„כיפה מעופפת" הבהילה את משטרת אופקים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

כוחות גדולים של צבא ומשטרה נפרסו אתמול לאורך כביש תפרח־יעוה. הקימו מחסומים וערכו סריקות מבית לבית, לאחר שנתקבלה הודעה במשטרת אופקים על חטיפת ילד.

אתמול בשעות אחר הצהריים, נסע אליהו אמזלג, חבר מושב תפרח ועובד הישיבה במקום, בכביש תפרח־יעוה. ברכב פרטי שנסע מולו, ראה אמזלג נהג, ולידו נער צעיר.

לפתע עף מתוך הרכב דבר מה שנראה לאמזלג ככיפה. הוא מיהר לרב הישיבה, הרב פילים אליענר וסיפר לו, שהוא חושש שנער יהודי נחטף ע"י ערבי מעזה.

הרב הודיע על החטיפה למשטרת אופקים. גם הצבא הוכנס בסוד העניין, ועשרות מחסומים הוקמו לאורך הכבישים. מפקד משטרת אופקים וכוח של שוטרים החלו לסרוק את מושב תפרח מבית לבית, כדי לברר אם אחד הילדים חסר.

מפקד מרחב הנגב, ניצב משנה חיים בן און הגיע למקום, ויצא עם אמזלג למקום בו ראה את „הכיפה המעופפת". לאחר חיפושים רבים התברר כי ה„כיפה" היתה תחתית של בקבוק קנקן שנזרקה מרכב נוסע.

משטרת העמק רוצה לגייס קיבוצניקים

מאת כתבנו בעמק

טון חשיש ו־35 גרם הירואין נתפסו במרחב העמקים במהלך שנת 1985. מפקד מרחב העמקים במשטרה סגן ניצב יוסף וסרמן מסר, כי בשנת 1985 נפתחו תיקים נגד 145 סוחרי סמים — ופירוש הדבר עליה של 35 אחוז לעומת השנה הקודמת.

בשנה החולפת חלה עלייה של 67 אחוזים בחשיפת עבירות של סחר בסמים, לעומת השנה הקודמת.

בתחום תאונות הדרכים נרשמו בשנה האחרונה יותר תאונות, אולם מספרם של התאונות הקטלניות ירד ב־19 אחוז, לעומת השנה הקודמת.

מפקד מרחב העמקים ציין, כי מספר התלונות נגד אלימות שוטרים פחת בשליש, כמות הפשיעה ירדה ב־58 אחוז ואילו במספר הגילויים של עבירות, חלה עלייה 77 אחוז.

יצויין, כי במרחב העמקים ישנם כיום 64 תקנים פנויים לאנשי משטרה, והיא פנתה לקיבוצים ולמושבים במרחב כדי לעניינם בהתגייסות לשורות המשטרה, אלא שעד כה לא נענו פניות אלה.

ניסו לפרוץ לבסיס ופצעו שני חיילים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שני חיילים נפצעו ביום ו' כאשר ארבעה צעירים לבושים אזרחית ניסו לפרוץ ברכבם לבסיס צריפין. המשטרה סגרה את הדרכים המובילות לבסיס, אך הנוסעים נמלטו.

מכונית פרטית מסוג „פיאסטה" שחורה הגיעה סמוך לשעה 11 לשער ימו בצריפין וארבעה צעירים שהיו בתוכה ביקשו לאפשר להם להיכנס לבסיס. אולם השומרים בשער סירבו להתיר להם להיכנס. שניים מן הצעירים קפצו לפתע מהמכונית ורצו לעבר הש.ג. כשאחד מהם שולף סכין ודוקר חייל בישבנו ואילו חברו הלם בחייל אחר שנפגע בעינו. שני החיילים הפצועים הועברו לבית־החולים „אסף הרופא". ארבעת נוסעי ה„פיאסטה" נעלמו מהמקום.

המשטרה שהוזעקה הקימה מחסומים והתפתח מרדף אחר הצעירים, אולם אלה הצליחו להימלט.

שוק שחור בדם מתנהל בעפולה

מאת כתבנו בעמק

שוק שחור של מנות דם מתנהל לאחרונה סמוך לבנק הדם בבית־החולים „העמק" בעפולה.

מתברר, כי צעיר, לשעבר עובד בית החולים, אשר פוטר, מציע לחולים ולקרוביהם מנות דם במחירים שבין 50 עד 150 ש"ח למנה.

האיש פונה אל לקוחותיו בפתח חדר המיון של בית החולים וליד משרדי הקבלה, לא לפני שהוא מוודא, שאותם אנשים זקוקים למנות דם.

במקביל קונה האיש מנות דם מעוברי־אורח. ביניהם גם עובדים של בית החולים המבקשים לעצמם הכנסה צדדית במחיר של 50 ש"ח למנה. יצויין, כי חלק גדול מן התורמים הם חיילים המגיעים לבית החולים לקבלת טיפול.

המקומון „קול העמק והגליל" המביא גילוי זה, כותב עוד כי אנשי בנק הדם בבית החולים הכחישו כל קשר אל אותו „סוחר דם".

מהפך בצמרת הליגה הלאומית בשחמט

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

חילוף מקומות חל השבת בצמרת הליגה הלאומית בשחמט, כאשר באר־שבע עלתה למקום הראשון והאלופה, אס"א אוניברסיטת תל־אביב ירדה למקום השני.

באר־שבע הכיסה, במפגש שנערך בשבת במסגרת הסיבוב החמישי בליגה, את אס"א ירושלים 0:5, בעוד שבראשון־לציון נסדרו קבוצת הפועל המקומית ואס"א אוניברסיטת תל־אביב בתיקו 2.5:2.5. לבאר־שבע 17.5 נקודות ולאס"א אוניברסיטת תל־אביב 16.5 נקודות, לאחר הסיבוב החמישי.

קבוצת בנק־לאומי הפתיעה בנצחון 1.5:3.5 על ביכורי העתים תל־אביב. אס"א טכניון חיפה גברה על הפועל רחובות 1.5:3.5 ובתיקו 2.5:2.5 הסתיים המפגש בין הפועל הרצליה להפועל חדרה/רמת־גן.

האוצר יגיש הצעת חוק להארכת הקפאת המחירים

מעבר לחודש יוני בו היא אמורה להסתיים ● הסרת הפיקוח על המחירים תימשך בהדרגה ● עליית מדד פברואר ב־1.6 אחוזים — בעיקר בשל העלאות מחירי הירקות והפירות

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד־האוצר יגיש לממשלה הצעת חוק המאריכה את תוקף הקפאת המחירים בשמונה חודשים מעבר לחודש יוני בו היא אמורה להסתיים, כך אמר מנכ"ל משרד־האוצר, עמנואל שרון.

שרון ציין, שהאוצר ימשיך בהסרת הפיקוח על המחירים באופן הדרגתי, מבלי לנקוב בתאריך לסיום תהליך ההסרה.

בראיון ל„קול ישראל" אמר שרון, שייתכן מאוד כי ההקפאה תוסר עוד לפני תום ההארכה החדשה. אבל, לדבריו, יש צורך בהארכה כדי למנוע היווצרותן של ציפיות אינפלציוניות או ציפיות כלשהן הקשורות בתום מועד הקפאת המחירים.

שרון אמר, שאין תוכניות לפחת את השקל אך ציין, כי בממשלה בוחנים את המלצת קרן המטבע הבינלאומית לפיה יש „לנרנר" את שער החליפין מעל ומתחת לקו של שקל וחצי לדולר אחד.

25% אינפלציה שנתית

הצהרותיו של מנכ"ל האוצר באו יום לאחר שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הודיעה כי בחודש פברואר עלה מדד המחירים לצרכן ב־1.6 אחוזים. עליית המחירים בחודש שעבר הביאה את המדד ל־136.7 נקודות על בסיס 1985 — 100.

לאחר פירסום המדד אמר שרון, שעליית המחירים בחודש שעבר היתה בהתאם לתחזיות של האוצר. לדבריו גם בחודשים הקרובים יימשכו המדדים הנמוכים. האוצר הודיע שהיטל הנסיעות לחו"ל הועלה ל־179 ש"ח, 3 שקלים יותר מבחודש שעבר.

פקידים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אמרו ביום פרסום המדד, שהקצב השנתי של האינפלציה מאז החלה התוכנית הכלכלית של הממשלה עומד על כ־25 אחוז. לדבריהם אין סימנים שהסרת הפיקוח על המחירים הביאה לעליות מחירים מיותרות.

הפקידים ציינו ששינויי המחירים אשר הוכנסו לאחרונה על ידי הממשלה יביאו לעליית המדד בחצי עד שלושת רבעי אחוז בחודש מארס. שינויים אלה כללו את העליות במחירי המכוניות ובתחבורה הציבורית והירידות במחירי דלקים וחשמל.

עליית המדד בחודש שעבר היתה בעיקר תוצאה של העלאת מחירי הפירות והירקות בכ־4 אחוזים. מחירי הדיור עלו ב־2.4 אחוזים ומחירי המזון ב־1.5 אחוז. שלושת מרכיבים אלה של המדד תרמו 1.1 אחוזים מתוך 1.6 אחוזים בו עלה המדד. המחירים של הירקות והפירות עלו ב־15.3 אחוז בחודשיים הראשונים של השנה, לעומת עלייה של 0.3 אחוזים לגבי המדד כולו.

קיסר: תוספ"י תישמר

„עליית מדד המחירים לצרכן בשיעור של 1.62% בחודש פברואר 1986, לעומת 13.5% בחודש פברואר אשתקד, מורה על המשך המגמה החיובית המסתמנת בחודשים האחרונים של מדדים נמוכים, ויש לברך על כך" — אמר מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר בתגובת ההסתדרות על פרסום מדד פברואר 1986.

עם זאת הודיע קיסר חד משמעית, שההסתדרות עומדת על כך שהסכם תוספת־היוקר שנחתם עם המעסיקים הפרטיים [illegible] כל מיגזרי המשק, יישמר [illegible] „וכל אלה שמציעים [illegible] מכשיר תוספת־היוקר [illegible] בהתנגדות ואי־הסכמת ההסתדרות לכך".

קיסר ממליץ על בלומנטל לתפקיד מבקר ההסתדרות

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

נפתלי בלומנטל, המכהן כיו"ר מועצת המנהלים של קונצרן „כור", הוא מועמדו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לתפקיד מבקר ההסתדרות הבא. מועצת ההסתדרות תכנס ב־3 באפריל לאשר שורה של מינויים, ביניהם תפקיד זה, לאחר שהמבקר הנוכחי שלמה שטנגר, פורש בתום 18 שנה מאז נכנס לתפקידו.

בלומנטל עדיין לא נתן את תשובתו ולכתבנו נמסר, כי קביעת המועמד תוכרע בימים הקרובים. לפי שעה לא ברור אם ראש עיריית באר־שבע, אליהו נאווי, יעמוד בראש רשות השיפוט בהסתדרות, אשר תירש את מקומה של ועדת הביקורת המרכזית. ייתכן כי בסופו של דבר יוטל התפקיד על הפרופ' שמעון שיטרית.

מועצת ההסתדרות תדון בשורה של נושאים: מצבן של עיירות הפיתוח, שינויים בחוקת ההסתדרות ואיוש תפקידי הוועדות בתחום השיפוט והביקורת, תחום האמור לעבור רפורמה.

יצויין, כי לאחת הוועדות מייעדים תפקיד מרכזי [illegible] לשעבר חברת הוועדה [illegible] שלא התמודדה על מקומה [illegible] במרכז מפלגת העבודה.

מושבי הגליל המערבי: לזרז פירוקו של ארגון הקניות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חברי המושבים בגליל המערבי קובלים על כך שטרם מונתה ועדה קרואה במקום ההנהלה הנוכחית של אירגון הקניות של מושבי הגליל, למרות ההצהרות המפורשות של גורמי ממשלה שונים.

חברי המושבים מסרו, כי למרות הודעותיהם של שר־החקלאות ורשם האגודות השיתופיות במשרד־העבודה על מינוי ועדה קרואה ועל פיזור ההנהלה הנוכחית, תתכנס היום הנהלת האירגון בצפת. לדבריהם, לוחצת ההנהלה הנוכחית על מניעת פירוקה.

הם הוסיפו, כי אם ההנהלה הנוכחית תמשיך בתפקידה, לא יועילו שום פתרונות. כל כסף „ייתקע" בקופת האירגון, כמו עד כה והחוב יגדל.

הסוכנות בודקת

אנשי הסוכנות היהודית [illegible] בסוף השבוע לערוך בדיקה [illegible] עם כל מושבניק כדי [illegible] את ההסכם שנחתם [illegible] שבוע. חברי המושב [illegible] מחובותיהם במזומן [illegible] כסיוע מן הסוכנות, כדי [illegible] חחוב של 2.2 מיליון דולר.

גם חברי ארבעה [illegible] נטועה, אלקוש, אבן מנחם [illegible] מצפים לביקור אנשי [illegible] היהודית, האמורים [illegible] חבר כדי למצוא [illegible] לחידוש המטעים [illegible] שסוכם. ביום חמישי [illegible] הנהלת הסוכנות ואישרה [illegible] שנחתם בין המושבים [illegible] וההתיישבות של הסוכנות [illegible] על מציאת פתרון [illegible] הכלכליות של המושבים.

השביתה ב„פוספטים" ליומה ה־12 למרות צו בית־הדין

העבודה במפעלי „פוספטים בנגב" מושבתת כבר 11 יום, וכל 1,800 העובדים עזבו את שטח המפעלים, לאחר שבסוף השבוע הם נעלו את השערים והורידו משמרות בלבד.

השביתה נערכת בניגוד לעמדת מועצת העובדים, הדורשת חזרה לעבודה סדירה, עד כה נגרמו לחברה הפסדים הנאמדים בכ־13 מיליון דולר. יצויין, שמרבית תוצרת מפעלי החברה מיוצאת לחו"ל וכל יום נוסף של שביתה גורם להפסדים של כ־1.2 מיליון דולר.

עיצומי העובדים בחברת „פוספטים בנגב" החלו כאשר מועצת העובדים הורתה להפסיק את שינוע המחצבים ואת הובלת התוצרת אל מחוץ למפעלים, זאת, למרות קיומו של צו־מניעה האוסר נקיטת עיצומים עד לסיום בירור תביעות העובדים מהנהלת החברה. בירורים אלו נערכים כבר חודשים אחדים, ומועצת העובדים החליטה להפר את הצו בטענה שההנהלה נוקטת סחבת מכוונת בבירור תביעותיהם.

למחרת נקיטת העיצומים הגיש עו"ד נחום פיינברג תביעה בשם הנהלת החברה לבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע, בבקשה לאכוף את צו בית המשפט ולהעניש את חברי הוועד על ביזוי בית המשפט.

השופט ברוך אוולאי קיבל את תביעת ההנהלה וגזר קנס על תנאי על כל אחד מחברי הוועד.

למרות שני צווי בית־הדין, הופסקה העבודה לחלוטין במפעלי החברה, מיום שני שעבר, לאחר שקבוצת עובדים פעלה בניגוד להוראות מועצת העובדים ומנעה הסעות עובדים וכניסת העובדים למפעלים. (עתים)

נמצאה גופת הנעדר מרחובות

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

גופתו של מיכאל בר־און בן 24, שנעדר מביתו ברחובות לפני שבוע, נמצאה במעמקי באר במרחק של כקילומטר מביתו.

הגופה נתגלתה על־ידי סגן מפקד המשמר האזרחי ברחובות, חיים אברמוב, וצוות של משמר הגבול, שעסקו במשך כל השבוע בסריקות ובחיפושים אחריו. במאמצי החיפוש השתתפו גם מתנדבים מבתי־ספר וממפעלי תעשייה.

בבדיקה ראשונה לא נתגלו שום סימני אלימות ולא התעורר כל חשד למעשה פלילי.

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז

מזכירות המפלגה

תתכנס ביום א' 23.3.86 בשעה 16.00
בבית הקיבוץ הארצי, רח' ליאונרדו דה־וינצ'י 13 ת"א

על סדר היום:
* נהלי עבודת המזכירות
* נוהל בחירת הרכוז
* סיכום הדיון המדיני

נא לדייק.

מועד הישיבה הבאה – 10.4.86

קילו אבוקדו עד 1.68 ש"ח לק"ג

מחיר מכסימלי לצרכן. המבצע נערך בחנויות קו־אופ, שופרסל, היפרשוק־תנובה, היפרקואופ, היפרכל ובכל החנויות שיצטרפו למבצע

יום ג', ו' באדר ב' תשמ"ו, 17 במארס 1986 / שנה מ"ג מס' 12990 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

החשוד ברצח רס"ר המשטרה — נמצא מת

חשוד ברצח רס"ר המשטרה הירושלמי אבי ביאזי — שהיה מבוקש על ידי המשטרה לחקירה — נמצא אמש סמוך לחצות כשהוא מוטל מת במערה ליד הישוב אלוריה ממזרח לירושלים. הגופה זוהתה כססואן חוסני ראהר, בן 22. ליד הגופה נמצא כלי הנשק והמשטרה סבורה כי נשק זה שימש לרצח איש המשטרה.

כתב עתי"ם מוסר כי רופא קבע כי המוות נגרם לפני זמן רב. המשטרה גילתה את הגופה בעקבות מידע מודיעיני. בפרשה נעצרו עוד שני חשודים נוספים, אחד מהם נמלט מכלאו בסוף השבוע. (עתי"ם)

האוצר מזהיר מחריגה של חצי מיליארד בתקציב המאושר לשנה הבאה ● הממשלה החליטה אתמול לממש בתוך שלושה שבועות כל הגזירות הסוציאליות הכלולות בהחלטותיה הקודמות

המערך תובע למחוק מהתקציב הסעיפים בדבר אגרת חינוך ומס על הגימלאים

בישיבת סיעת המערך אתמול הוחלט כי לא יצביעו עבור חוק התקציב בקריאה שנייה ושלישית אם בנוסף לכך לא ייסוג האוצר מעמדותיו בעניין תקציב משרדי הבריאות והחקלאות ● הממשלה הסמיכה את פרס ומודעי לקבוע הסיוע לסולל־בונה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

החריגות בהוצאה הממשלתית ממסגרת תקציב המדינה המאושר לשנה הבאה, עלולות להגיע לחצי מיליארד דולר, עוד בטרם תחל שנת התקציב. והדבר עלול לסכל את התוכנית הכלכלית של הממשלה, כך הזהיר אתמול הממונה על התקציבים אהרון פוגל את חברי הממשלה.

פוגל הציג לפני השרים רשימה של 17 החלטות קודמות של הממשלה אשר עדיין ממתינות לביצוע, לדבריו אין טעם להביא לאישור את התקציב מבלי לחוקק את החוקים הדרושים לביצוע החלטות אלה.

רשימת הגזירות

הממשלה החליטה שתוך שבוע ישלימו כל השרים את כל מה שקשור בענייני החקיקה של ההחלטות הקודמות. ועדת שרים בהשתתפות שר־המשפטים משה ניסים, שר האנרגיה משה שחל ושר בלי תיק משה ארנס ידאגו לביצוע ההחלטה. הרשימה אשר הוצגה על ידי הממונה על התקציבים כללה את רוב הסעיפים הנתונים במחלוקת בתקציב של השנה הבאה. ביניהם אגרת חינוך, המיסוי על קיצבאות (סוף בעמוד 2)

עם הבאגט בקלפי

פאריס. – מצביע אלמוני בבחירות אתמול. (צילום איי.פי.)

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

סיעת המערך בכנסת לא תתמוך בהצבעה על חוק התקציב לשנה הקרובה, אם שר האוצר לא יסוג מעמדותיו בנושא תקציבי משרדי החקלאות והבריאות, הטלת אגרת החינוך והטלת מיסוי על קיצבאות הגימלאים.

סיעת המערך דורשת כי יוגדלו התקציבים למשרדי החקלאות והבריאות, על חשבון משרדים שבידי הליכוד. המערך גם יטיל וטו על כל נסיון להטיל אגרת חינוך ולחייב את הפנסיונרים לשלם מס על הגימלאות שהם מקבלים. הוועדה שמינתה סיעת המערך בכנסת לדיון בנושאים אלו בראשות יו"ר הסיעה רפי אדרי ובהשתתפות סגן השר אברהם כץ עוז, מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם, אורה נמיר ואחרים לפני כחודש, עומדת לסכם את עבודתה היום. רפי אדרי אמר אתמול כי לא יוכל להמליץ בפני חברי הסיעה כי יתמכו בהטלת אגרת חינוך ומס על הגימלאים. „לא ייתכן כי נחזור לשנות החמישים. לא ייתכן שהגימלאים ייפגעו יותר מבעלי ההון במדינה".

אדרי דרש גם כי תקציב משרד השיכון והבינוי יקוצץ ב־50 מיליון דולר. כסף זה יוקדש לשירות (סוף בעמוד 2)

דמיון רב בין נסיון
הרצח של המתנדבת והחיילת ● עמוד 16
דמיאניוק לומד עברית ● עמוד 15
ריז'קוב חמק מפרס ● עמוד 3
חבית נפט ב־8 דולר ● עמוד 14
ילדים חולי איידס — לביה"ס ● עמוד 16
תובעים ועדת חקירה לסו"ב ● עמוד 4
„יבוא יום" הזוכה בקדם ארוויזיון ● עמוד 2

מוטי גלעדי ושרי צוריאל. (צילום: הררי)

הליבראלים קרועים מכאן ומכאן

על־פי החלטת המועצה הליבראלית לפני מספר שבועות אמורה הסיעה בכנסת של מפלגה זו להכריז על עצמה כחטיבה ליבראלית עצמאית. המנותקת מסיעת הליכוד, שהיתה הופכת אז לסיעת „חירות". המועצה הליבראלית קבעה אז, כי ועידת „חירות" חייבת לאשר את ההסכם עם הליבראלים, לפיו שתי המפלגות יתמזגו למפלגה אחת, שבה הובטח לליבראלים שריון של 33 אחוז מן הייצוג במוסדות „המפלגה המאוחדת", עד ל־1990. ההסכם עצמו היה כידוע הסכם כניעה מצד הליבראלים, שלא העלו כל דרישות בתחום האידאולוגי או הפוליטי, וגם ב„כסאולוגיה" הסתפקו במה שהוצע להם על־ידי „חירות" – הבטחת קיום פרסונאלי, במסגרת השריון, לתקופה של ארבע שנים.

ראשי הליבראלים שמזמן ויתרו על קיומם העצמאי נאחזו בהסכם זה כבעוגן ההצלה (הפרסונאלי) האחרון, אך מתוך חשש שגם זה יישמט מידיהם הודיעו ל„חירות" שאם ההסכם לא יאושר בוועידת „חירות", הרי בישיבה הראשונה לאחר הוועידה, יכריזו בכנסת על „חטיבה עצמאית". בכך בקשו לרמוז כאילו קיימת בידיהם האופציה לקיום עצמאי. אפשר לנחש בנקל, כי הכרזה כזאת לא תישמע היום בכנסת מפי ראשי הליבראלים, הם יפרו בנקל את החלטת מועצתם, וימשיכו לחזר אחרי שותפתם ב„חירות" בשבוע שעבר. במלחמת „המחנות" על השלטון לא נותר כבר מקום לאחוזים, שהליבראלים מבקשים לקבלם כמובטח להם בהסכם, שנחתם בטרם הפורענות שפקדה את „חירות". השר מודעי הרואה את עצמו כ„מנהיג הליבראלים", וברוב יומרתו הכריז על עצמו עוד לפני ועידת „חירות" כ„מתמודד" על המקום הראשון ב„ליכוד המלוכד", כלומר גם מועמד לתפקיד ראש־הממשלה, מצטייר עתה כדמות גרוטסקית, מעין־דון קישוט החולם באספמיה על נצחונות מדומים. ועידת „חירות", אפילו תכונס שוב – דבר שיש להטיל בו ספק רב – לא תדון באיחוד עם הליבראלים. אפילו יצליחו המחנות היריבים ב„חירות" למנוע פילוג מוסדותיה, כדי להציל את הרוטאציה, לא יסכימו לצרף את נציגי הליבראלים למוסדותיהם, כדי לא להגביה מחנה זה או אחר. הליבראלים, איפוא, קרועים מכאן ומכאן. על קיומם העצמאי כבר ויתרו, ועד שיאוג עם „חירות" לא הגיעו. אילו נותר בהם, אצל ראשי הליבראלים, קורטוב של תבונה וכבוד עצמי, היו מתעשתים ברגע האחרון ומתנתקים מ„חירות". צעד כזה היה משנה גם את המפה הפוליטית בארץ, וגם מציל את הליבראלים. אך לצעד כזה יחסר לצמרת הליבראלית הנוכחית אומץ לב המחייב גם הודאה בשגיאותיהם לאורך כל דרכם בשנים האחרונות. הליבראלים הצו כבר את הוביקון בדרך אל אבדון.

מיטראן התחזק – המפלגות נחלשו

כמעט תיקו בבחירות בצרפת

מפלגות הימין המסורתי לא השיגו רוב מוחלט שיאפשר להן להקים ממשלה – והשיגו 44.4% ● הסוציאליסטים שהתאוששו ברגע האחרון זכו ב־31% ● עלייה מדהימה לפאשיסטים – 10% וירידה לקומוניסטים – 9.7% ● כדי לשלוט יזדקק הימין לפאשיסטים דבר שיביא לבריחת עשרות צירים ממחנהו

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. – עדיין לא ברור אם מפלגות הימין המסורתי השיגו רוב מוחלט באסיפה הלאומית, שיאפשר להם להקים ממשלה חדשה.

אומדני המחשבים בטלוויזיות הצרפתיות ריווחו בשעה מאוחרת אמש, על רוב־מוחלט (עם בן 3 מושבים), שעוד עשוי להשתנות.

כשלון הימין לכבוש רוב מאסיבי באסיפה הלאומית, עורר הפתעה מוחלטת. החידוש העיקרי בבחירות שנערכו אתמול, הוא הישגה של המפלגה הפאשיסטית „החזית הלאומית" של לה־פן, לזכות כ־10 אחוז מהקולות וב־37 מושבים באסיפה הלאומית. זהו הישג היסטורי לחזית גזענית זו.

מיטראן התחזק

הנשיא מיטראן מופיע כשליט (סוף בעמוד 2)

לוי מוכן לפגישה ללא תנאים מוקדמים עם שמיר

הפשרה שמציע אריק: שמיר – יו"ר התנועה; לוי – ראש הנהלת המפלגה; שרון – ראש המרכז

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

השר דוד לוי ייענה לפנייה של השר שמיר להיפגש עימו, אם זו תיפנה אליו — על־כך הוחלט אמש בהתייעצות של ראשי מחנה לוי. באותה פגישה נעשתה הערכת מצב על ההתפתחויות שהיו מאז הוועידה. הוחלט שלא לקבל שום תנאים מוקדמים מצד מחנה שמיר.

באותה פגישה היו שהציעו כי היוזמה לפגישת הידברות עם שמיר תצא דווקא מלוי.

השר אריק שרון קיים אתמול שיחות נפרדות הן עם יצחק שמיר והן עם דוד לוי בנסיון למצוא נוסחת פשרה, אשר תאפשר התחלת הידברות כדי להגיע להסכמה בנושאים שנויים במחלוקת בין שני האישים ומחנותיהם.

להפסיק להתראיין

השר שמיר קרא אתמול לכל ראשי תנועת ה„חירות" בכל המחנות להפסיק את ההתבטאויות והאשמות ההדדיות בנושא הוועידה כדי למנוע החרפת הקרע שנוצר בתוך המפלגה וכדי לאפשר הידברות בין הצדדים. אמש גילו חוגים בחירות אופטימיות זהירה ביותר לגבי אפשרות של מציאות דרך לגשר על הנתק שנוצר בין מחנה שמיר למחנה דוד לוי.

פשרת שרון

יחד עם זאת הדגישו הן במחנה שמיר והן במחנה לוי, כי הידברות אין פירושה כניעה ונראה כי כל צד עדיין עומד על תביעותיו כפי שהוצגו בוועידה וגרמו לפיצוצה. השר שרון אשר נפגש עם שמיר ועם (סוף בעמוד 2)

ריטה תשאר בארץ

מאת עופר ניר

ואולי, טוב שלא זכתה בקדם אירוויזיון. אולי טוב שהגיעה למקום טוב באמצע מלווה אהדת הקהל והאמנים והנבחנאים והעיתונאים, אבל לא של האנשים בנקודות הבחירה.

ריטה, כל־כך רצו שתזכה. והגיע לה. אבל חוקי המשחק אינם הוגנים ולאו דווקא השיר הטוב הוא שמגיע לקו הגמר. אבל, אולי טוב שלא זכתה. טוב שלא תגיע לגמר ולא תזרח לשלוש דקות בנורבגיה ותכבה. ריטה בראשית הקריירה שלה. אי־זכייה לא תקלקל דבר.

אולי לא תתמודד שוב בקדם אירוויזיון. אבל היא לא צריכה את זה.

הזוכה האמיתית

עבורנו, היה השיר שלה הזוכה האמיתי. קשה להאמין ש"יבוא יום" של שרי צוריאל ומוטי גלעדי יצליח לעשות משהו בנורבגיה.

"כבר על הבמה הרגשנו שאנחנו זוכים" אמרה שרי צוריאל, "זה ספורט נחמד" הוסיף מוטי. "לא יודע אם נעשה את זה בשנה הבאה. עכשיו אני נרגש מאוד". הדרך מרחוב סומסום למקום הראשון באירוויזיון לא תהיה קלה כמו אמש. באיזשהו מקום אנחנו יודעים שריטה היתה עושה את זה טוב יותר בנורבגיה.

"ריטה הזוכה האמיתית". (צילום: הררי)

המערך תובע למחוק

(המשך מעמוד ראשון)

מאת כתבנו הכלכלי בי־ם

הזיקנה, ביטול קיצבאות ילדים, ביטול נקודות זיכוי לעובדים ללא ילדים, הפחתות בתוספת ותק בקיצבאות זיקנה, דחייה בגיל הפרישה לנשים.

אתמול התברר, לאחר ישיבת הממשלה, כי למרות ההחלטה, הסיכויים של סעיפים אלה לעבור את תהליך החקיקה הם קטנים. סיעת המערך בכנסת כבר הבהירה שהיא מתנגדת בחריפות למיסוי על הקיצבאות והיטל החינוך. יו"ר הסיעה ח"כ אדרי רפי ציין כי הוא לא יוכל להמליץ בפני חבריו להצביע עבור התקציב בקריאה שנייה ושלישית אם סעיפים אלה יהיו כלולים בו.

מיסוי קיצבאות ילדים

הממשלה החליטה אתמול להאריך בששה חודשים את החקיקה הקיימת על פיה מטילים מס על קיצבאות הילדים של משפחות עד שלושה ילדים אשר המפרנס הראשי מרוויח 1600 ש"ח לחודש או יותר. היום יביא משרד האוצר הצעה בפני ועדת הכספים של הכנסת. החלטה לנכות מס הכנסה במקור ממענק הלידה. הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון, הסביר אתמול שלדעת משרד האוצר יש להחזיר את קיצבאות הילדים למתכונתם הקודמת, אך אילוצים תקציביים מאלצים את המשרד להאריך את המיסוי עליהם.

הארכת ההקפאה

כן החליטה אתמול הממשלה להאריך את הקפאת המחירים במשק אשר היתה אמורה להסתיים בחודש יוני.

פוגל אמר אתמול לשרים שחבילת הצעדים הממתינה לביצוע שווה כ־277 מיליון דולר. לסכום זה הוא הוסיף את הסובסידיות ואת התמיכות לייצוא ואת ההוצאות של מבצעי פריסת חובות לפירמות שונות. פוגל גם אמר שיש חריגות בהוצאות משרד הבטחון בסך 32 מיליון דולר ויש מצב קשה במערכת הבריאות וברשויות המקומיות. בסך הכל הגיע פוגל לחריגות של 500 מיליון דולר אשר עלולות להתגלות בתקציב עוד בטרם תתחיל שנת הכספים. פוגל אמר שרק ביצוע מלא של התקציב יאפשר לממשלה למנוע העלאות שכר וחידוש הפיחותים. שכן אם יבוצע התקציב יהיה אפשר להעניק לעובדים הקלות במס.

סיוע לסולל־בונה

הממשלה הסמיכה אתמול את ראש־הממשלה שמעון פרס ושר־האוצר יצחק מודעי לקבוע את הפרטים של הסיוע שיוענק לסולל־בונה על ידי מבצע של פריסת חובות. הוסכם ששני השרים ינסו להגיע להסכמה ביניהם תוך שבוע. פרס אמר לממשלה שסולל־בונה חייבת 180 מיליון דולר לבנקים. אך החברה תוכל לגייס ממקורות ומצעדי יעול כ־100 מיליון דולר.

פרס אמר לחברי הממשלה שועדת פוגל אשר בדקה את המצב של סולל־בונה תוכל לבדוק גם את מצבם של פירמות אחרות אשר יובאו לפניה על ידי שר האוצר ושר המסחר והתעשיה אריאל שרון.

הממשלה החליטה בעקבות הדיון ששר־השיכון דוד לוי יחד עם ראש־הממשלה ושר האוצר יהוו ועדת שרים אשר יבדקו את המצב של יתר חברות הבנייה במצוקה. יצויין שבמשך הדיון בממשלה אתמול העלו שרים מ"חירות" טענות על כך שיש לסייע גם לחיים שיף, אחד הפעילים המרכזיים במפלגה, אשר רשת מלונותיו אף היא במצוקה.

העלאות חריגות בשכר

ביקורת נוקבת על תעשיינים אשר העניקו תוספות שכר של כ־15 אחוזים "מתחת לשולחן" הושמעה אתמול בישיבת ועדת המעקב של התוכנית הכלכלית. חברי ועדת המעקב אמרו שלמעשה אין לקחת בחשבון תוספות אלה בחישוב ריווחיות היצוא לאותם התעשיינים שהעניקו את התוספות החריגות יצטרכו לממן אותן ממקורותיהם.

מאת מוטי בסוק, כתבנו בכנסת

התעשייה באזורי הפיתוח, בפיקוח משרדו של שרון.

בדיוני ועדת הח"כים של העבודה התגבשה הדעה כי הסיעה לא תתמוך בתקציב החדש בקריאה שניה ושלישית, אם תקציבי קופות החולים לא יוגדלו בצורה משמעותית, ואם לא יופנו כספים לעידוד ההתיישבות החדשה בתחומי הקו הירוק והיצוא לחו"ל. הוועדה גורסת כי יש לשמור על מסגרת התקציב, במסגרת המגמה שלא לפגוע בתוכנית הכלכלית. לפיכך היא עומדת להציע שינוי סידרי עדיפויות בתקציב המדינה של יצחק מודעי.

מבחן בוועדת הכספים

גם דן תיכון (ליכוד־ליברלים) חבר ועדת הכספים של הכנסת, הודיע אתמול כי יתנגד בכל תוקף לאגרת החינוך. לדעתו ניתן לגבות את הסכום הנדרש, ע"י הגדלת מס הנסיעות בקיץ הקרוב, כפי שנעשה אשתקד.

היום תתבקש ועדת הכספים של הכנסת, לאשר את מדיניות האוצר, ולהטיל מס על מענקי הלידה. יהיה זה מבחן ראשון למדיניות המיסים והאגרות החדשה של האוצר.

צבן תוקף הממשלה

יאיר צבן (מפ"ם) תקף אתמול בחריפות את החלטת הממשלה, לפגוע הלכה למעשה בציבור הגימלאים. הוא קרא לשדולה למען הקשיש בכנסת, הנהנית מתמיכת למעלה משישים ח"כים, להתגייס למאבק בהתאם להתחייבות הציבורית של חבריה. "לא יהיה טעם לקיומה של השדולה אם היא תכנע ללחץ הממשלה בנושא כל כך עקרוני". לדעת צבן הממשלה בחרה שוב בדרך הקלה והמעוותת של ספיגה מהשכירים והגימלאים. באותה־שעה היא נמנעת, חרף כל הצהרותיה, מהטלת מס על דירות פאר, ארוחות עסקיות, גביית מס יסף על עצמאים עשירים והטלת מס על רווחי הבורסה.

גורי: האוצר מתנכל

משבר הבריאות הוא פרי מדיניות שר־האוצר ואי־ביצוע החלטות הממשלה על־ידו, אמר אתמול שר הבריאות מוטה גור בוועדה הכלכלית של מפלגת העבודה. הוא האשים את האוצר בהתנכלות למערכות הקיימות. לדברי מוטה גור דרושים כיום 140 מיליון דולר להצלת מערכת הבריאות. כולם כתוצאה מההתנהגות השערורייתית מבחינה היסטורית וכלכלית, וכתוצאה ממחדלי הממשלה לקבל החלטות בזמן הנכון. הוא הזהיר מעיכוב נוסף בביצוע ההחלטות שיביאו להחרפת המשבר.

שר־הכלכלה גד יעקבי אמר כי ההחלטות לסייע לקופת־חולים נתקבלו בוועדה ברוב של 4 כנגד מודעי: מודעי ערער על ההמלצות אך הממשלה דחתה את ערעורו. למרות זאת נמנע שר האוצר לבצע עד היום את מרבית ההחלטות.

"בית היקב" נסגר בצו בית־המשפט

עשרה ימים בלבד לאחר שסגן ראש הממשלה, השר דוד לוי, חנך את מועדון "בית היקב" של תנועת החרות בבאר־שבע, הורה אתמול שופט השלום בעיר, יואב בירון, לסגור את המועדון, בשל מכירת משקאות משכרים בו, ובהיעדר רשיון לניהול עסק.

מועדון ומסעדת "בית היקב" בקריית האמנים של באר־שבע החל לפעול לפני כשבועיים בלבד.

על המשמר
עתון יומי
على همشمار
جريدة يومية

המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חודרים 102—121. טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

רפי איתן נבחר ליו"ר הדירקטוריון של כימיקלים לישראל

מאת כתב "על המשמר"

הדירקטוריון של כימיקלים בישראל בחר אתמול פה אחד ברפי איתן, אחד מפעילי "חירות", המקורבים לשר התעשיה אריאל שרון, לתפקיד יו"ר הדירקטוריון במקום היו"ר הנוכחי ישראל סחרוב, הפורש בסוף החודש.

מועמדותו של איתן הועלתה על־ידי שר האוצר יצחק מודעי והשר שרון. מזה זמן מה מנסה השר שרון להחדיר את מקורביו לחברה. המינוי אתמול מהווה את הישגו החשוב ביותר עד עתה בנסיון זה.

הליגה הערבית מכריזה על החרפת החרם

דמשק. — נציגי משרד החרם על ישראל של הליגה הערבית, כללו אמש חברות זרות נוספות ברשימה השחורה של מדינות ערב למנהלים עסקים עם ישראל, והסירו את החרם מ־12.

בין השמות החדשים ברשימת החברות המוחרמות — חברת השוקולד השוויצית "קאמיל בלוך" וארבע חברות מצריות, ביניהן חברה שבבעלות המיליונר המצרי עותמאן אחמד עותמאן.

28 חברות זכו מהאשמה של ניהול עסקים עם ישראל לאחר שהגישו מסמכים לפי בקשת משרד החרם. בין החברות האלה — יצרנית המכוניות פיאט. (ע"ר)

בגדד: אנו כורים קבר ענק לאירנים בפאו

בגדד. — נמל פאו ייהפך לבית עלמין גדול של האירנים — אמר אמש נשיא עירק סאדאם חוסיין, בהתייחסו לקרבות המתנהלים מזה חמישה שבועות בדרום־מזרח עירק ובעיקר מסביב לנמל פאו, שנכבש על־ידי הכוחות האירנים.

הודעת נשיא עירק באה לאחר ששלטונות בגדד פירסמו הודעות על נצחון מוחשי בגזרה זו ביום ה'. (ע"צ)

יתכן שלוב תרכוש בברזיל נשק במיליארד דולר

סאו פאולו. — יתכן שלוב תרכוש בברזיל נשק בסכום של מיליארד דולר על כך נמסר אמש בסאו־פאולו, לשם באה משלחת צבאית לובית.

התעשיה הצבאית הברזילית מוכרת כמויות נשק גדולות למזה"ת — במיוחד לערב הסעודית, מצרים, עירק ולוב. (ע"צ)

אלג'יריה מכחישה: שר החוץ שלנו לא נועד עם פרס

אלג'יר. — משרד החוץ האלג'ירי הכחיש אמש מכל וכל את הידיעה שפורסמה על־ידי העתונות הישראלית, לפיה נועד ראש הממשלה שמעון פרס בשטוקהולם עם שר החוץ האלג'ירי אחמד טאלב איברהים.

בעתוני ישראל פורסמה הידיעה, לפיה לחצו שני האישים ידיים בשבת, במהלך קבלת פנים שנערכה על ידי ממשלת שבדיה לכבוד האישים שבאו להשתתף בהלוויית אולוף פאלמה.

(ע"צ, ע"ר)

צלצול מהיר

ד"ר פנחס אלפרט, החוג לגיאופיזיקה ולמדעים פלנטריים באוניברסיטת ת"א:

לשומר מצוות שעון הקיץ אינו רלבנטי

כמומחה למטאורולוגיה וכאדם דתי — האם צריך או לא צריך להנהיג את שעון הקיץ?

אין בוויכוח הזה שום דבר חוץ מפוליטיקה. לגבי אדם שמקיים מצוות כל עניין שעון הקיץ הוא לגמרי לא רלבנטי. מה שקובע לגביו הוא זמן שקיעת השמש. וברגע שזו תשקע — ולא חשוב אם בשעה 3 אחה"צ או 4.00 או 7.00 — הוא ישמור את השבת. כמו שבבוסטון נכנסה השבת רק כ־10 בלילה, וכשהיינו בהלסינקי נמשכה השבת כ־11.00 בלילה.

ומה עשיתם?

— הלכנו להתפלל עם הרב של פינלנד, 3 שעות לפני מוצאי השבת, כ־9 בערב וקראנו את "קריאת שמע". שחייבים לקרוא אחרי שקיעת־החמה, ב־11 בלילה. אז ניתן לקבל השבת בשעות מוקדמות ביותר וכל הוויכוח הוא לגמרי לא רלבנטי.

ולמה נוקט השר פרץ בכחבת המיועדת למנוע את הנהגת שעון הקיץ?

— לא כדי לסייע לציבור הדתי לשמור את השבת, אלא כדי למנוע מן הציבור החילוני לחלל אותה. וחילול השבת גדול יותר כשהשבת יוצאת במוצאי־שבת ב־8 בערב במקום ב־7, וכולם נוהרים להצגה הראשונה. וכמובן, אלה ששומרים "קצת" — יהיה קשה להם יותר הם לא ישמרו.

כמומחה למטאורולוגיה — האם תמליץ על הנהגת שעון הקיץ?

— ברור שהאדם מתפקד בצורה טובה יותר כשהטמפרטורה והלחות מגיעים ל־18 מעלות ו־100 אחוז לחות — מצב המצוי בשעות הבוקר המוקדמות וקשה יותר להשגה מאוחר יותר. לי באופן אישי נוח יותר עם שעון הקיץ, ובוודאי שאינני מוכן להכיר בתכסיסים בנוסח השר פרץ כדי לשמור על קיום המצוות, וכמוני ציבור דתי גדול המתנגד לשיטות מעין אלו של כפיה דתית.

אתי רונאל

כמעט תיקו

(המשך מעמוד ראשון)

המשחק הפוליטי בצרפת. התוצאות חיזקו את סמכותו והחלישו את המפלגות. מפלגת השלטון הסוציאליסטית איבדה את השלטון, אך עלה בידה לצמצם את ממדי התבוסה. הסוציאליסטים השיגו תוצאה טובה כשלעצמה — 31 אחוז, שהם 211 מושבים באסיפה הלאומית.

המפלגה הקומוניסטית ממשיכה לשקוע. היא ירדה ל־9.7 אחוזים, שהם רק 40 צירים — קצת יותר משל לה־פן.

חזית מפלגות הימין — הגוליסטית רפ"ר והרפובליקנים או.ד.אף. — השיגו לפי האומדנים 42.2 אחוז, 289 מושבים. אליהם מצטרפים ימין־מתון — 2.2 אחוז וביחד 294 מושבים מתוך 557.

הימין המום

מנהיגי הימין נראו אמש המומים מהתוצאות. הם כמעט פרצו בבכי בהופיעם על מסכי הטלוויזיה. הם היו בטוחים בנצחון מאסיבי שיאפשר להם לכפות על הנשיא להתפטר, אך לה־פן גזל מהם את הנצחון הזה.

תוצאות הבחירות מורות על תהליך פניה ימינה של החברה הצרפתית. השמאל ירד ל־45.5 אחוז, מפלגות הימין, יחד עם "החזית הלאומית" השיגו 54.5 אחוז, רוב שכבר מזמן לא היה כאן לגוש ימני.

אך הימין המסורתי יהיה תלוי עתה בימין פאשיסטי, כדי להקים ממשלה.

ארגונים יהודיים מזועזעים מהישגו של לה־פן. הם אמרו, שהתוצאה מלמדת על גידול־ממאיר המתפשט בחברה הצרפתית. מנהיגי הסוציאליסטים הביעו שביעות־רצון מהתוצאות. מפלגתם הפכה הגדולה ביותר בצרפת ועדיין מובטח לה עתיד. מזכיר המפלגה הסוציאליסטית ליאונל ג'וספן כבר הביע [illegible] שהם ישובו בקרוב לשלטון.

מעריכים, כי לימין יהיה קשה להקים ממשלה. מנהיגיו [illegible] תובעים מהנשיא מיטראן [illegible] בידם את הקמת הממשלה [illegible] מנהיג הגוליסטים שיראק [illegible] שהבוחרים שמו קץ לשלטון הסוציאליסטי.

זכיה בהימור

אך התוצאות נחשבות [illegible] לנשיא מיטראן. הוא זכה [illegible] על בחירות־יחסיות, כדי לצמצם היקף נצחון הימין. עכשיו, [illegible] חלש, יעלו כוחו של מיטראן [illegible] הפעולה שלו, ואולי הוא יוכל [illegible] ראש ממשלה [illegible] החופשית, ולא ייאלץ [illegible] בשיראק, ראש המפלגה [illegible] בגוש הימני. יתכן [illegible] להקים ממשלת מיעוט [illegible]טית.

הרוב הימני שביר [illegible] מנהיגיו יחליטו לשתף פעולה [illegible] להיפן, מצפים כי ינטשו [illegible] עשרות צירים מתונים. מנהיגי [illegible] גם שרויים ביריבות חריפה [illegible] לבין עצמם. הרוב השביר [illegible] כולל 60 צירים [illegible] הממשלה לשעבר באר, [illegible] יסכל כל נסיון לכונן ממשלה [illegible] תחת הנשיא מיטראן.

הסוציאליסטים התארגנו [illegible] האחרון. מעריכים, כי [illegible] הג'יהד האיסלמי [illegible] בוחרים אל להיפן, [illegible] אחר אל השלטון הסוציאליסטי [illegible] לתמוך בנשיא.

מכל מקום, יומרות הימין [illegible] את מיטראן מהנשיאות. [illegible] הצרפתים לא רצו עוד [illegible] גם אינם רוצים בימין [illegible].

לוי מוכן לפגישה

(המשך מעמוד ראשון)

לוי בניגוד ל"ברוגז" שבין השניים, קיים אתמול כאמור שיחות ראשונות כדי לבדוק האם ניתן להגיע להסכמה לגבי הפרוצדורה של מושב הוועידה הבא ובעיקר לגבי חלוקת התפקידים בתוך המוסדות החדשים. ההצעה המתגבשת במחנה לוי שרון היא לבחור פה־אחד ביצחק שמיר כיו"ר התנועה, ולמסור לידי דוד לוי את ראשות הנהלת המפלגה ואילו את ראשות המרכז בידי אריק שרון.

כינוס מושב הוועידה

כן עומדים עדיין לוי ושרון על דעתם כי חלוקת הכוחות צריכה לבטא את תוצאות ההצבעה שהיתה בהתמודדות בין שרון לבין הכו. דהיינו 56 אחוז להם ו־45 אחוז למחנה שמיר ארנס. השר שרון הביע אתמול תקווה כי אם יושגו הצעות מוסכמות בין כל הצדדים אפשר יהיה לקיים מושב ועידה כבר בשבועות הקרובים. ב"חירות" היו רוצים לקיים את המושב הזה לפני ועידת מפלגת העבודה. לפי ההצעה יהיה זה מושב קצר שיימשך רק יום אחד ובו יובאו ההצעות המוסכמות לאישור בהצבעה גלויה. אתמול אמרו כל ראשי המחנות כי לא יהיה פילוג במפלגה. השר שרון אמר כי לדעתו איש לא יפרוש וגם איש לא יודח. הוא גם אמר כי אין בכוונתו לנתק את היחסים בינו לבין לוי.

17.3.86

מרתון דיפלומטי בשטוקהולם

רה"מ שמעון פרס בדרך לטקס האשכבה של ר"מ שוודיה, אולוף פאלמה. (צילום: נתי הרניק)

בארבע עיניים – עם נשיא פורטוגל, סוארש; ועם ר"מ יפאן לשעבר, טקאו פאקודה. (נתי הרניק)

"אין זמן" — אמר ר"מ בריה"מ וחמק מפרס

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

ראש הממשלה, שמעון פרס, אמר אתמול בישיבת הממשלה, כי פגישתו בשטוקהולם עם רוברט מוגאבה, ראש ממשלת זימבאבווה, היתה קשה במיוחד. הפגישה נסבה על עמדת ישראל כלפי אש"ף ויחסי ישראל עם ממשלת דרום־אפריקה. מוגאבה האשים, כי ישראל שולחת מומחים לצבא דרום־אפריקה, ופרס השיב, כי לישראל אין מומחים בצבא הדרום־אפריקני.

פרס הביע הערכה, כי שוודיה לא הזמינה להלווייתו של אולוף פאלמה את מנהיג אש"ף יאסר ערפאת במכוון. הוא הרגיש, כי אילו היה ערפאת מוזמן להשתתף בהלוויה, "אני לא הייתי בא".

ראש הממשלה מסר עוד, כי בשהותו בסוף השבוע בשטוקהולם, נפגש עם יותר מ־20 מנהיגים וראשי מדינות. הקאנצלר לשעבר וילי בראנדט ניסה להפגישו עם ראש ממשלת בריה"מ. האחרון לא דחה את הרעיון על הסף. אך טען כי מפאת קוצר הזמן לא יוכל לפגוש את פרס.

עוד סיפר ראש הממשלה לשרים, כי במקרה החליף מלים עם שר החוץ של אלג'יריה. הוא נכנס לחדרו של מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, במקום שהותם המשותף, כדי לברכו לשלום, ושולץ הציגו בפני האורח ששהה אותה שעה בחדר — שר החוץ האלג'ירי.

פרס הזכיר את פגישותיו עם מלך שוודיה, קארל גוסטאב, ועם ראש הממשלה, אינגוואר קארלסון, "שביקר בישראל, הידוע כידיד ישראל. פרס אמר, שהמלך קארל גוסטב אמר לו: "מאתיים שנה לא היה בשוודיה רצח פוליטי, אבל היה רצח פוליטי של שוודי וזה היה פולקה ברנאדוט, בירושלים".

פרס דיווח, כי דיבר, בין היתר, עם חמישה מנהיגים מן המדינות המתועשות על "תוכנית מרשאל" שלו למזרח־התיכון: עם מזכיר המדינה של ארה"ב ג'ורג' שולץ, קאנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל, שר החוץ לשעבר של יפאן פאקודה, ראש ממשלת איטליה באטינו קראקסי ונשיא צרפת פרנסואה מיטראן. לדברי פרס, ההיענות היתה חיובית.

חלוקת מלגות ע"ש אלוף אברהם אורלי

רבין: מנהיגי הגדה לא מסוגלים לסייע בפתרון הסיכסוך

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

"אינני מאמין שהמנהיגות בשטחים יכולה ליטול על עצמה [illegible] שניתן לה להיות כתובת לפתרון הסיכסוך בין הפלשתינים לבינינו. העולם הערבי לא רואה ולא יתן למנהיגי השטחים להיות כתובת [illegible]. ואם מוזכרת דמותו של מישהו כראש עיר או כמנהיג [illegible], שמסתמן חשש אצל הקיצוניים שמא הוא עשוי להיפתח — הרי שהטרור הערבי מטפל לשים קץ לחייו".

דברים אלה אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בטקס חלוקת מלגות ע"ש האלוף אברהם אורלי. רבין אמר עוד, כי בהיעדר הסכמה [illegible] ובציבור אשר לעתיד [illegible] יש קושי מסוים לקיים שם [illegible] של שלטון מינהלי, [illegible] נאות לתושבים, אבטחת הישובים היהודיים ומלחמה בטרור. "הבעיה שלנו היא כיצד לחפש שלום. ומצד שני, להוכיח לעולם הערבי שרוחנו לא קצרה, שסבלנותנו איתנה ויש לנו כוח להמשיך ולשלוט בשטחים ללא הגבלת זמן, בצורה שלא תפגע בדמותנו האנושית וביכולתנו הכללית. אם יחשוב העולם הערבי שקצרה רוחנו, אזי אף פעם לא ימצא בר שיח לשלום עמנו בעולם הערבי". אמר רבין.

שר הביטחון חזר והודיע על התנגדותו לקיום בחירות בערי הגדה. לדבריו, על־פי לקחים שהפיק מבחירות קודמות בשטחים ב־1976, "אין בכל המערכת בעולם הערבי ראש עיר נבחר. ניסינו זאת בעבר ואלו לא היו בחירות דמוקרטיות אלא בחירות בצל איום הטרור. אני למדתי את הלקח של אותן בחירות שהעלו גורמים קיצוניים בערים הגדולות בגדה", אמר רבין.

5 בקבוקי תבערה — על תומך ירדן בשטחים

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"

חמישה בקבוקי תבערה הושלכו אתמול [illegible] על ביתו של חבר הפרלמנט הירדני, אנואר חמיס, בבית־ג'אלה.

איש לא נפגע ולא נגרם נזק. כמה מן האישים הפרו־ירדניים בשטחים החלו באחרונה להיעזר בשומרי ראש ולנקוט אמצעי ביטחון עם החרפת המתח בשטחים, לאחר נאומו של המלך חוסיין ורצח זאפר אל מסרי.

ללא התנגדות אושרה הארכת כהונת הרמטכ"ל

מאת הכתבת המדינית של "על המשמר"

הממשלה רשמה אתמול לפניה את הודעת שר הביטחון, יצחק רבין, על הארכת מינויו של הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, בשנה נוספת.

על־פי החוק אין צורך באישור הממשלה להארכת כהונת הרמטכ"ל ודי בהודעת שר הביטחון. להודעה לא הובעה כל התנגדות.

עכשיו ב"מטמון תשואה" בשנה הראשונה

אפשרות משיכה בכל חודש
ניתן למשוך את כספי החסכון כבר אחרי 3 חודשים, ולאחר מכן בכל חודש, עד תום שנה, ולקבל תשואה בהתאם לריבית ה"פריים"

יותר ריבית בכל חודש
• בשנה הראשונה, ריבית הולכת וגדלה מדי חודש כבר אחרי 3 חודשים.
• ריבית "פריים" מלאה כבר בתום 9 חודשים.
• למשלימים תקופת חסכון של 30 חודש — 30 חודשים מלאים [illegible]

פרטים מלאים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק אמריקאי ישראלי.

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף
בנק הפועלים
אבנות|קי־חון|שיפרין|נעמן

המזכ"ל קיסר: יוגבר הפיקוח והשיפוט על מוסדות חברת העובדים

האופוזיציה בוועד־הפועל תובעת ועדת חקירה למשבר „סולל בונה"

„הקונצרן השרוי במשבר הוא כלי פוליטי בידי מודעי" ● תמיכה ברוזוליו

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

הגברת הפיקוח והשיפוט על מוסדות חברת העובדים, עליהם מסר מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, מצטרפים לשינויים בתחום מערכת השיפוט, אשר יובאו לאישור מועצת ההסתדרות הק"ד, שתתכנס בתחילת החודש הבא באחת מעיירות הפיתוח.

בישיבת הוועד־הפועל שהתקיימה אתמול, תבעו ראשי סיעות האופוזיציה יעקב שמאי (ליכוד) ורן כהן (רצ) הקמת ועדת חקירה לבדיקת האירועים שהובילו למשבר בו שרויים כיום „סולל בונה" וקופת־חולים. כהן הטיח האשמות כלפי אנשי המשק, באומרו כי עוד בשנת 82 „יופו" המאזנים של „סולל בונה", כדי להציג הישגים, כביכול. הדבר קומם את קיסר ואת מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, שאמרו כי אילולא היות כהן חבר־כנסת, היו פונים אל בית־המשפט. הוועד־הפועל הסיר את הצעת השניים והצעת יו"ר סיעת חד"ש, בנימין גונן, לדון בסדר היום, בפרשנות, לאחר דיון שנמשך כשעה וחצי.

דני רוזוליו

ישראל קיסר

הוועד־הפועל התכנס לדיון בצמיחה במשק ובתוכנית הכלכלית. בין ההחלטות: דו"ח גדיש הוא הבסיס למשא ומתן להבראת קופת־חולים. הוועד־הפועל מיפה את כוחם של מוסדות קופת־חולים ואת הוועדה המרכזת, לסיים אותו. וכן: „מתוך אחריות לציבור העובדים ודאגה להבראת המשק וקידום החברה, מביע את התנגדותו לאותן מגמות בתוכניות הכלכליות של האוצר, אשר גורמות להתגברות האבטלה, ירידה בפריון העבודה..."

הלאמה מוחלטת

בדברי תשובתו להצעות לסדר היום, אמר רוזוליו כי לא היה ניתן לחזות את אשר יתרחש במשק לאחר הי"ו ביולי, דבר אשר יפגע חמורות ב„סולל בונה", בגלל הלאמה מוחלטת של שוק ההון. לדבריו, כמיליארד דולר „עברו" בתקופת התוכנית הכלכלית מהסקטור התעשייתי־עסקי למיגזר הפיננסי.

קיסר קבע בדברי תשובתו, כי „אין תחליף לסולל בונה" והקונצרן השרוי במשבר הוא כלי פוליטי בידי שר האוצר.

הוועד הפועל אישר את סדר היום של מועצת ההסתדרות, אשר תבחר את מבקר ההסתדרות הבא ואת ועדת המבקר, תאשר תקנות רשות שיפוט ותבחר את היו"ר של הרשות ואת חברי המוסד לבירורים חברתיים, תאשר שינויים בחוקת ההסתדרות ובחוקת הבחירות היחסיות.

מזכ"ל ההסתדרות קרא בישיבת הוועד־הפועל את רשימת נציגי מפ"ם בוועדה המרכזת ואת תפקידיהם. אקט זה היה אמור להיעשות עוד בישיבה הקודמת של הוועד־הפועל, אך הוא נמנע משום צו על־תנאי של דוד כהן. הנציגים הם: אפרים זילוני סגן ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי ומחזיק תיק המחלקה לתחיקת עבודה, דב פלג — יו"ר האגף לביטחון סוציאלי, רעיה רטיג — יו"ר המחלקה לדמוקרטיה תעשייתית, מחמוד יונס — יו"ר המחלקה לתיעוש הכפר הערבי, ואברהם אחי־עזרא המחלקה לביטחון סוציאלי.

תומכים ברוזוליו

ראשי התק"ם, אהרון ידלין וישעיהו פרי, פירסמו אתמול דברי תגובה ותמיכה במזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, בדחותם את ההתקפות כלפיו. הודיעו על התייצבותם מאחוריו בתקופת משבר זאת.

הק.ג.ב. מגביר הלחץ על פעילי עלייה בבריה"מ

בקרב פעילי עלייה בערים שונות בברית־המועצות הולכת ומתגברת התחושה, כי השלטונות מגבירים את לחצם עליהם. בידיעות המגיעות למועצה למען יהודי בריה"מ, מפעילים במוסקבה נמסר, כי הק.ג.ב. מאיים על אלה שנטלו חלק בשביתת הרעב במהלך ועידת המפלגה הקומוניסטית.

אנשי ק.ג.ב. הגיעו למקום עבודתו של גנדי חסין, פעיל עלייה ומסורב ותיק, והציגו לו „עיסקה" ובה תודה אשתו, נטאשה, על כל „פשעיה" ובתמורה תקבל המשפחה היתר יציאה. אם לא יסכים לשתף פעולה נאמר לו, כי משפחתו לא תקבל היתר עד לשנת 2000.

עוד נאמר, כי לאסיר־ציון, שמעון שנירמן, שהשתחרר מכילאו לא מכבר, נאמר כי ייהנה מחופשה של 7 עד 8 חודשים, ולאחר מכן יהיה בידיהם שוב.

ידיעות מדאיגות בעניין מצבו של אסיר־ציון, יולי אדלשטיין, ממוסקבה הגיעו אמש למועצה. נאמר כי הוא מאושפז בבית־החולים „אולן אודה" בית־החולים המרכזי של הרפובליקה הבוריאטית, אין זה בית חולים לאסירים.

מלבד לשבר באגן הירכיים, יש לו גם קרע בדרכי השתן. לפי שעה, אין ידיעות כיצד הגיע יולי למצב זה, ואין מאפשרים לרעייתו להיפגש עימו. (עשית)

דו"ח המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות:

אלף אתרים היסטוריים במצב של הרס והזנחה

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

כ־1000 אתרים ומבנים היסטוריים בעלי חשיבות לאומית, מראשית תקופת ההתיישבות ועד מלחמת השחרור, נמצאים במצב של הרס והזנחה — קובע דו"ח שהכינה „המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות", שקיימה אתמול את הכנס השני שלה במקווה ישראל, במעמד מאות משתתפים מההתיישבות העובדת, מנהלי מוזאונים ואחרים.

מבדיקה שנערכה באחרונה עולה, כי עשרות אתרים נעלמו בעשור האחרון בשל הזנחה. „המועצה" פותחת בימים אלה בסקר ארצי לאיתור כל האתרים שנותרו, קביעת מצבם הפיסי, מצבם המשפטי, בעיות בעלות ועוד. הסקר יימשך כשנתיים ולוקחים בו חלק כ־200 איש.

„המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות" הוקמה לפני כשנה בחסות נשיא המדינה, חיים הרצוג, בעקבות דיון בכנסת ובהמלצת ועדת החינוך. היא פועלת באמצעות החברה להגנת הטבע ומאגדת בתוכה כ־30 גופים שונים. פועלים בה כ־400 חברים, ביניהם אדריכלים רבים, רובם בהתנדבות.

מזכיר המועצה, יוסי פלדמן, מסר כי 11 אתרים הוכרו על־ידי המדינה כגנים לאומיים. ביניהם, רק באתר אחד, הקסטל, הוחל בעבודות שימור ושיקום על חשבון המדינה. מתוכננת התחלה בפעולות שימור גם באתר שער הגיא. פלדמן מסר עוד, כי המועצה גייסה ממקורות שונים 200,000 אלף דולר, סיוע לעבודות שימור ושיקום בכמה אתרים חשובים. לדבריו, למועצה מתנדבים רבים המוסרים מידע ומזעיקים את המועצה בכל מקום בו ישנה סכנה של הרס אתרים. בכנס המועצה קרא יהודה דקל, מנכ"ל המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית לממשלה ליזום חוק שיקום האתרים ההיסטוריים במקווה ישראל, כשם שחוקקה „חוק מקווה" — המבטיח המשך קיומו של בית־הספר נגד הלוטשים עיניים לאדמות.

המועצה המכינה של המשק ההסתדרותי במשולש קוראת:

„זהירות מפיטורי פועלים ערביים על רקע לאומני"

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

המועצה המכינה של המשק ההסתדרותי במשולש, המשתתפת לעובדי בנק הפועלים ולאגודות החקלאיות באיזור, מזהירה מפני פיטורי פועלים ערביים על רקע לאומי, ודורשת שהצמצומים במקומות העבודה יהיו בהתאם לחוק.

חברי המועצה שנפגשו לישיבתם הראשונה בסוף השבוע בגבעת חביבה, קוראים לממשלה לכלול את הישובים הערביים ברשימת אזורי הפיתוח.

חברי המועצה מוחים על החלטות הוועדות שהוקמו מטעם משרדי האוצר, המסחר והתעשיה והתיכנון הכלכלי, שלא כללו בהמלצותיהם את הישובים הערביים ברשימת אזורי הפיתוח. המועצה החליטה לגייס את דעת הקהל במדינה להכללת הישובים הערביים ברשימת אזורי הפיתוח. למטרה זו הוחלט להקים ועדים מקומיים ואזוריים שידאגו לקידום הנושא. המועצה יצאה בקריאה לרשויות המקומיות הערביות לתכנן אזורי תעשיה ולהכין את התשתית הדרושה לכך.

חברי המועצה החליטו לתרום שלושה ימי עבודה לקרן הצמיחה ההסתדרותית וקוראים לה לתמוך בהקמת מפעלים בישובים הערביים בעיקר נוכח האבטלה המתפשטת בישובים אלה.

הקיפאון המדיני ומה הלאה?

דיון פתוח של מועצת מערכת ניו־אאוטלוק

המשתתפים:
ח"כ ויקטור שם־טוב
ח"כ רן כהן
ח"כ בנימין בן־אליעזר
ח"כ מוחמד מיעארי

הדיון יתקיים ביום ה' 20.3.86 בשעה 19.00 בבית סוקולוב.

לחברינו בטבריה
★ דניאל כידרא
★ שרה ראשוני ★ דוד רוזנבאום
ברכות לקבלת
אות יקיר ההסתדרות
בטבריה
מרכז מפ"ם

אנשים ואירועים

קוברסקי פורש ממשרד הפנים

מנכ"ל משרד הפנים, חיים קוברסקי, הודיע לשר הפנים, הרב יצחק פרץ, כי ברצונו לפרוש מתפקידו.

שר הפנים ביקש מקוברסקי לשקול מחדש את החלטתו, אולם לנוכח הסבריו של מנכ"ל המשרד, קיבל השר את הודעת הפרישה אשר תכנס לתוקפה ביולי 86. (עתים)

ונצואלה מעוניינת בידע ישראלי להתפלת מים

ונצואלה, אחת המדינות המייצאות נפט, מעוניינת לרכוש מישראל ידע ומערכות להתפלת מים ולניצול אנרגיית השמש — גילה אתמול סמנכ"ל משרד האנרגיה והמכרות בוונצואלה, ד"ר קרלוס חוליו אוסטוס, לפני צאתו מישראל, בתום ביקור של שבוע כאורח החברה לפיתוח תעשיות — אי.די.סי. בע"מ.

במסגרת ביקורו בישראל נפגש האורח לשיחות עם מנכ"ל משרד האנרגיה, ד"ר נתן ארד, ועם המדען הראשי של המשרד, ד"ר פנחס גליקשטרן, ודן באפשרות של יצוא פחם מוונצואלה לישראל. הוא סיפר, כי במהלך הביקור בחן אפשרות לייבא מישראל לוונצואלה מיתקנים להתפלת מים בשיטות שונות וכן דן באפשרויות לניצול אנרגיה סולרית להפקת חשמל ולמטרות אחרות.

חברת אי.די.סי. בע"מ, המעסיקה בישראל כ־400 מהנדסים טכנאים ואחרים, פועלת מזה כ־15 שנים בוונצואלה ולה סניף בבירת המדינה קראקס.

מנכ"ל חברת אי.די.סי. בישראל, מר אבישי פורמנסקי, אמר כי חברתו הקימה בוונצואלה מפעלי תעשיה לעיבוד וזיקוק שמנים, עיבוד מזון ותוצרת חקלאית ועסקה בפיתוח מערכות אנרגטיות. (עתים)

מי יציל את הפרוכת השומרונית?

פרוכת לארון הקודש בבית־הכנסת בשכם, משנת 1518, הקדומה מכל הפרוכות בתבל (לפי עדות המומחים לתשמישי קדושה), עומדת בסכנת כליה — מוסר בטאון השומרונים בכנסת.

הפרוכת נתרמה לבית הכנסת בשכם במחצית הראשונה של המאה השש־עשרה על־ידי שומרוני תושב דמשק. היא עשויה בד שאר (סורי) כבד בצבע ירקרק ומקושטת בפסוקי הקדשה וציורים רקומים בחוטי זהב דקיקים. בפרוכת נבעו קרעים גדולים בשל איחסון לקוי. במספר מקומות ניכרים סימני התפוררות של הבד. ברוב ימות השנה נתונה הפרוכת המקופלת בתוך ארון הביטחון העשוי פלדה, לצד מגילת „ספר אבישע" הקדומה. רק באירועים מיוחדים, כגון יום הכיפורים, שבתות ומועדים מוצאת הפרוכת מארון הפלדה ונפרסת לעיני הקהל.

התבלותה של הפרוכת החלה רק בעשרות השנים האחרונות. בצילום של הפרוכת שנעשה ב־1914, נראית הפרוכת כמעט ללא פגע. אך הטלטלה שעברה הקהילה השומרונית בשכם בשנות העשרים והשלושים של המאה הזאת, כאשר בשל רעידת האדמה בשכם ב־1927, נאלצה הקהילה לאתר מקום מגורים חדש — פגעה בכמה מתשמישי הקדושה הרגישים כפרוכות וכיסויים לספרי תורה ולהבדיל, מחצלות ושטיחים. (עתים)

סילוק סתימות הפוגמות בזיקפה — בסימפוזיון לכירורגיית כלי הדם בירושלים — בסוף החודש

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

סימפוזיון בינלאומי לכירורגיית כלי הדם ייערך בירושלים ב־23־28 במארס וישתתפו בו מטובי המומחים בעולם. על כך נמסר אתמול פרופ' אליהו ענתבי, במסיבת עיתונאים בת"א.

הכינוס מתקיים ביוזמתם המשותפת של פרופ' ענתבי ושל פרופ' רודריק מארה"ב, מומחה בינלאומי בכירורגיית כלי הדם, וחלוץ הניתוח של שימוש בפרוטזות מדקרון וטפלון בניתוחי כלי הדם. המארגנים הופתעו מההיענות הכבירה להזמנה, כולל היענות מארצות המזרח. בכינוס יוצגו 160 עבודות. יוצגו סיכומים ממחקרים ותוצאות טיפולים בחסימות כלי הדם במוח, באיברים פנימיים, בגפיים ועוד. שיטות של המסת קרישים, הרחבת כלי הדם בעזרת בלון, השתלת עורקים מחורמים וכן ניתוח כלי הדם באיבר המין הגברי לשם סילוק סתימות הפוגמות בזיקפה.

מנהיגי ניקרגואה מוכרים סמים ו„עושים חיים"

וושינגטון.— שר הפנים של ניקרגואה השתמש ברווחי הממשלה מקוקאין כדי לצבור לעצמו אוסף של שעוני „רולקס", אלף מכשירי וידאו, 20 מכוניות „מרצדס בנץ" והרמון מלא נשים — טען אתמול פקיד לשעבר בממשלת ניקרגואה, חוזה אלוארו באלידון אבילס.

אבילס, לשעבר החוקר הראשי של משרד הפנים בניקרגואה, אמר כי ההכנסות מסמים שימשו גם למימון חופשות באירופה, בארה"ב, בקובה ובאיזורי נופש אחרים ברחבי תבל. מחופשות אלה נהנו פקידים בכירים בממשלה הסנדיניסטית ובני משפחותיהם.

אבילס אמר את דבריו בעדות בפני הקונגרס האמריקני. בעדותו חזר על ההאשמות שהעלה בעבר בפגישות עם אנשי משרד החוץ האמריקני. הוא טען אז, כי שר הפנים תומאס בורגס ופקידים בכירים אחרים בממשלת ניקרגואה מעורבים בסחר הסמים הבינלאומי.

„ממשלת ניקרגואה עוסקת בסחר קוקאין", אמר אבילס.

הממשלה הסנדיניסטית השמאלנית של ניקרגואה הכחישה כאז ומתמיד את כל האשמות בעניין מעורבותה בהברחת סמים. (עדי)

הוועידה נגמרה, המאבק מתחיל

מי ילך לקאנוסה?

פילוג לאורך זמן אינו צפוי בתנועת החירות – האינטרס השלטוני יגבר ■ המנצח הוא, ללא ספק, הגנרל נעדר המעצורים

מאת צבי טימור

התחזיות בוועידת חירות היו צפויות ועם הגזמה מסוימת אפשר לומר — … התופעה שהתרחשה בוועידת חירות אופיינית למפלגות ימין המוניות … מפלגות מסוג זה שונות ממפלגות ימין אליטיסטיות, כמו המפלגה … בבריטניה. בכך שהן מפלגות המוניות ובשורותיהן מיוצגות שכבות … „חירות", בניגוד למפלגה הליברלית הישראלית, מייצגת טיפוס של … המונית, ברוחה למפלגה הפרוניסטית בארגנטינה.

… בתוך תנועת החירות במישור הכלכלי־סוציאלי היו גלויים וברורים זה זמן רב. אין … בין כהן־אורגד וארנס מצד אחד, לבין לוי ושמאי מצד אחר. הראשונים מייצגים … הכלכלי בעוד שהאחרים מייצגים את השכבות הסוציאליות בעלות הכנסה נמוכה. … בשאיפות מעמדיות בעלות עוצמה רבה. בין שני אגפים אלה קיים מתח מתמיד. … תנועת החירות היתה מבוססת על ברית רב־שנתית בין שני אגפים אלה. כאשר אישיותו … על שיווי המשקל. אך בגין עצמו התבסס בהנהגה על השכבה הוותיקה. … כאשר הייצוג של השכבות העממיות היה מזערי.

פילוג – לא על רקע עדתי

… את ההתפלגות ב„חירות" כפילוג על רקע עדתי. הרקע העדתי נובע אך ורק … בישראל, שבה קיבל הריבוד המעמדי אופי עדתי. אולם גם אם הריבוד … היה שונה, התפתחות הניגודים לא היתה משתנית בהרבה. העובדה היא, שרוב … לוי אינם יוצאי מרוקו או ספרדים, אלא אשכנזים: ד"ר בן־אלישר, רייסר, … דוד מור ואחרים. לוי הפסיד בסניפים בעלי הרכב ממוצא מרוקני כמו ירושלים, … „הפלבאים" של אצ"ל בדרום תל־אביב. אין זה אומר שלוי לא זכה לתמיכה בעלת … אך גם קבוצת שמיר ריכזה סביבה תמיכה של אנשי עדות המזרח. אין כרגע נתונים … העדתי של ועידת חירות, אך במרכז „חירות" היוצא היו נציגי רוב לעדות המזרח … שמיר ברוב יציב למדי.

… כדי לקבוע כי לא היו סממנים עדתיים בהתמודדות, שקיבלו ביטוי ברגשות השנאה, … מצד הממסד האשכנזי הוותיק כלפי ה„באבונים" (כפי שכינו אותם בוועידה), … על המפלגה. המפלגה נתפשת על־ידי מימסד זה כקניינה הפרטי. אולם אלו … לוואי בלתי נמנעות למתחים הנוספים, שמאפיינים את החברה הישראלית.

„דמוקרטיה אתונאית"

… של בגין, ללא העברה מסודרת של השלטון, הפכה תנועת החירות ממפלגה … למפלגה פרטיקית. את מקומה של הדמוקרטיה המוודרת תפסה … השכבות שהיוו תמיד רוב בתנועה ושהתנועה ניסתה באופן מוגבל לספק … לשאיפותיהם, לפחות בתחום המילולי. לקחו ברצינות את האמנסיפציה … בשלטון המנגנון המפלגתי בתנועה. כנגדם התארגנה ההנהגה הוותיקה, שניסתה ואף … לתפקידי ההנהגה ולשורות חברי הכנסת את יורשי האצולה, את „הנסיכים". … עוד לפני הוועידה. ההנהגה המימסדית לא היתה מסוגלת למנוע התארגנות … שכבר נחשבו לבלתי לגיטימיות בתנועה צנטרליסטית כמו „חירות". לא … התארגנות של המחנה הנגדי כ„מאפיה" ו„חבורת פושעים" בעיני שמיר וארנס. … בעיניהם, התארגנות בלתי לגיטימית שנועדה לאיים על הסדר הטוב ולבצע … הקיים. לוי ואנשיו סברו, שעצם היותם רוב בסניפי התנועה, בהתאם לעקרון … הרוב, מקנה להם את הזכות ואת הסמכות לשלוט בתנועה. הם טעו טעות …

… שני מחנות אלו היו קיימים בתנועת החירות, אין כל ספק שהיו נאלצים למצוא את … האידיאולוגית ביניהם, כי כל אחד זקוק למשנהו. קבוצת שמיר־ארנס אינה יכולה להתקיים … קיום האגף הפופוליסטי וההמוני שמבטיח את ההצבעה ההמונית של השכבות המקופחות. … זקוק לשכבות הביניים של סוחרי אלנבי ודיזנגוף, שלא יצביעו עבור מפלגה … המסגרות המימסדית.

לשון המאזניים

… יחסים עדינה זו נכנס גורם שלישי בדמותו של הגנרל נעדר המעצורים, הנהנה … תנועת החירות מאהדה, אך לא מתמיכה מאסיבית. האהדה נובעת מהמיתוס הלאומני־ … את תנועת החירות על כל מגזריה. יחסי הכוחות בוועידה, כפי שבאו לידי ביטוי … וההצבעות, היו כ־850 צירים למחנה שמיר־ארנס, כ־900 צירים למחנה לוי, כ־150 … שרון וכ־100 צירים בלתי מזוהים. התחברות שרון עם אחד מהמחנות יכלה להבטיח … הצדדים בוועידה.

… את היותו לשון־מאזניים באופן מזהיר. הוא כרת ברית עם מחנה לוי, כאשר הדבר … את נצחונו. הוא איים על מחנה שמיר בפוטש באמצעות דוד מגן, והוא זנח … לוי ואת אנשיו שלו ברגע שהיה נוח לו. הוא ביטל במחי־יד את בריתו עם לוי ואת … על התפטרותו מראשות ועדת המנדטים. בכך הוא ביטל את חובתו לתת … עבור. במעשה זה הצליח שרון לתמרן את עצמו לאמצע, בין שני המחנות … בכל התור המפייס והמפשר בין הניצים. הוא גם הצליח להוכיח את ערכו … אפשרי ונחוץ ביותר, שבלעדיו אין שלטון בתנועת החירות. במצב זה … תנגלה. אין ספק ששרון ניצח, עם כוחות מועטים, באמצעות תימרוניו.

… שמיר רואה את עצמו, אם לא כמנצח לפחות כמחנה שלא הובס. הרוב בוועידה לא … אותו וקיים ספק רב אם אותו הרוב שהיה קיים במושב הראשון של הוועידה אכן … השני, אם תתכנס בכלל.

… שמיר בידיו את רוב הסמכויות כיו"ר ההנהלה וכיו"ר התנועה, כאשר ארידור, … הסמכויות במוסד המשני בחשיבותו, המזכירות, עבר לצידו.

… של הקבוצה השלטת במחנה שמיר (שמיר, מילוא, דקל וכו') היא להגיע לברית עם … ולחסל את לוי. מהלך כזה לא יהיה קל נוכח התנגדותם של קבוצת הנסיכים (בני בגין, … ואחרים) להגיע לפשרה עם שרון, שלדעתם מייצג הרפתקנות מיליטריסטית … בלתי עקרונית ובלתי אידיאולוגית. קבוצה זו היתה מעדיפה את הברית … עם לוי, אולם לוי העמיד תנאים קשים מדי לפשרה כאשר סבר, באופן תמים למדי, … שבע.

פשרה ומחירה

… לצפות פילוג בתנועת החירות. האינטרס הפוליטי והשלטוני יאלץ את כולם להשאר … אין זה סביר שלוי ימשוך אחריו אישים וסניפים, אם יחתור לפילוג. לאור תנאים אלו … שתי אפשרויות. האחת: ברית שרון־שמיר, שאת מחירה ישלמו דוד לוי ובני בגין, וייתכן … — שרון ירצה להיות מספר שניים ויורש מוכר. יתר „הנסיכים" שהם חברי כנסת, … לבלוע ברית זו. פשרה כזו תהיה כרוכה במעבר של קולות עד כדי מנדט או שניים לכיוון …

(סוף בעמוד 7)

איך להפוך פלוס למינוס – ולהיפך (דוד לוי לפני מחנהו; צילום: י.פ.פ.א.)

דויד לוי, קום התנערה

רק מקריאת דיווחה של דורית גסן ב„על המשמר" יכולתי לדעת, בסופו של השבוע שעבר, על הקנוניה האפלה של בלוק שמיר לא להתיר, ויהי מה, ויהי פיצוץ, קום הצבעות תקנוניות נוספות בוועידת תנועת החירות.

בעיתונים אחרים קראתי מלוא גידופים ועוד גידופים על דויד לוי וסביבתו האנושית. „גידופים", בעצם, אינה המילה הנכונה. ביזוי היא המילה. לוי הושפל, ודרכו עליו בנעליים מסומרות של כתיבה חסרת־רחמים.

האם למד דויד לוי את שעורו, ומה השיעור? מסופקני: הוא שוב מתכנס יחד עם גוש שרון לטכס אסטרטגיה משותפת. ובכן, מר לוי, אם רצונך לטרוף את הקלפים ולהיות מקובל עלינו, קום מייד נגד אריאל שרון. אילו באותה ועידה היו אותם צירים שורקים, יורקים ומכים לא בעד שרון אלא נגדו, אתה, דויד לוי, היית גיבור מוספי סוף שבוע. לו קמת ואמרת, אחסום בגופי את גופו של שרון, אתבע ממנו את חמשת מיליארד הדולרים שקבר בשדות לבנון, היו הופכים את כל גינונך מלמטה למעלה, ממינוס לפלוס. המחסור בהשכלה, למשל, היה הופך לחשיבה בריאה של איש פשוט, אך מוטרי. האלגאנטיות המופרזת היתה נעשית סימן מבריק לשמירה על כבוד הספרדי, מול החולצה הפתוחה המזוייפת של שרון. האלימות של האוהדים היתה מתקבלת ביותר משמץ של אהדה, ואפילו אפלאוז — וכי לא חלמנו גם אנחנו בסתר ליבנו להכניס לו, להוהוא, מכות אמת?

שופכים על לוי, מכוונים לשרון. החיבור ביניהם הוא שמדאיג כל־כך. דויד לוי אמור היה להציג את האלטרנטיבה העממית היונית, מול העילית המרושחתת הניצית. הוא טעה כשלא הציג אותה. הבליג על דעותיו האמיתיות והעדיף להתחבק עם שרון כדי לזכות בתוספת של כמה עשרות „צירים" מגויסי שרון. קום התנערה, דויד לוי, כמו לפרולטריון דאז. אין לך היום מה להפסיד אלא את שרון שלך. בטרם הוא יפסיד לך.

פ. סבר

גלולות במינון גבוה

לוי ושרון מסוגלים לספק למתמכרי־בגין אותו חומר, אך בכמות רבה יותר, כפי שמתבקש מהמתמכרות ארוכת־שנים. הם יכולים לעשות זאת טוב יותר משותפיו העייפים ודהויי הפנים של בגין

מאת גדי יציב

על פני השטח, לכאורה, היו הדברים פשוטים וברורים: היה כאן מאבק חסר פשרות בין שני מחנות. מחנה אחד, מחנה שמיר־ארנס, ניסה בכל כוחו למנוע קום הליכים דמוקרטיים אלמנטריים ולשבש כל אפשרות של ביטוי תקין להלך־הרוח הנושבת בוועידה — ואילו המחנה השני הגיב על כך בתיסכול ובאלימות פרועה.

למי שמתנגד בכל ליבו והגיונו לתנועת החירות, ואפילו פוסל את חבריה כשותפים ראויים בקואליציה, קשה מאוד לחרוץ משפט במחלוקת פנימית זאת. אף־על־פי כן, נדהמתי מאוד להיווכח כיצד נעלמה מעין העיתונאים ושאר המשקיפים החיצוניים, העובדה הבולטת, שצד אחד למאבק, מחנה שמיר, הצטיין בגילויים אנטי־דמוקרטיים, לא פחות חמורים מאלימות. די במה שידוע ומוסכם על הכל כדי לקבוע, כי מחנה שמיר ניהל קרב הגנה מכוער על עמדות השליטה במפלגה, על־ידי ביזוי החוקה הפנימית, פעם אחר פעם. וכל אימת שנתקל בסרבנות אלימה — היה משפריץ סביבותיו כמויות אדירות של דמעות תנין צדקניות, ומעלה על נס את מעלותיה של הדמוקרטיה „ואחדות התנועה".

בצדק רב גינו העיתונאים את מעשה האלימות. לעומת זה, אל הניסיונות לשיבוש המהלכים הדמוקרטיים הם התייחסו כאילו היו חלק מובן מאליו, ועל כל פנים, חלק נסבל ומתקבל על הדעת, של החיים פוליטיים. הסלחנות הזאת, מצד העיתונאים, למעללי הגוורדיה הוותיקה של „חירות" מדאיגה מאוד. אחרי הכל, העיתונאים היו צריכים להיות רגישים לכך יותר מכל האחרים.

פטנט רשום

שלא תהיה כאן אי־הבנה: האלימות שהשתוללה בוועידת „חירות" אינה ניתנת לשום הצדקה, גם לא כתגובה המתייחסת לשיבוש הליכי ההצבעה. יתר־על־כן, גם אלימות זו עצמה היא פטנט רשום על שם ההנהגה ההיסטורית של „חירות". כאבו העמוק של ד"ר יוחנן באדר על אלימות זו מובן בהחלט, אבל גם בלתי־משכנע לחלוטין. את הכאב הזה היה צריך לחוש ד"ר באדר עוד לפני ימים רבים מאוד, כאשר יחד עם שאר חבריו הוותיקים עסק בטיפוחה של תרבות האגרוף והקללה, וכאשר רכב על גליה הסוערים עד אל סף השלטון. לכל המאוחר היה על ד"ר באדר להתנער מן האלימות הזאת במערכת הבחירות של 1981, אבל אז לא היו בפיו שום דברי תוכחה וזעם. אילו הייתי עומד ליד ד"ר בנימין זאב בגין בוועידה, לנוכח גלי המתפרעים שם, הייתי אומר לו: „אלה הם אחיך החוקיים, אדוני, משום שגם אותם הוליד אביך, בגין".

בסופו של דבר, כולנו יודעים כי במערכת הבחירות הבאה ישלח רוני מילוא את מר גאסטון מלכה להפוך את שולחן הנשיאות באסיפות הבחירות שלנו, ואחר־כך הוא עוד ימצא אלף נימוקים כדי לתת לכך צידוק. אין לרוני מילוא שום אפשרות אלא לנהוג כך. בלי גאסטון מלכה רוני מילוא הוא אפס, לא־כלום. כשלון אלקטורלי. קשה, לפיכך, להשתתף בצערו של מר מילוא, כשפעם אחת הופך מר מלכה את שולחנו שלו עצמו. על אחת כמה וכמה, קשה לשאת את הצדקנות המתחסדת של מילוא לאחר שהוא מוצא עצמו פגוע ממעשים כאלה.

בעיקרו של דבר, אנחנו צופים כאן באחד הגילויים הבולטים של תהליך היסטורי בלתי־ניתן לעצירה. ההמונים שהפכו את תנועת החירות מכת־שוליים למפלגת המונים, כובשים היום את המלכה בביתה, והם משתלטים על הארונים הנכבדים. שער עכשיו עשו שימוש יעיל כל־כך בקולותיהם הפרועים.

האם יש כאן „גורם עדתי" — שואלים רבים. התשובה תלויה במשמעות המונח „גורם עדתי". למשל: האם היה „גורם עדתי" בעלייתה ובגדולה של תנועת החירות? אם הכוונה לכך, שרגשות תיסכול ותחושות קיפוח המאפיינות את המזרחיים טופחו במתכוון על־ידי מנהיגי „חירות" וסייעו להם ביום הבחירות, כי אז הרי ידוע שהתשובה חיובית. אם, לעומת זה, הכוונה לכך, שיש כביכול משהו מזרחי־אופייני בעצם התמיכה ברעיונותיה של תנועת החירות ובדרכה — אזי אין להנחה זו כל יסוד.

היום אנחנו יודעים, כי בעוונות הרבים של כולנו, יותר מדי מן הפחות־משכילים ומן הפחות־עשירים ומן הפחות־מכובדים הם ממוצא מזרחי — לפיכך כאשר עולה רעיון הקוסם במיוחד לשכבות חברתיות אלו, נופלים אל המלכודת רבים מדי מבעלי המוצא המזרחי. לעומת זה, ברור כבר היום, כי ככל שעולה, למשל, רמת ההשכלה, בקרב בני כל העדות, כן פוחתת התמיכה בתנועת החירות.

התהליך הפנים־מפלגתי דומה, אפוא, להתהליך הכל־חברתי שעשה את בגין לראש ממשלה. אריק שרון ודוד לוי מייצגים באורח ברור וחד־משמעי את כל מה שאנשים מוכי גורל ונאכלי תסכול מבקשים למצוא במנהיג־מושיע. והם מייצגים זאת טוב יותר משותפיו הוותיקים, העייפים ודהויי־הפנים של מנחם בגין.

לוי ושרון מסוגלים לספק למתמכרי־בגין אותן גלולות עצמן — אבל במינון יותר גבוה, כפי שמתבקש הדבר ביחס למי שהתמכרותו ארוכת שנים. אם חלילה תימשך התמכרות זו עוד כמה שנים — יזדקקו המתמכרים למינון עוד יותר גבוה, וכבר יש כידוע, מועמד מתאים גם לכך. לדאבון לב, עדיין מרובים יותר בקרב ציבור מתמכרים זה יוצאי המזרח. מי שמכנה תופעה זאת בשם גורם עדתי — יצטרך להסביר את תהליך השתנותה של תנועת החרות בצורת מונח זה. אנחנו, שמתכוונים לשנות את החברה הישראלית כדי שיפחתו בה האנשים מעוטי האמצעים ואשר יודעים כי מיעוט האמצעים מוסבר על־ידי השייכות של האדם למעמד חברתי — קוראים לכך „גורם מעמדי".

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית לעמודי הפנים: עמית אנטר

מכתבים לידיד

חידושי־לשון בוועידת חירות

נפתלי היקר,
הלכתי בשבוע שעבר לוועידת „חירות". התכוונתי להציץ שעה קלה, „לרחרח", לראות ולשמוע את הנפשות הפועלות באותו חזיון, שהתנפח מדי יום לאחת הדראמות הגדולות בחיינו הציבוריים. „הצצתי ונפגעתי" — כלומר באתי ונשארתי שם 12 שעות. עד שלוש לפנות בוקר, שעת פיצוץ הוועידה. כעבור יומיים פגשתי ידיד שהיו לו בעבר קשרים אמיצים עם בית"ר ושאלתיו כיצד התרשם מן הוועידה. הוא הביט בי בעצבות והשיב: אתה יכולת לחיות שם. אני לא. אני עדיין לא השתחררתי מן הקשרים הסנטימנ־טאליים אל העבר... לא הייתי עומד בזה...

ואומנם הוא צדק. הסתובבתי בים הסוער הזה של רגשות ויצרים במידה רבה של שלוות נפש, כמשקיף מבחוץ, בלי מעורבות פוליטית, ואפילו ללא שמחה לאידם של היריבים הפוליטיים. ניסיתי לקלוט ולהבין את הצד האנושי והחברתי של המתרחש נגד עיני, מתוך הנחה, שאת הניתוח הפוליטי אפשר לעשות גם בלי להצטופף בתוך ההמון הנסער, המתקוטט, המתפרץ, המשמיע קריאות גנאי ושבח קצובות, המזנק אל הבמה ואוטם את אוזניו לדברי הנואם מהמחנה הנגדי. הייתי אולי בין המעטים באולם הקונגרסים ומסדרונותיו שלא נסחף עם היצריות הקנאית הזאת. למען הדיוק עלי להודות, כי היו רגעים שבהם גם שלוותי הסטואית הופרה, ואת מקומה תפסה תחושה של חרדה עד כדי פחד. הנה תמונות סוררות מן הרבות שנחרטו בזכרוני מאותן שעות ארוכות.

העיניים

אלפיים הצירים יצגו את מגוון החברה הישראלית, מלובשי חליפות ועניבות עד לטיפוסים עממיים בלבוש פשוט, בני אשכנז ועדות המזרח, שום דבר מיוחד. אך קשה היה שלא לראות אצל רבים מהם את המבט שלהם, את העיניים, עיניים מלאות שנאה שהפחידו אותי. לא יכולתי להבין כיצד אפשר למקד מטען כה עצום של שנאה בשתי עיניים, בשעה שנאם „ההוא" — „משלהם", או כאשר התדיינו־התקוטטו בקבוצות חברי מפלגה אחת, אך מ„מחנות" שונים. כאשר ראיתי את השנאה התהומית הבנתי, כי מי שטרח לחנך אותם לשנוא ערבים ואחר־כך לשנוא את המערך ואת פרס, לא הצליח למנוע את התפשטותה של השנאה לתוך ביתו פנימה.

האוייב

אינך מאמין? באחת ההפסקות הרבות שהוכרזו בגלל תמרוני המחנות, נצמדתי לאחת הקבוצות במסדרון, המישה־שישה אנשים צועקים ומגדפים איש את רעהו. לפתע פורץ אחד מהם בצווחה — „קורפו זה (שר התחבורה, איש מחנה שמיר, נאם לפני כן והגיש את ההצעה לוועדת המנגנים), קורפו זה, אני אומר לכם. הוא האויב הגדול ביותר, הוא אויב גרוע מכל הערבים"... איש לא הגיב, איש לא ראה באמירה זו משהו יוצא־דופן.

הדמוקרטיה בתפארתה

שלושה ימים כבר נמשכת הוועידה הזאת ועדיין לא אושר הסעיף הראשון בסדר היום — בחירת ועדת המנגנים והוועדה המתמדת. זהו בדרך כלל נוהל פורמאלי, אשר בכל הוועידות של המפלגות אורך אולי שעה או שעתיים. לאחר בחירת הוועדות הללו יכולה הוועידה „לרוץ" ולדון בענייניה. הפאראדוקס הגדול הוא, כי באין ועדת מנגנים, ובלי שהיא תקיים את ישיבתה ותאשר את חוקיותם של כל צירי הוועידה, הרי כל היושבים באולם עדיין אינם צירי הוועידה. גן טוב, זו הרי ועידה מטורפת, חריגה.

על הבמה נמשכים כל הזמן הנאומים. אלה בעיקר אותם צירים שממלאים את שעות המשבר, כאשר ראשי המחנות מסתודדים לתכנון המהלכים הבאים. הם באו עם נאומים שהוכנו בבית, כי הבטיחו להם שיזכו לדבר. הם עומדים ומקריאים מן הנייר. הדברים מנותקים מן המתרחש בכוורת הלוחשת של העימותים, האיומים והגידופים. הם מדברים על כך שרק „מפלגתנו הגדולה יכולה להשתבח בוועידה שהיא לתפארת כולנו ומופת לכל מדינת ישראל..."

מילא, אמרתי לעצמי, נאומים מוכנים אלה הם כמו „מוסיקת רקע". אך אני שומע גם אחד שלא בא עם נאום כתוב ומוכן, אלא מדבר בפאתוס רב ובאילתור. הוא עולה על כולם בהתלהבות מ„יופיה של הוועידה הזאת". הנואם הוא אהרון פאפו, שאין צורך להציגו. זהו המשמיצן הגדול של כל מי שחשוד ב„נטייה שמאלנית" או נמנה עם אמצעי התקשורת. והנה פאפו זה, מכניס אותי ממש לאווירה אורווליות. מול המציאות של מפלגה המאכלת את עצמה לדעת (כדברי יצחק שמיר) מול האשמות על „חבורות פושעים" מזה, ועל גניבת דעת מזה, מנסה הנואם הזה „להסביר" למי שעדיין שומע, כי „שום מפלגה אינה מסוגלת לקיים ועידה כה דמוקרטית". הוא אף מספר, כי פגש בוועידה את יצחק ליבני, מנכ"ל רשות השידור לשעבר, ש„בוודאי אינו קרוב לתנועתנו", והוביל אותו לקלפיות בעת ההצבעה ו„ליבני היה נפעם ונרגש ממראה הדמוקרטיה הזאת". זה היה משעשע — הפאפו הזה חושב שרק „חירות" המציאה את השיטה שאנשים משלשלים פתקים לקופסת קרטון.

כעבור כמה שעות פגשתי באולם את ליבני. היה זה ברגע שגברתנים מאנשי האבטחה חילצו את יצחק שמיר מן האולם. פשוט חילצו אותו, כשהוא מלווה קריאות גנאי „שמיר הביתה", „שמיר, אתה זקן". סיפרתי לליבני על דברי פאפו, ושאלתי האם באמת היה כה נפעם מן „הדמוקרטיה של חירות"... ליבני רק צחק מן העניין ואמר: „אתה רואה מה קורה פה ועוד שואל אותי"...

ז'בוטינסקי

אנשי „המשפחה הלוחמת", כמו שנקראים הרביזיוניסטים המקוריים, ניסו להגן על ההדר הביתרי ובנאומיהם הרבו להזכיר או לצטט את זאב ז'בוטינסקי, מנהיגם הרוחני. בפאתי האולם הענק אומר ציר שעקבתי אחרי תגובותיו, ואשר הרבה לצעוק „דוד מלך ישראל", אומר לחברו: „מה הוא מזיין את השכל? מי זה ז'בוטינסקי? זה עוד אשכנזי אחד של שמיר"

יוחנן בדר

הם אינם אוהבים את הזקנים. יוחנן בדר בן ה־84 מבקש לדבר אל צירי הוועידה. השעה מאוחרת, אך בדר הוא "העבר המפואר" של „חירות". יושב־ראש הנשיאות, השר קצב הצעיר, עדיין מודע לזכויותיו של האיש. הוא מעניק לו את רשות הדיבור, אך לא כן צירי הוועידה. בדר אינו יכול להשמיע מלה אחת ברעש מחריש האוזניים של קבוצות המפריעים. „הם לא נותנים לדבר — מתלונן בדר בקול בכייני — אך אני אחכה עד הבוקר — ואדבר".

שום דבר לא מועיל עד שלבמה מזנק שרון כבד הגוף ומשליט סדר. „אתם — הוא צועק — תתנו לדבר לבדר, אני אומר לכם לשתוק"... הם שותקים לשעה קלה, שהרי הפקודה באה מ„אריק מלך ישראל". בדר, השומר עוד על שנינותו גם בגילו המופלג, מעיר לשרון באירוניה: אני מודה לך, כי בחסדך ניתן לי עוד לדבר בוועידת „חירות"...

„ידיים לבנות"

השר, פרופ' משה ארנס, מנסה בנאום ארוך להתגונן בפני „התוויות הנוראות" שהודבקו לו על־ידי דוד לוי. על זה [illegible] שהוא פרופסור ואינטלקטואל, אך [illegible] על „הידיים הלבנות". „מה אומרים [illegible] על הידיים הלבנות" — [illegible] ומראה לקהל את ידיו. הוא [illegible] הביוגראפיה שלו עד שהגיע [illegible] דרכו בארץ ומספר: „בידיים אלה [illegible] כחקלאי במכוש"... מישה ארנס לא [illegible] לשכנע את המפריעים. הידיים [illegible] לבנות מדי. ארנס, שאינו יודע [illegible] להיכן נקלע, מנסה להפעיל [illegible] בפנותו לקבוצת בריונים: „היה [illegible] שאמר כי הוא חולק על דברי [illegible] מוכן להרוג, כדי שיתנו לו להשמיע את דעתו". ארנס פונה לצעקן [illegible] הצירים: „תחלוק על דבריי, אך [illegible] הנימוק הזה מצחיק אותם. [illegible] „שהם יהרגו בשביל ארנס [illegible] שכה כנראה שהיו מי שאמרו [illegible] פרופסורים והמולדת אבודה [illegible] שבאולם מלאי בוז לפרופסורה [illegible]

ועדת מנגנים

שעות על גבי שעות מתקוטטים [illegible] הרכב ועדת המנגנים, כאילו [illegible] יהודה ושומרון. אני שומע [illegible] אחד הצירים לוחש לחברו [illegible] „המנגנים" האלה. איזו מילה [illegible] זוכה לתשובה: תבין — מנגנים [illegible] זה ג'וב, זוהי ועדה שצריכה [illegible] בגלל זה, זה כל־כך חשוב [illegible] רוצים לקחת את כל הג'ובים לעצמם.

אכן, ידידי, זהו רק מילון קצר, מאוד, של ועידת „חירות". [illegible] לקסיקון שלם של מושגים [illegible] שיקלו על המשקיף מבחוץ להבין [illegible] חידושי הלשון בוועידה זו.

שלך בידידות
מארק גפן

ערפאת בצבת המעצמות

מאת פנחס ענברי

שוב מתקרב ראש אש"ף, יאסר ערפאת לשעת מבחן ● עתה, כשהוא זקוק יותר מכל לגיבוי מצד ברית־המועצות וארצות־הברית, אין הוא יכול לדעת מה עמדתן העכשווית לגביו ● מצד אחד התבדו תקוותיו לסיוע ממוסקבה; מצד אחר — עדיין רואים בו מנהיג וסמל ● סיבות טובות לבילבול ולחוסר ביטחון

התבוננות נבונה לתוך נבכי הפולי־טיקה הפנימית בשטחים עשויה לחשוף רבים מסודות המאבקים בתוך אש"ף, ואת ההתלבטויות הפנימיות בארגון הפלשתיני לגבי המשך דרכו. מהמצצה בצוהר הזה בשטחים מתברר, כי המאבקים וההתבטאויות באש"ף הם הרבה יותר עמוקים ממה שנראה מן ההודעות הרשמיות או מן הדיווחים מחוץ לשטחים.

הסכנה הגדולה הרובצת כעת לפתחו של הארגון הפלשתיני היא בסיסית מאוד — גיבוש הסכמה בינגושית חדשה לגבי חלקו של אש"ף בתהליך המדיני, ומכאן לגבי מעמדו הבינלאומי בכלל, ומה שבעיקר צריך להדאיג אותו הוא סימנים ראשונים לגבי שינוי בעמדת ברית־המועצות. עד כה, חרף ההצהרות הרש־מיות, זכה אש"ף — הודות לגמישות המדינית — לתמיכת שתי המעצמות הגדולות בעתות משבר, והדבר הומחש היטב במלחמת לבנון — ארה"ב הוציאה את ערפאת בשלום מביירות, וברית־המועצות — מטריפולי. בעניין זה הרתיעו שתי המעצמות את שני „הקליינטים" שלהן מפני פגיעה בערפאת — ארה"ב את ישראל, וברה"מ את סוריה. כעת מתקרבת שעת מבחן לערפאת, ועמדת המעצמות אינה ברורה.

ההרעה במעמדו של ערפאת חלה עם ההתקרבות בין ירדן לסוריה. בפגישה בדמשק בין חוסיין לאסד הושגה הבנה בשתי נקודות — פנייה משותפת לברית־המועצות, שתסכים לכינוס הוועידה הבינלאומית בלי אש"ף, ומאמץ משותף לשנות את הרכב הוועד־הפועל של אש"ף, באופן שיעמיד את ערפאת במיעוט. ירדן הבטיחה לבחון את כוח השפעתה על האישים הפלשתיניים המקורבים אליה, כמו יו"ר המועצה הלאומית עבד אל־חמיד א־סאיח, מחמוד עבאס ואבו מאזן, עבד א־רזאק אל־יחיא, מפקד כוחות אש"ף בירדן ואחרים. סוריה הבטיחה כי אם כך יקרה, תורה לאבו מוסא לחזור לאש"ף, כדי להגביר את בידודו של ערפאת.

מרכזיותה של ברית־המועצות במזימה הירדנית־סורית להדיחו, חייבו את ערפאת להאזין היטב למה שיש לשגריר הסובייטי ברבת־עמון לומר לו, ולפיכך לא יכול היה לעורר את ההכנה עם ארצות־הברית שהסתמנה בשיחות ההכנה שניהל האני אל־חסן ברבת־עמון, לקראת ביקורו של ערפאת. אל־חסן כבר הגיע לנוסחאות מבטיחות בדבר הכרה בהחלטות האו"ם 242 ו־338, תמורת הכרה אמריקנית בזכויות הלגיטימיות של הפלשתינים, וכן בדבר התנערות של אש"ף מן הטרור בנוסח הצהרת קהיר. אבל ערפאת פזל אל ברית־המועצות ובלם את תהליך ההתקרבות אל ארצות־הברית, ובבואו לירדן ביטל את ההבנות שגיבש האני אל־חסן, אלא שירדן לא נואשה, וגם אחרי נאום המלך, בו הודיע על הפסקת התיאום עם אש"ף, בא לרבת־עמון סגנו של ערפאת, אבו־ג'האד, והשיחות עימו התמקדו באפשרות לשנות את הרכב הוועד־הפועל של אש"ף, ברוח ההבנה הירדנית־סורית. אולם אבו־ג'האד לא היה מוכן לתת יד לצמצום כוח השפעתו של ערפאת, מה גם שתוך־כדי השיחות, נפלה כרעם ביום בהיר בשורת רצח זאפר אל־מסרי, ואחר־כך מפגן התמיכה הגדול בערפאת דווקא בשכם, העיר ששלחה שני שרים בכירים לממשלת ירדן — שר החוץ והשר לענייני השטחים — וכן את סגן־נשיא הסינאט, חיכמת אל־מסרי, כדי להוכיח כי אין השעה כשרה לצאת לפעולה נגד מנהיג אש"ף.

אכזבה ממוסקווה

אבל אם סבר ערפאת כי ברית־המועצות שוב תושיע אותו — נחל אכזבה. הוא הוזמן למוסקווה לוועידת המפלגה הקומוניסטית, אבל ביקורו קיבל פרופיל נמוך, ושלא כבעבר, לא זכה להתקבל אצל ראשי המעצמה הסובייטית. שיחות פראג, עם נציגי החזית הדמוקראטית הנחילו לו אכזבה שנייה. לערפאת היה יסוד להאמין, כי ברית־המועצות תגמול לו על בלימת תהליך ההתקרבות לארצות־הברית בכך שתסכל את התוכנית הירדנית־סורית, והוא אף התפתה להאמין כי הסובייטים יעזרו לו לאחד את אש"ף שוב תחת מנהיגותו. והנה, בפראג חש ערפאת כי גם הסובייטים טומנים לו מלכודת. הם אמנם מעודדים את איחוד אש"ף, אבל רק כדי לגבש גורם רוב שיביא לסילוקו.

לא במקרה, התקיימו שיחות פראג, עם החזית הדמוקראטית של נאיף חוואתמה דווקא, ואף כי היה ייצוג קטן גם לחבש (ולקומוניסטים הפלשתיניים), בשטחים נזהרים תומכי חוואתמה שלא לקרוע את החוט המקשר עם ערפאת, ובבחירות למוסדות הסטודנטים, למשל, הם לא התארגנו ברשימות משותפות עם „העממית" והקומוניסטים, אלא בנפרד. גם במאבקי הכוח באיגודים המקצועיים פעלו תומכי חוואתמה בנפרד. המסר היה ברור: תומכי „הדמוקראטית" מחכים לשעת כושר להתפייס עם ערפאת. החזית הדמוקראטית שונה מן „העממית" בכך שהיא מבטאת בנאמנות גדולה יותר את עמדת ברית־המועצות, בייחוד בוויכוחים בין מוסקבה לדמשק, בכל מה שקשור לתהליך המדיני, בעוד ש„העממית" מקורבת יותר לקוטב הסורי. ואם סבר ערפאת כי ישמע מפי נציגי „הדמוקראטית" את עמדתה האמיתית של מוסקבה, היתה לו בהחלט סיבה לדאגה. על־פי דיווח באל־פג'ר המזרח־ירושלמי, בהוצאה האנגלית (28.2.86) דרשו נציגי חוואתמה ודרישות שמידרשון — הדחת ערפאת.

קודם־כל הם דרשו ביטול מעמד היו"ר והרכבת הנהגה קולקטיבית לאש"ף. שנית — ביטול הסכם חוסיין־ערפאת, ואפילו ביטול רטרואקטיבי של המועצה הלאומית ברבת־עמון. מה שאולי לא הגיע לידיעת אל־פג'ר באנגלית הוא, שאנשי חוואתמה מתחו ביקורת נוקבת על הדיאלוג הפלשתיני־אמריקני. „לפתות היית משיג הישגים מארצות־הברית" הטיחו בפניו. „הדיאלוג עם האמריקנים התבטא רק בוויתורים פלשתינים" — פסקו.

ערפאת הבין כי נפל בפח. הסובייטים אולי מוכנים לסייע באיחוד אש"ף, אבל לא בהכרח תחת הנהגתו, ואם עמדת הדמוקראטית משקפת גם את עמדות ברית־המועצות, הרי בסופו של דבר, הסובייטים שולחים אותו לא רק לחדש את הדיאלוג עם ירדן, אלא גם עם ארצות־הברית. כמה מעוניינת, אפוא, באמת ברית־המועצות? קשה לדעת. אבל דבר אחד ברור: אין היא מתייחסת אליו עוד כאל מנהיג שאינו ניתן להחלפה. יתכן כי אין גיבוש במדיניות הסובייטית, מצד אחד — נכונות שלא להאזין להפצרות הסוריות להרחיק אותו, ומצד שני, שמירה על ערפאת כנכס ממדרגה ראשונה לתהליך השלום, בהיותו סמל ללגיטימיות הפלשתינית מצד אחד, וכוונתו העקרונית להשתתף במאמצי השלום, מצד שני.

הקומוניסטים מפרידים

אם אכן קיימת פסיחה על שני הסעיפים, היא מוצאת את ביטויה ביחס השונה כלפיו בין שתי המפלגות הקומוניסטיות בישראל — המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית של בשטח: בהנהגתו, ורק"ח הישראלית. המעורבת מאוד בפוליטיקה של השטחים. בעוד הקומוניסטים הפלשתיניים מתקשים להסתיר את [illegible] לערפאת, בולטת האהדה אליו [illegible] הקומוניסטים הישראליים. הדבר [illegible] ביטויו, למשל, בדרך שבה דיווח [illegible] הקומוניסטיים השונים על נאום המלך [illegible] בעוד א־טליעה הפלשתיני [illegible] הפסיק את התיאום עם ערפאת [illegible] איתיחאד הישראלי, על הפסקת התיאום עם אש"ף, והעוקץ ברור [illegible] הפלשתינים מפרידים בין אש"ף [illegible] בעוד הקומוניסטים הישראליים [illegible] מעמידים את ערפאת בראש אש"ף [illegible] מראשי המפלגה הקומוניסטית [illegible] הסביר לי, כי הקומוניסטים הישראלים [illegible] רוצים להתערב במחלוקת פלשתינית [illegible] וזאת סיבת ההבדל בינם לבין [illegible] הפלשתיניים, אבל גם תמיכה [illegible] נקיטת עמדה בימים אלה. [illegible] בחשבון כי ערפאת תמך [illegible] הישראלים בשעת מבחנם הגדולה [illegible] ברחוב הערבי הישראלי, והם [illegible] לטובה. כמו כן יש הבדל בין [illegible] הישראלים והקומוניסטים [illegible] מבחינת הרכב בעלי־בריתם [illegible] הקומוניסטים הפלשתיניים [illegible] תומכי חבש, הקבוצות בישראל [illegible] תומכי חבש, כמו בני הכפר, [illegible] לקומוניסטים, אבל אותה אישיות [illegible] בכירה אמרה לנו, כי באחרונה [illegible] זה, וחוגים מבני הכפר מתקרבים אל [illegible] ניסטים. מכל מקום, מעמדו של ערפאת [illegible] השמאלי של הקשת הפוליטית [illegible] וייתכן כי ההבדלים בין עמדות רק"ח [illegible] משקפים היעדר החלטה סופית [illegible]

שתי המפלגות — [illegible] והפלשתינית — מרבות להתייחס [illegible] אש"ף הנוכחית כהנהגה הרשמית של [illegible] כלומר, הם מתייחסות אל ערפאת [illegible] אש"ף רק משום שעדיין לא הורה [illegible] שמדיניותה הרשמית של ברית־המועצות [illegible] להכיר בתנועות שחרור לאומיות [illegible] אחר מתן, מכירים הקומוניסטים [illegible] כמנהיג, אבל רק מבחינה פורמלית.

מאז הדטאנט בין ניכסון [illegible] משתדלות שתי המעצמות לתאם את [illegible] בשאלה הפלשתינית בכל [illegible] עמדתה הסופית של ברית־המועצות [illegible] על־פי שיחות תיאום עם המעצמה [illegible] השנייה — ארצות־הברית. בוושינגטון [illegible] באחרונה כמה הודעות צורמות לישראל [illegible] הפלשתיני, ונראה כי ארצות־הברית [illegible] לכיוון אש"ף. אבל גם הדיפלומטים [illegible] קניים הם רק בניארם, ואכזבתם [illegible] והאחרונים של ערפאת, מצאו [illegible] שיחות שקיימתי עמם באורח [illegible] נמרצות, מאוד לא דיפלומטיות על [illegible] ערפאת אבל רגשות לחוד ואינטרסים לחוד [illegible] אמריקה עדיין רואה בערפאת [illegible] הנראה אינה מאמינה באפשרות [illegible] עיקר המאבק הוא מנהיג [illegible] סוריה המיליטנטית ולסיכוי [illegible] בחידוש הקשר בין חוסיין לערפאת [illegible]

מכשיר הולך ונעלם

מן הפגישה המוקדמת בין המעסיקים להסתדרות עולה כי עמדת הפתיחה של המעסיקים תהיה שנוכח האינפלציה הנמוכה, מצב המפעלים ורמת השכר, תוספת היוקר תשולם רק אחת לשנה

מאת אבשלום קווה

ביום ראשון האחרון נפתח מרוץ [illegible] אל ההסכמים הקיבוציים [illegible] „המיפתח" התנהל בלשכתו [illegible] יושב־ראש האגף לאיגוד מקצועי [illegible] ובולו בהשתתפות נציגויות [illegible] המחוזות ולישכת התיאום של [illegible] הכלכליים. היעד: הסכם תוספת יוקר האמור לסלול את הדרך [illegible] הסכמי השכר החדשים במשק. נושאים [illegible] כמו רוטציה וכלכלת [illegible] אשרית ישפיעו על סיכומי [illegible]

[illegible] מודעי שוהה עתה בחו"ל. [illegible] אותה המועצה הכלכלית־חברתית [illegible] הממשלה להתכנס שוב ולדון [illegible] „סולל בונה" ו„קופת חולים". ממועצה [illegible] אטלה נעשתה פורום להצלת [illegible] אלה. מודעי — המייצג נאמנה את [illegible] — דורש שכל הסדר שיושג [illegible] „סולל בונה" ו„קופת־חולים", יהיה תקף [illegible] מפעלים כושלים במשק הפרטי [illegible] בקונצרן ובקופה יהיו תמורת ויתור [illegible] תוספת שכר ותביעות נוספות. ההסתדרות [illegible] לרכא את נסיונותיו של מודעי [illegible] ושנית, להבהיר לציבור את [illegible] בין הנזקים שנגרמו ל„סולל בונה" [illegible] „קופת חולים" כתוצאה ממדיניות ממשל־[illegible] לבין המתרחש בתחום יחסי [illegible]

עקיצות לרמה הענפית

מן הפגישה המוקדמת בין המעסיקים [illegible] עולה כי עמדת הפתיחה — של המעסיקים תהיה שנוכח האינפלציה הנמוכה, [illegible] המפעלים ורמת השכר, לא ינתנו כל [illegible] תוספת היוקר תשולם רק אחת [illegible]

ההסתדרות תתבע תוספת שכר שתנוע בין חמישה לשבעה אחוזים. יתכן מאד כי במדיניות המקצועית ההולכת ומתגבשת בימים אלה, תינתן עדיפות ברורה וחדה לרמה הענפית־מקומית על פני הרמה הכללית. זה יהיה שינוי מהותי במפת יחסי העבודה במשק שרמת הצנטרליזם שלו התחזקה בשנים האחרונות. עוד תדרוש ההסתדרות הרמת רצפת שכר המינימום, העומד עתה על 315 שקל חדש. עבור ההסתדרות דרישה זאת היא בבחינת יהרג ובל יעבור. נוכח העובדה שהצעת החוק לשכר מינימום הורדה מעל סדר היום לפני מספר שבועות. העלאת שכר המינימום והתאמתו לשכר הממוצע במשק היא בעלת חשיבות עליונה למזכירי האיגודים המקצועיים, אנשי האיגוד המקצועי במועצות הפועלים האוכלים מרורים בכל אותם מפעלים המשלמים אף פחות משכר המינימום.

ההסתדרות מוכנה לערוך שינויים אחרים בהסכם תוספת היוקר הקיים, שלפיו מקבלים תוספת, כל אימת שהאינפלציה עוברת את הארבעה אחוזים או מדי שלושה חודשים. המעסיקים וההסתדרות החליטו כי עד סוף החודש יש להגיע להסכם תוספת היוקר, כי אם ההסכם הנוכחי יפוג ולא יהיה הסכם חדש במשק, אזי אוטומטית יפעל ההסכם הישן, לפיו מקבלים העובדים תוספת יוקר בכל פעם שהאינפלציה חולפת על פני מחסום 12 האחוזים; עבור העובדים, ההסכם הישן פירושו שחיקת שכר. איש האיגוד המקצועי דן שווארצבארד מציע לעבור למכשיר חדש במקום תוספת־היוקר, מכשיר שישלב את מימד הזמן ולא גובה האינפלציה. ישאיר אופציה לתשלום תוספת יוקר בהצטברות איפנלאציונית מסוימת, כיוון שלא ברור אם היציבות במשק תימשך.

סכנה לא־מבוטלת

המעסיקים הפרטיים רואים בתוספת יוקר ובשכר מקשה אחת, ואילו ההסתדרות מבקשת להפריד בין השניים. אולם מה שיעסיק את הנושאים ונותנים היא המגמה להעביר את הרגש אל הרמה הענפית, כלומר אל האיגודים המקצועיים. המעסיקים למיניהם, הציבוריים והפרטיים, התרגלו לחיים הטובים של הסכם המסגרת הארצי שהשאיר מעט מאוד מרחב מחיה להסכמים הענפיים. עתה הם יצטרכו, אם אכן בסופו של דבר תאמץ ההסתדרות את הגישה הזאת, לנהל דיונים נפרדים עם כל איגוד, או עם קבוצת איגודים בעלי אינטרסים משותפים.

שינוי זה, מרענן ככל שיהיה, יש בו סכנה לא־מעט עבור האיגודים החלשים וקבוצות העובדים החלשות. הוא גם יפטור במידה מסוימת את האגף לאיגוד מקצועי מ„כאב הראש" של האיגודים האקדמאיים — מהנדסים ומח"ר — התובעים הסכם שכר שונה, לא אוטומטי.

האוצר והמעסיקים מבקשים לסיים מהר ככל האפשר את הדיונים שבעבר התארכו יתר על המידה. ספר התקציב מחכה לאוצר, והמעסיקים הפרטיים צריכים להכין את תוכניות הייצור שלהם. לדברי מזכ"ל הסתדרות המיקרוביולוגיים משה וולדמן, העברת הרגש אל המשא ומתן הענפי, יהיה בו כדי לממש את הציפייה למעבר משלב הקיצוצים לשלב הצמיחה.

יתכן כי בסופו של דבר תימצא דרך ויחתמו הסכמים שיעבירו את נקודת־הכובד מהסכם ארצי להסכם ענפי, תוך השארת ההטבות והתנאים הסוציאליים להסכם המסגרת הארצי. בימים הקרובים יכנסו המהלכים והדיונים למהלך גבוה יותר. המאבק, צופים בהסתדרות, יהיה קשה, אך ככל הנראה לא יאופיין במאבקי שטח, שאיפיינו את ההסכמים בעבר.

ראש גדול בעיירה קטנה

קציניה הצעירים של ראש־העין „שרפו" מוצאי־שבת של חופשה בכינוס להגברת הנכונות לשרת ביחידות קרביות

מאת אבי בניהו

תופעת הירידה בנכונות לשרת ביחידות בצה"ל ולהשתלב במסלולי [illegible] מטרידה לא רק את קברניטי [illegible] הקיבוצית. דווקא בעיירת־[illegible] שיהושת אחוז הבנים שיצאו [illegible] לתפקידי קצונה הוא גבוה, התפנו [illegible] שעברה לדון בבעיה — כיצד [illegible] להגביר את הנכונות ולגרום שיהיו [illegible] יותר קצינים מראש־העין.

[illegible] שמשתלבים ביחידות השדה של צה"ל [illegible] בולטת לעין העובדה כי [illegible] תופסים צעירי עיירות־הפיתוח [illegible] בכל הדרגים. בחטיבות [illegible] גבעתי וגם בשריון, מכהנים [illegible] יותר מפקדי מחלקות ופלוגות בני [illegible] מאשר בני קיבוצים. זוהי [illegible] לשרות זאת „שרפו" קציניה הצעירים של ראש־העין מוצאי־שבת של חופשה [illegible] לצאת עם החברה לסרט או [illegible] בכיכר של ראש־העין.

[illegible] התכנסו, כ־10 קצינים בשירות, אל [illegible] של תלמידי י"ב על סף גיוס [illegible] לשכנע אותם כי צה"ל זקוק [illegible] הראשונה של הפיקוד.

[illegible] לכינוס מיוחד וראשון מסוגו זה, [illegible] — פעיל מקומי בראש־[illegible] לשורות מפ"ם, קרא כתבה בעיתון [illegible] שקבע כי 47 אחוז מבני הנוער [illegible] אינם מוכנים להתגייס ליחידות קרביות, [illegible] שאינו קצין אבל הנושא קרוב מאוד [illegible] החליט שצריך לטפל בעניין. הוא [illegible] קשר אל כל צעירי העיירה, וכמיוחד [illegible] שנוטים, וקרא להם לבוא ל„כנס [illegible] הנכונות לשרת ביחידות קרביות". [illegible] גם לתלמידי תיכון „לא פניתי לבית [illegible] זו לא חוכמה להביא כיתה [illegible] רציתי שזה יהיה על בסיס אישי", הוא [illegible]

ביקש סליחה והלך...

יורם רצה גם דמות בכירה ומוכחת מקרב קציני צה"ל, הוא פנה ליחידת דובר צה"ל ומשם הגיע אל תא"ל י., שאכן נענה והתייצב לבוש בבגדים אזרחיים, במועדון בראש־העין. כשהגיע למקום הבחין תא"ל י' כי המקום אינו שוקק, כיוון שרבים לא הגיעו. תא"ל י' פעיל כבר כמה שנים ביחוד עם חבורת קצינים בכירים בצה"ל, שעוסקים בפעולת הסברה בקרב תלמידים ונוער, אלא שהם רגילים לבוא במגי בית־ספר שלם. הוא ביקש סליחה והלך. הוא הודיע כי יסכים ברצון לבוא אם יהיו משתתפים רבים.

חתוכה לא התייאש, אסף את העשרים ומשהו שכן הגיעו והציג את הנושא. לכינוס הזה הגיעו גם שני קצינים חברי קיבוץ; רס"ן (מיל') אביטל איש קיבוץ עין־שמר וסא"ל (מיל') יהודה המעפיל.

אביטל מכיר את תופעת „הראש הקטן" מחצר הקיבוץ. אביטל עוסק רוב ימות השנה עם הנוער והוא קרוב לליבם. את האשמה ל„ראש הקטן" הוא מטיל דווקא על המבוגרים ועל הקצונה הבכירה בצה"ל. אביטל מסביר לקציני ראש־העין, כי דווקא במקומות קטנים ונידחים כמו ראש־העין ועין־שמר ניתן לפתח מנהיגות של קצונה צעירה, שתדביק את הצעירים יותר. „אתה בא עם ג'יפ מלא אבק ודרגות למרכז ראש־העין — מי לא יקנא בכך?" שואל אביטל. הוא תוקף גם את „הקודקודים" שלא משקיעים מספיק באנשים, אלא רק בטנקים ובמטוסים. גם משהו על מלחמת לבנון שפגעה במוטיבציה. יש לו מה לומר.

אין מסורת של קצונה

בהמשך, אחרי הדברים הסוחפים של אביטל, הקצינים מדברים. אחד מהם טוען כי אין עדיין מספיק קצינים מראש־העין, היות שאין מסורת. „ההורים שלי באו לכאן ועסקו בביסוס כלכלי ובמלחמת־הקיום שלהם, לא היה להם מן להשקיע בצבא. אין מסורת של קצונה במשפחה, עכשיו זה מתחיל".

קצין שני שואל מה בדיוק צריך לעשות על מנת להגביר מוטיבציה אצל צעירים. אביטל שולף פתרון קיבוצי: „קח את כל הפלוגה שלך מבית־הספר לקצינים ובוא ביום שישי לגיוס כללי בראש־העין. אם אין כסף לאימונים, תעשו גיוסים. פישטו על בית־הספר עם מדים ודרגות ותרביצו בחברה ציונות".

כינוס על בסיס אישי בראש העין (צילום: אורון מאירי)

סא"ל (מיל') יהודה, חבר המעפיל וכיום פעיל של מפ"ם, מציע ל„קצינת ראש העין" להתחיל דווקא בבית, אצל אחים צעירים, בני משפחה ושכנים.

בני הי"ב יושבים אל מול השולחן, לא בדיוק מבינים את השפה הצבאית ואת הציפיות מהם. לקראת תום הדיון שואל יורם חתוכה את הצעירים אם הם השתכנעו מעט. בגמגום, הם עונים: „כמעט הכרענו, אנו הולכים ליחידה קרבית".

בסוף מתווכחים אם תא"ל י' שהיה והלך אכן יכול היה לתרום משהו לדיון זה. ה„תאלי"ם, כבודם במקומם מונח, יכולים קצת לסייע, אבל זה בידכם. הצבא, עד היום, לא הצליח להעמיד בכירים שיקראו לנו ולכם לבוא לשרת. צריך להבריח כל קצין בכיר להקדיש יום בשבוע לעניין הזה" קובע אביטל.

מסכמים סיכום אחרון. ביום שישי בעוד שבועיים באו לכאן כולם עם הג'יפים, האבק והדרגות. השדה. יורם חתוכה אומר, שלערי הפיתוח אין מה להתבייש עם הקצונה. אבל עדיין יש מקום לעוד ועוד, בעיירה הקטנה רוצים „ראש גדול".

מי ילך לקנוסה

(המשך מעמוד 6)

התחייה, אפשרות שנייה, שדוד לוי יילך לקאנוסה. אם הוא יעשה זאת בצורה נאותה, יתכן כי שמיר יקבל את כתב הכניעה, אף כי אין כל בטחון בכך; לוי יצטרך ללמוד בדרך הקשה מה הוא מחיר הברית, אפילו ברית זמנית, עם שרון ורח' צמח, שמיר יאלץ ללמוד זאת, ככל הנראה, בשלב מאוחר יותר.

איומו האפשרי של דוד לוי לסכל את הרוטאציה יתברר ככל הנראה כנטול בסיס ויכולת מימוש. בכל מקרה, עתידו של דוד לוי בתנועת החירות לא יהיה מרוצף בשושנים, גם אם יכנע וגם אם ימשיך במרד, הוא ינוע לקרן זווית ומספר תומכיו יתמעט.

שלטונו של שמיר בתנועת החירות אינו לגיטימי עוד, למרות הצלחתו למנוע את הדחתו בוועידה. הוא לא זכה לאישור הוועידה ולא הפך למנהיג נבחר ומוכר, אך גם שלטון בלתי לגיטימי הוא עדיין שלטון.

רשות הקורא

יהודי לבנון — הזדמנות שהוחמצה

שלוש שנים נמשכה המלחמה בלבנון. היו תקופות שכוחותינו היו מאוד קרובים לריכוזים של היהודים שגרו בארץ זו ולא היה צורך לעבור ימים ויבשות כפי שעשו החלוצים הראשונים. יתרה מזו, היחסים בין כוחותינו לבין כוחות הנוצריים בתחילת המלחמה היו סבירים במידה כזאת שניתן היה להביא ליציאתם של יהודי לבנון למולדת. אולם הם לא זזו משום־מה, ולא ניצלו הזדמנות־פז להינצל מהארץ הארורה הזאת. והנה כיום, כאשר יהודים נחטפים כבני־ערובה או נרצחים על־ידי מיליציות שהן יותר אוייבות לישראל מארגוני־החבלה הפלשתינים, נשמעת הזעקה. מפארים נשמעת המחאה לכל העולם הנאור, כדי להציל את היהודים מתופת זו. היום הם שרויים במלכודת ובסכנת מוות.

כמו תמיד, היהודי נזעק כאשר באים מים עד הנפש, כאשר יש לו ההזדמנות להציל את עצמו הוא מעדיף לשמור על רכושו ועל השלווה המדומה. בדיוק אותו תהליך מתחיל גם בדרום־אמריקה.

חיים חצורי, איילת השחר

סדרות „חינוך" לפרחי טיס

ב„על המשמר" מיום 4.3.86 קראתי: „צה"ל החליט לא לשלוח חיילים לסדרות חינוך מכל הזרמים". ב־12.2.86 נשלחו חניכי קורס טיס לבלות את השבת אצל משפחות דתיות. בין המארחים היה גם מזכיר „כך" בבית־שמש. האם זה היה לפני ההחלטה?

א. בנו, גבעת עוז

החלטה בעיתה

מזכ"ל ההסתדרות עשה שירות חשוב, צורך ובעיתו להסתדרות ולתנועת העבודה, בהחליטו להשהות את המינוי של מנכ"ל „סולל־בונה" שרגא רוטמן לתפקיד בכיר בבנק הפועלים.

למנכ"ל הכושל והמכשיל לא היה די אומץ ציבורי להסיק את המסקנות הדרושות ועוד ניסה, בעזרת חבריו, להסתדר בתפקיד בכיר אחר בחברת העובדים. אלפי עובדים יפוטרו, מפעל שהיה תפארת ההסתדרות קרס, ואילו את האחראי מנסים לפנק בתפקידים־בכירים אחרים.

יש לקוות שצעדו זה של מזכ"ל ההסתדרות ישמש אות אזהרה לנוקטים בשיטה „יד רוחצת יד".

מרדכי סלג, תל־אביב

שותפות חדשה — לא במתכונת המערך

עם כל הכבוד ליוזמתו של ח"כ שבח וייס במערכה לחידוש המערך בכנסת, אני רואה בכך טעם לפגם. המערך התפרק לאחר עזיבת מפ"ם, וטוב שכך. אחרת היינו נראים כמו הליברלים בליכוד.

אם למפ"ם יש זכות קיום, הרי זה כמפלגה עצמאית. ייתכנו שותפויות כאלה או אחרות, אולם לא במתכונת המערך. חזרה למערך זו התאבדות פוליטית מבחינתה של מפ"ם. מי שמאמין בדרך זו יבושם לו.

אחינועם אביון, הראל

יחס החברה לחולי הנפש

ברצוני להתייחס למאמרים של יוסף שמי בעניין סודיות המידע הרפואי. יש לברך על עצם הפרסום, על עצם הנכונות לראות בנושא בריאות הנפש נושא ראוי לדיון ציבורי רחב לא פחות ממצוקה כלכלית או הגזענות.

עם זאת, כל המרואיינים המצוטטים התייחסו לעמדתו של נפגע הנפש עצמו, משפחתו ואפוטרופסו; כולם קובעים את עמדתו של נפגע הנפש עבורו. עד אשר עמדתו של נפגע הנפש, משפחתו ואפוטרופסו נשמעת בקול ורווכח למשקל שווה לעמדת כל מי השואף לעזור — לא יהיה טעם לדיון ציבורי.

כל עוד נפגע הנפש יישאר „אובייקט" שדנים בו, ולא יהיה לשותף פעיל בקביעת גורלו, החברה לא תשנה את יחסה כלפיו וכל הצעיונות לקידום יהיו לשווא.

עו"ד אהרן בן־יוסף, ראשון־לציון

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

גימלאים ופוליטיקה

אחדות מול פיצול

מאת אוריאל אברהמוביץ

סוציולוגים מגדירים את ציבור הגימלאים כמיעוט בחברה. כמו לגבי מיעוטים אחרים, קיימת נטייה בקרב הרוב בחברה לקפח את המיעוט הזה, כאשר מדובר בהנאות חברתיות ובתגמולים המוצעים ליתר האוכלוסיה. נטיה זו ניזונה במידה מסויימת גם מן העובדה שלרשות הגימלאים לא עומדים כלים מיוחדים להגנתם. כגון: נשק השביתה.

בישראל בלטו בתקופה האחרונה שתי תופעות מנוגדות: מחד גיסא עלה מספר הגימלאים ל־10% מכלל האוכלוסיה, שהם למעלה מ־20% מהאוכלוסיה הבוגרת. ובכך עלתה ההכרה העצמית של ציבור זה. מאידך גיסא, במסגרת התכנית להבראת המשק, גברו המגמות להקטין את התגמולים שהגימלאים מקבלים.

עם גידולם הכמותי עלתה רמת התארגנותם של הגימלאים. הוקמה הסתדרות הגימלאים בתוך ההסתדרות הכללית, ונוסדה המסגרת של ותיקי התנועה בתוך מפלגת העבודה (כמו גם במפלגות אחרות). גופים אלה משמשים כלים לייצוג עצמי של ענייני הגימלאים והקשישים.

מעורבות, לא בידוד

למרות תנאים אובייקטיביים קשים, השיגו הגימלאים בהתארגנותם הישגים משמעותיים, שהבולט בהם הוא החדירה למודעות הציבור, שכיום הוא ער ורגיש יותר מבעבר לבעיות המיוחדות של "גיל הזהב". עדות לכך, למשל, הקמת השדולה בכנסת, שמבחנה יהיה במידת הצלחתה למנוע קבלת חוקים הפוגעים בקשישים ובפנסיונרים.

אני בהחלט בדעה שציבורנו צריך להיות מיוצג בכל התאים החברתיים, ההסתדרותיים והמפלגתיים. אולם המאבק שאני מצדד בו, ושיש לנהלו בתקיפות, הוא על ייצוג בתוך הגופים הציבוריים הקיימים, ולא מחוצה להם, ולא באופן נפרד. אני מחייב דווקא מעורבות של הגימלאים, ולא בידודם. בעיני, העלאת ההצעה לרשימת גימלאים נפרדת לכנסת היא ביטוי של אכזבה מן הממסד הקיים, אכזבה שאני שותף לה חלקית, אולם אין בה יסוד רעיוני מאוזן ואין בה חישוב פרגמטי סביר.

ציבור הגימלאים מהווה גם היום הגרעין בקרב המפלגות הוותיקות בארץ. זהו החלק בעל המוטיבציה הרעיונית היותר חזקה. המבקר באסיפות יתרשם מן האחוז הגבוה של בני "גיל הזהב" המשתתף בהן. טעות בידי אלה החושבים כי הדבר נובע בעיקרו מהזמן הפנוי העומד לרשותם. המעורבות הגבוהה מעיד על עדיפות האידיאולוגיה אצל בני הדור הוותיק לעומת האוכלוסייה היותר צעירה. תמצא בקירבם את נאמני מפלגתם מתקופת תנועת הנוער בחו"ל, דרך חיי הקיבוץ, העבודה בבניין, בתעשייה או בשירותים, ועד לפרישתם לגימלאות — תמיד קשורים להשקפה הפוליטית שגיבשו עוד בשחר נעוריהם.

הגימלאי, עם כל תחושת הקיפוח מצד החברה, אינו קובע את עמדתו בבחירות על־פי היותו פנסיונר בלבד. הגימלאי, שבעיות הבטחון של ישראל, המערכה על המשק, מעסיקים אותו כאזרח המדינה, הן דומיננטיות בעיניו יותר מאשר אצל כל בוחר אחר באוכלוסיה. טעות היא לחשוב, שביום הבחירות יצביע אותו הגימלאי בלי לראות שאלות גורליות אלו מבחינת קיומו של העם בישראל. הגימלאי יצביע על־פי השקפת עולמו הפוליטית הכוללנית, ולא על־פי האינטרס הפרטיקולרי שלו כגימלאי.

יתכן אם לא תגלה החברה בכלל, ומנהיגי המפלגות בפרט, יותר הבנה לבעיות הגימלאים — שהם ייעדרו במספרים משמעותיים, מן הקלפי, או יצביעו בפתק לבן. אך הם לא יצביעו בניגוד לעקרונות שהובילו אותם במשך עשרות שנים. הם גם לא יצביעו למען מועמדים שכרטיס הביקור שלהם כנציגי ציבור הוא ריק, אף אם יהיו אלה בעלי כשרונות מבורכים בתחום מקצועם.

יוזמי הקמת רשימת הגימלאים הנפרדת חוזרים על הנימוק ששמעון פרס אינו מקיים את אשר הבטיח במכתב אל הגימלאים ערב הבחירות. מפלגת העבודה לא מקיימת את שנאמר במצע שלה. אכן, אין מקיימים לגבי ציבור הגימלאים את אשר הובטח להם ערב הבחירות. אולם נוכח המציאות הכלכלית הקטסטרופלית שמצאה ממשלת האחדות הלאומית עם הקמתה, האם עלה בידם לקיים הבטחות לאיזו שכבה חברתית שהיא? האם לא הסכמנו כולנו שהדבר החשוב ביותר בתחום הכלכלי הוא הצלת המשק מהתמוטטות כלכלית? ולצורך ויכוח, אין זה משנה כלל כי האשמה למצב שנוצר מוטלת על ממשלות הליכוד שקדמו לממשלת האחדות.

בהתחשב במצב, הבהירה הסתדרות הגימלאים, כי ציבור הפנסיונרים והקשישים יקבל על עצמו את הנטל כמו כלל אזרחי המדינה, אולם היא תתנגד בכל יכולתה לגזירות נוספות שיוטלו במיוחד על הגימלאים. בהתאם לכך קבלנו מתוך השלמה, אם כי בחירוק שיניים, את העול של צמצום הסובסידיות למזון חיוני ולתחבורה ציבורית. אולם התקוממנו נמרצות כאשר ניסו להטיל מס־הכנסה על קיצבאות הזיקנה והשאירים, לקצץ בתוספת הוותק הכלולה בקיצבה ועוד.

הסתדרות הגימלאים מנהלת מאבק נגד הפגיעה בקיים, הן בממשלה, הן בכנסת, ואף באסיפות מחאה ובהפגנות. בשם מצוקתם של הגימלאים, שרובם נמצאים בין 3־2 העשירונים הנמוכים בהתפלגות ההכנסות, אנו תובעים מן הממשלה, הכנסת וההסתדרות למנוע כל פגיעה מעבר למשתמע מן המוטל על כלל האזרחים.

הנסיונות לרוץ בנפרד נכשלו

נוסף לנימוקים הרעיוניים והפסיכולוגיים, המונעים מציבור הגימלאים להצביע נגד רשימתם המסורתית, יש ללמוד מן העבר, כי כל הנסיונות לרוץ לכנסת תחת דגל של אינטרסים פרטיקולריים נכשלו. החל ברשימתו האישית של מנהיג בעל זכויות גדולות כיצחק גרינבוים המנוח, דרך רשימות נגד תשלום מסים, רשימות עדתיות, רשימות נכים, רשימת הגימלאים בשנת 1977 ועוד. כל הנסיונות הללו נחלו כשלון חרוץ.

מה כן צריך לעשות כדי לחזק את ההשפעה הציבורית של הגימלאים.

יש לפעול לגיבוש הכוח הארגוני של הגימלאים במפלגות הפוליטיות, בהסתדרות הכללית ובגופים מוניציפאליים. לדרוש וללחוץ לקבלת נציגות בגופים הפנימיים והחיצוניים. מעורבותם של נציגי הגימלאים במוסדות אלה תבטיח גם השפעה על הנושאים המיוחדים ל"גיל הזהב".

יש לטפח את השדולה בכנסת, כגורם המגן על ציבור הפנסיונרים והקשישים נגד פגיעות מצד הממשלה והביטוח הלאומי, וכגורם הפועל למען חקיקה מקדמת.

יש לחזק את הסתדרות הגימלאים כגוף ייצוגי של ציבור הגימלאים והקשישים, ולפי הצורך להפעיל גם אמצעים חוץ־פרלמנטריים, כגון אסיפות מחאה והפגנות המוניות.

יש לגייס את דעת הקהל, במטרה להגביר את ההבנה לענייני הגימלאים בקרב הציבור הרחב ובקרב נבחריו.

מכל אלה בעודיים הברק המטעה והסינוור של הקמת רשימה נפרדת של גימלאים בכנסת, אשר תהווה כביכול לשון מאזניים בין הסיעות.

ברשימה נפרדת טמונה גם הסכנה של פילוג ציבור הגימלאים בין הרוב הגדול של נאמני השקפת עולמם מחד, לבין המיעוט הנושא את דגל הכיתתיות מאידך. תנאי מוקדם לשמירה על האינטרסים של ציבור הגימלאים הוא אחדותם הבאה לידי ביטוי בהסתדרות הגימלאים.

לא להתחיל בחלשים

מאת משה רבינוביץ

כוונת הממשלה להוריד מקיצבת הגימלאים את הוותק ולהטיל מס הכנסה על הקיצבה, היא צעד לא מוצדק מבחינה מוסרית וסוציאלית. את זכויות הגימלאות לא קיבלנו במתנה על מגש כסף. רכשנו אותן מפרי עמלנו ובמיטב כספנו לקראת הבטחת עתידנו. לממשלה אין כל זכות מוסרית להטיל מס נוסף על הסכום ששילמנו כבר. הטילו קודם מס על רווחי חברות ובנקים.

אם טובת המדינה והעם לנגד עיניכם, וברצונכם לתקן את הכלכלה המקולקלת, עליכם להימנע מלעשות זאת על חשבון החלשים, זקנים וחולים ולתת דוגמה לעם. הורידו קודם את מימון המפלגות, המכביד מאוד על תקציב המדינה, את ההטבות למיניהם שלקחתם לעצמכם בלי שום עמלה (שירות רפואי חינם, טלפונים, מכתבים ותחבורה חינם). פחות נסיעות לחו"ל עם מזכירות, דוברים ומלווים שונים ופחות אירוח במלונות המפוארים ביותר.

הגימלאי זקוק ליותר אמצעים כספיים בהגיעו לגיל פרישה, ליותר תרופות, להחלפת שיניים בתותבות, למשקפיים ומכשירי שמיעה שעלותם כבדה מאוד, הוא זקוק לעזרה בבית. הוצאותיו על ירקות ופירות גדולות יותר, כי אינו יכול לנסוע לשוק.

אין באפשרותנו לשתק את התעופה, המים והחשמל במדינה. אבל אנו מסוגלים להתלכד מעל לחישובי מפלגות ולהופיע ברשימה על־מפלגתית לכנסת הבאה. ולשדולה של 65 חברי כנסת למען הפנסיונר אומר: עיברו מדיבורים למעשים, כי בכוחכם להעביר את רוע הגזירה — 65 קולות הם הרוב בכנסת.

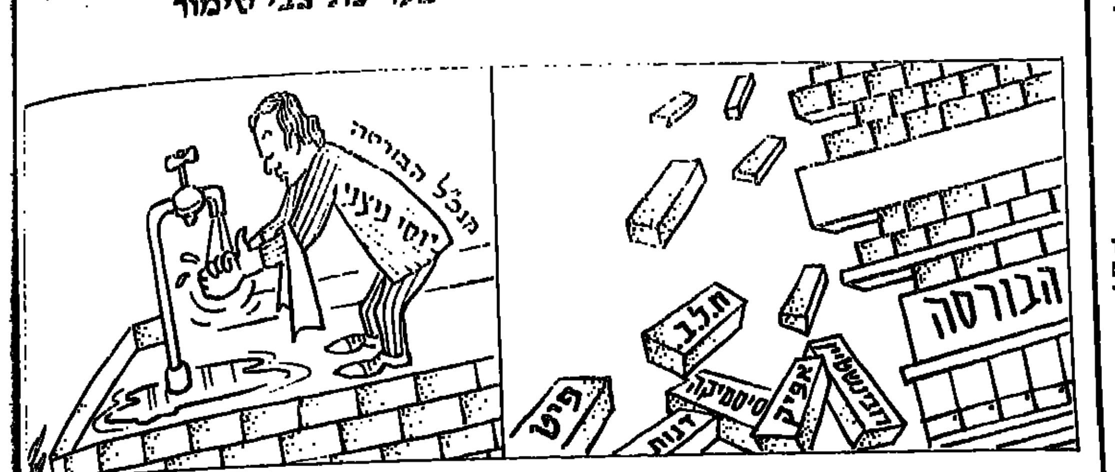

נציגי מושבי הערבה:

„אגרקסקו בפיגור מחשבתי"

„חברת אגרקסקו נמצאת בפיגור מחשבתי. ראשיה ומנהליה אינם רוצים להודות בכך" — אמר ל„על המשמר" אבנר שיר ממושב פארן, המנהל את המפעלים האזוריים של 5 מושבים בערבה. הוא מסר על הנסיונות של מושבי הערבה לייצא ירקות, ובמיוחד עגבניות לחוף המזרחי של ארה"ב, ועל הקשיים והבעיות שיש למושבי הערבה עם חברת „אגרקסקו", שלדבריו יש לה סדר עדיפויות שונה. לדבריו, למושבים אין כל אלטרנטיבה, חוץ מחקלאות. „אגרקסקו" חייבת להשתנות. נוצרה מציאות חדשה, מנהלי וראשי החברה צריכים ללמוד אותה ולפעול בהתאם.

שיר אינו מערער על קיום „אגרקסקו". הוא מדגיש את חשיבותה במיוחד לאור המתרחש בחו"ל — רשתות השיווק הגדולות בולעות את הבינוניות והקטנות, וחשוב שמול הלקוחות החזקים יעמוד גוף מאורגן, היכול להציע מגוון ירקות ופירות בכל עונות השנה. שיר, שסייר בשוקי הירקות הגדולים באירופה, מציין את עבודתם ה„יוצאת מן הכלל" של רוב נציגי „אגרקסקו" עימם נפגש. „אני מרגיש רוב", הוא אומר, „כדי להסביר שיש ביניהם כאלה שאינם מבינים את תפקידם". תפקידם של ראשי ומנהלי „אגרקסקו" ונציגיהם בחו"ל הוא להביא תמורה מקסימאלית ליצרן.

בעקבות חילוקי הדעות בין מגדלי הירקות במושבי הערבה, שזכו לתמיכה בארגון מגדלי ירקות, לבין אגרקסקו, הוקמה ועדה מיוחדת לבירור הבעיות. הבעיה העיקרית היא גובה התמורה שמקבל היצרן ומועד התשלומים. עד כה קיבלו המגדלים מקדמות מ„אגרקסקו". את החשבון הסופי עשו בסוף עונת המשלוחים. את עמלת אגרקסקו שאינה גבוהה במיוחד, בין 5 ל־6 אחוזים, וכן 12.5 אחוז מערך המשלוחים שהוקצו לקרן ההפסדים, מורידים לפני גמר החשבונות.

המפתחות אצלם

שיר סבור, שדמי העמלה לאגרקסקו צריכים להתחלק למספר תשלומים, כמו התמורה ליצרן. „אם חס וחלילה מסתבר שהמחיר הסופי נמוך מהמחיר שצפו לקבל, גם העמלה הקבועה לאגרקסקו וגם התשלומים לקרן ההפסדים צריכים לרדת בהתאם. אך זה אינו פועל כך". אומר שיר. לראשי ומנהלי אגרקסקו יש תמיד טיעונים. „הם החזקים. להם המפתחות לשיווק". היצרנים חלשים לעומתם. לדבריו, אם המצב לא ישתנה, תקטן המוטיבציה של המגדל לעבור לגידולים חדשים, ויימשכו הוויכוחים המיותרים בין המגדלים לנציגי אגרקסקו. לדוגמה הוא מביא נסיון שעשו מושבי הערבה לשווק תוצרת חקלאית טרייה בחוף המזרחי של ארה"ב: יצאו לשם שני חברי מושב פארן מהערבה, עם תרמילי גב מלאים בעגבניות, פלפלים ומלונים. כשהגיעו התברר להם, שאפשר לשווק את ירקות הערבה הגדלים בשטח ברשתות שיווק יוקרתיות. הקונים מעדיפים טיב ואיכות והציעו מחירים טובים. שליחי המושבים חזרו ארצה לאחר שנוצרו הקשרים המתאימים. אולם לדברי שיר „אגרקסקו" וראשי משרד החקלאות, לא היו מרוצים מהישגי המשלחת. „אגרקסקו" רגילה לחשוב במקום החקלאים, ולהוביל משימות מלמעלה. אולם לטעותו [illegible] ליצור מוניטין לירקות הערבה [illegible] מסחורי) מיוחד במינו.

עברו את מחלות הילדות

שיר ביקר במארסיי, הנמל הצרפתי [illegible] ביותר בים התיכון. „אגרקסקו" מייצא [illegible] בדרך חדשה מוצרים חקלאיים [illegible] השם „קו ים תיכון". הירקות והפירות [illegible] לנמל בתפזורת ונארזים לפי [illegible] הלקוחות. לדברי שיר, „קו ים תיכון [illegible]

אפשרויות רבות במיוחד לתנובה בערבה, אלא ש„אגרקסקו" דבקה [illegible] המסורתית ובנאמנויות [illegible] עימם היא קשורה באירופה. לדעתו [illegible] עתה. כאשר ההתחרות עם ספרד [illegible] צורך בחיפוש דרכים חדשות. [illegible] פעולה ממשי עם המגדלים. [illegible] אגרקסקו הם מבקשים שלא [illegible] המקח.

מושבי הערבה כבר עברו את [illegible] הילדות, כגון הוויכוח על טיב [illegible] שנשלח לשוק הבריטי. „גם [illegible] אגרקסקו צדקו ביחס לפלפל, [illegible] „אין זה אומר שהם צודקים בכל [illegible] לא יקשיבו למגדלים, אגרקסקו [illegible] להתקדם".

חיים מרגלית

אופ"ק

עוד ועידת חירום

בז'נבה לא מצפים לדבר מוועידת אופ"ק, שנפתחה אתמול. בעיני המשקיפים הכלכליים, סעודיה היא השריד היחיד שנותר מן הארגון, והצהרתו האחרונה של ימאני (בטוקיו) העידה כי אין שינוי בעמדתה.

כזכור, אמר שר הנפט הסעודי שלא תיתכן התייצבות מחירים בשוק הנפט העולמי, כל עוד בריטניה ומפיקות אחרות מחוץ לאופ"ק לא יישתפו פעולה (שר הנפט הכווייתי ניבא, שתיאום כזה היה מעלה את מחיר החבית ל־18 דולר). אך שיתוף הפעולה הנכסף אינו נראה באופק.

אולם להערכת מומחי החברה השווייצית „פטרול קונסאלטנטס אס.אי". הגדולה בחברות הייעוץ האירופיות בתחום הנפט, מחירי הנפט עשויים להתייצב לטווח ארוך, בשל ירידת מספר הקידוחים של בארות נפט.

מחיר הפקת חבית נפט בים הצפוני יכול עתה להגיע ל־18 דולר, ובארה"ב ל־12 דולר, לעומת 2 דולרים בסעודיה. „טקסקו" וחברות אמריקניות אחרות כבר מקציבות פחות כסף לקידוחים, ומספרן הכולל של בארות נפט בעולם הלא־קומוניסטי לא יעלה על 26,000 ב־1986 — אמר מומחה „פטרול קונסאלטנטס" בראיון לעיתון הבלגי „אגפי".

לפי „אגפי", המשך ירידת מחיר הנפט עשוי לעלות השנה למדינות אופ"ק 60־100 מיליארד דולר. אבל [illegible] הכספיות של סעודיה (שהפסידה 20 מיליארד דולר לשנה בשנתיים האחרונות) [illegible] מגיעות ל־80 מיליארד דולר...

יוסף אלפרן

מבזקים כלכליים

● ברבע האחרון של 1985 (בחודשים אוקטובר־דצמבר) חלה עלייה של כ־19 אחוז במכירות של דירות חדשות בסקטור הפרטי ב־24 ערים גדולות — לאחר הירידה שחלה במכירות אלה בכל אחד מרבעים הקודמים של שנת 1985. העלייה במכירות ברבע האחרון של 1985 לוותה בירידה נוספת במספר הדירות שהוצעו למכירה, כך שמלאי הדירות הלא־מכורות בסוף דצמבר 1985 ירד אף הוא.

● בתערוכת „סימא", התערוכה השנתית הגדולה ביותר באירופה, מציגה פלסטרו־גבת מערכות מתקדמות להשקייה בטפטוף מוסתר. מערכות אלו מבוססות על טפטפת „קטיף", שהיא טפטפת זעירה הננעצת בשלוחות ההשקייה.

● במרכז הקבלנים נתקבלה בשביעות־רצון החלטת משרד התעשייה והמסחר להוריד ב־5% את מחירי הצמנט וב־4% את מחירי הסיד, וכן ההחלטה להוריד את המחיר חומרי הסלילה.

● יצוא היהלומים המלוטשים מישראל לארה"ב הסתכם אשתקד ב־691 מיליון דולר, לעומת 499 מיליון דולר ב־1984 — מסר משה שניצר, נשיא בורסת היהלומים, לשגריר האמריקני החדש שביקר בבורסה. שניצר ציין, כי ארה"ב מוסיפה להיות יעד היצוא העיקרי של היהלומים מישראל וכי 55 אחוז מכלל יצוא היהלומנים מופנה כיום לשוק האמריקני.

● בנק המזרחי הודיע על הפחתת שיעורי הריבית ללקוחות עסקיים, למקבלי משכורות ולבעלי מקצועות חופשיים, מיום חמישי. ללקוחות עסקיים תופחת הריבית הבסיסית בחצי אחוז לחודש ותהיה החל מ־1.25 אחוזים לחודש, ובמונחים של ריבית אפקטיבית שנתית 16.1 אחוז לשנה. הריבית החריגה תופחת באחוז אחד לחודש, כלומר 1.25 אחוזים לחודש מעבר לריבית הנקבעת ללקוח בקו האשראי שלו.

בחשבונות מקבלי משכורות ובעלי מקצוע חופשי תופחת הריבית בחצי אחוז לחודש ותהיה החל מ־2.25 אחוזים לחודש, שהיא ריבית אפקטיבית של 30.6 אחוזים לשנה.

עמלת הקצאת האשראי תופחת מ־7.6 אחוזים לשנה ותהיה החל מתחילת אפריל 6.4 אחוזים לשנה. כלומר, 1.6 אחוזים לרביע.

● בישיבה של סיעת המערך במרכז השלטון המקומי הועלה נושא בחירת פתח־תקוה ע"י הארגונים הכלכליים כמוקד להשבתות ושיבוש מערכות החיים. יו"ר הסיעה, יעקב ויסמונסקי, הודיע כי הנורמות של תרבות חדשה המשתלטות באחרונה בארץ אינן מקובלות, וכי הנסיון לשבש את אורח החיים התקין בישוב ייענה בכינוס מיידי של הנהלת מרכז השלטון המקומי, בו יוחלט על דרכי התגובה של הרשויות המקומיות.

● מועצת מובילי המשאות בישראל מכנסת את ראשי ארגוני ההובלה החברים במועצה לדיון על מצב הענף, במסגרת מועצת ה־60' המהווה ארגון הגג של חברות ההובלה בארץ. לכינוס הוזמן מנכ"ל משרד התחבורה, ברוך לוי. לפניו יוצגו שורה של תביעות, ביניהן דרישה למתן סיוע לחברות ההובלה בחידוש משק.

באחרונה הפסיקו מרבית חברות ההובלה את הטיפול ברכישת רכב חדש וקיים חשש שמשק ההובלה בארץ יתיישן ולא יוכל למלא את יעודו. מועצת מובילי המשאות תובעת להעלות את מחירי ההובלה ב־15% לפחות, נוכח השחיקה הגבוהה בתשומות ההובלה, המגיעה ל־41% ויותר.

● יצוא הפלסטיקה מישראל יעלה [illegible] בשנת 1986/87 ויעמוד על 120 מיליון דולר, לעומת 100 מיליון דולר ב־1985 — [illegible] שרגא דוכס, יו"ר ארגון יצרני הפלסטיקה שליד התאחדות התעשיינים. היצוא [illegible] הנוכחית יתרכז במוצרי חקלאות, [illegible] מוצרים טכניים, מוצרי בנייה וצריכה.

עיקר הגידול ביצוא ב־1985/86 — לאוסטרליה והגיע למליון דולר. גידול [illegible] 50% לעומת 84/85. במסגרת [illegible] המועדון להרחבת היצוא הוקם מועדון [illegible] משנה לפלסטיקה, שיתרכז ביצוא [illegible] וחברות גדולות בארה"ב. במועדון [illegible] מפעלים המייצרים מוצרים טכניים [illegible] בנייה וחקלאות.

● ענף הנעליים בהתאחדות התעשיינים הגיע בשבוע שעבר להסכם עם [illegible] התעשייה והמסחר, בדבר החלת צו סימון נעליים בישראל. סוכמה צורת [illegible] האחידה שתפורט על כל נעל, לפי [illegible] חומרי הגלם, שם היצרן, מקום הייצור, פירוט ארץ היבוא ו/או עיר הייצור [illegible] או בשטחים.

ההסכם יושם תוך 3 חודשים [illegible] לתעשיית הנעליים בישראל להתגונן [illegible] הוגנת ביבוא מחו"ל בתעשיית [illegible] ביהודה שומרון ועזה.

● ארגון מסיקי הפרטים [illegible] שליד התאחדות התעשיינים [illegible] אלה בפעילותו לקראת הקמת הערוץ [illegible] במסגרת ההכנות מקיים הארגון [illegible] משרד המשפטים לניסוח החוק [illegible] המשפטיים והכלכליים של הערוץ [illegible] הארגון, ארנון צוקרמן, הודיע [illegible] מוכן הארגון להפעלה מיידית, אם [illegible] להפעיל את הערוץ השני.

טור החדשות

העסקים „ישקיעו" החודש 500 מיליון ש"ח במס הכנסה

הבנקים הפחיתו בסוף השבוע שעבר את הריבית שהם משלמים ללקוחותיהם על פקדונות תפ"ס ופקמ"ם. הריבית המירבית שהם משלמים עתה היא 13 אחוז לשנה, לעומת 18־20 אחוז לפני שבוע. במונחים חודשיים זוהי ריבית של קצת פחות מ־1.1 אחוזים. ריבית הג'מבו נעה בסוף השבוע סביב 15־15.5 אחוז לשנה.

יצויין, כי הבנקים חוששים השבוע להרעה ניכרת במצב הנזילות שלהם, עקב תשלום מקדמות מס של הלקוחות למס הכנסה ולביטוח הלאומי.

מאחר שחודש מארס הוא החודש האחרון של שנת הכספים, צופים בבנקים כי ממערכת הבנקאות ייצאו החודש כ־500 מיליון שקלים לצורך תשלומי מיקדמות מס, לעומת 350 מיליון שקל בחודש שעבר. מצב זה יגרום לבנקים להיקלע שוב לגרעונות נזילות וייתכן, לפיכך, שריבית הג'מבו תעלה במקצת. אולם בכל מקרה אין מצפים שהריבית תעלה מעבר ל־19 אחוז לשנה, שכן ברמת ריבית זו יכולים הבנקים לקבל הלוואות מבנק ישראל ללא כל הגבלה.

אייל שגב

הריבית במארס — 4.3%

הריבית הריאלית בחודש פברואר, במשיכות יתר, הגיעה ל־3.5 אחוזים — כך עולה מסקר של מומחי המכללה הפיננסית בניהולו של אשר קניאל לאחר פרסום מדד חודש פברואר, שעלה ב־1.6 אחוזים.

עוד עולה מן הסקר, כי הריבית בהלוואות מט"ח, בדולרים של ארה"ב לזמן קצר, היתה במונחים שקליים 2.25 אחוז באותו חודש, במונחים של ריבית אפקטיבית. מומחי המכללה בדקו ומצאו, כי עלות האשראי החופשי במשיכות יתר ב־12 החודשים שחלפו עד סוף פברואר הסתכמה ב־342.2 אחוז במונחים של ריבית אפקטיבית שנתית, ובריבית ריאלית של 84.7 אחוז לשנה.

תחזית מחלקת המחקר מראה, כי במארס תעלה הריבית האפקטיבית במשיכות יתר ותהיה 4.3 אחוזים לחודש, או 2.6 אחוזים במונחים של ריבית ריאלית, בהנחה של אינפלציה בשיעור 1.7 אחוזים לחודש.

א.ש.

עד להודעה חדשה

„אביב" של „פיט" לא תפדה תעודות

קרן נאמנות „אביב", השייכת לחברת „פיט" שמנהליה עזבו בשבוע שעבר את הארץ, לא תפדה תעודות למשקיעים בה עד להודעה חדשה. ביום שישי פנתה הבורסה למשרד האוצר, וביקשה את אישורו להמשך הקפאת פעילותה של החברה.

לבורסה יש זכות להקפיא פעילותה של קרן למשך שלושה ימים, ואלה נסתיימו ביום שישי. הקפאת פעילות מעבר לשלושה ימים מחייבת אישור מיוחד של משרד האוצר. ביום שישי פנתה הבורסה לכונסי הנכסים, ויזמה פנייה שלהם, על מנת שהבורסה תוכל לפנות לאוצר ולבקש את המשך ההקפאה. כאמור, האוצר נענה לפנייה, וההקפאה תימשך.

נמסר, כי במהלך הבדיקות של כונסי הנכסים נתגלו בספרי החברה עסקות מסועפות, שנעשו בין החברה לחברות־בנות שלה, שחלקן היו גם לקוחות של החברה.

א.ש.

„ח.ל.ב" לתקופת מבחן

חברת „ח.ל.ב. מקרקעין" תקבל ארכה נוספת של 4 חודשים, כדי להסדיר את פעילותה וליהפך מחדש ל„חברה ציבורית" — בתנאי להמשך הסחירות של מניותיה בבורסה. דירקטוריון הבורסה, שדן בנושא בשבוע שעבר, קבע בין היתר כי על החברה לצרף נציגי ציבור למועצת המנהלים שלה.

הבורסה דורשת גם לקבל דיווח „סודר" על אחזקותיהם של „בעלי עניין" בחברה, לאחר שהתברר כי כיום ישנו פיזור פיקטיבי של האחזקות, באופן שאינו מחייב את בעלי העניין לדווח בצורה מסודרת לבורסה.

ככל הנראה תפרסם החברה את הדו"חות הכספיים שלה תוך שבועיים. כיום ישנו כבר איחור של 4 חודשים במסירת הנתונים.

השליטה בחברה נמצאת כיום בידי איש העסקים הירושלמי יוסף חכמי (ולא מנכ"ל „הפניקס"), המחזיק ב־20 אחוז ממניות החברה; משפחת רייטמן מאנגליה (בעלת מפעל „ג'רוסלם ג'רסי"), לה 10 אחוזים בחברה, ו־35 אחוז נוספים מוחזקים בידי משקיעי חוץ אחרים. באחרונה הופצו שמועות כאילו נקלע חכמי לקשיים, וצ'קים שלו אינם מכובדים על־ידי הבנקים.

בדו"חות הכספיים צריכים להיכלל גם רווחי הון של 1.5 מיליון דולר, ממכירת אחזקותיה של „ח.ל.ב." בגרנית. אולם ספק אם אכן רווחים אלה יכללו במאזן הקרוב.

א.ש.

נשיא התאחדות האיכרים מציע שומה דו־שנתית לחקלאים

אחת הדרכים היעילות ביותר לסייע לחקלאות היא לקבוע שומה דו־שנתית לתשלום מס הכנסה, כלומר שנה בת 24 חודשים — סבור אליהו איזקסון, נשיא התאחדות האיכרים, במכתב ששיגר לראש הממשלה לשר האוצר ולשר הכלכלה. הוא דן בצמיחה הכלכלית ובחלקם של הענפים החקלאיים בצמיחה.

איזקסון טוען, כי שומה דו־שנתית, הנהוגה במספר מדינות חקלאיות, מוצדקת בשל מחזוריות היבולים השונים משנה לשנה, בהיותם מושפעים מתנאים חיצוניים כמו מזג האוויר וגורמים אחרים שלאדם אין בהם שליטה. לדבריו, הבעיה העיקרית איננה הגדלת גורמי הייצור בחקלאות ובתעשייה, אלא שמירה על הקיים והעמדתו על בסיס בריא ורווחי.

במיוחד עתה, כאשר למגדלים צפויה התמודדות עם ספרד בשוקי אירופה, יש לדעתו צורך בהתערבות ממשלתית וסיוע של ממש לענפים החקלאיים כדי שיוכלו להתחרות בתנאים שווים. כלומר, על הממשלה לקבוע אמות מידה לתמיכה בחקלאים שיהיו דומות, אם לא זהות לסיוע שמקבלים החקלאים במדינות השוק המשותף.

איזקסון מדגיש, כי יש להתאים את מחירי המים לירידה במחירי האנרגיה. הוא מזכיר, כי כאשר עלו מחירי הדלק, התאימו מיד את עלות המים. עתה לא מורידים את מחירי המים, ומחפשים הסברים. הוא קובע כי אם לא יורידו את מחירי המים, יועמדו בסכנה קיומם של ענפי החקלאות, וחקלאי שאינו מרוויח מעמלו יזניח את משקו. „טוב שנזכור", הוא כותב במכתבו, „שהגשמת הציונות נעשית בראש ובראשונה באמצעות החקלאות ואחיזתנו בקרקע".

חיים מרגלית

„עומס בלתי נסבל של חקיקה"

צמרת לשכת רואי החשבון בישראל קיימה דיון עם יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ אברהם שפירא, בנושאי תקציב המדינה וחוקי המס. היו"ר ביקש מרואי החשבון להגיב על נושאים אלה. כן ביקש לקבל דוגמאות לעיוותים בחקיקת המס המוצעת.

ישראל שטראוס, נשיא הלשכה, התריע על „העומס הבלתי נסבל" של מעשי החקיקה, חדשים לבקרים, בנושאי המיסים ועל החקיקה הרטרואקטיבית הנמצאת בהליכים. במיוחד הצביע על הנושאים שבתיקון 69 לפקודת מס הכנסה. שטרם פורסם, ועל ההצעות לשינויים רטרואקטיביים.

דר"ח עוזי שטיינברג תקף בחריפות ההצעות לשינויים בחי מיוחדים, הטעם בהם מריבויים הוא מוחשי.

גם ריצת המארתון מתחילה בצעד קטן אחד

משלחת קרן המטבע הבינלאומית החליטה לתת לנו עצות להוריד את השכר ו„לגנרר" את שער הדולר. הם גם אינם מייעצים מהורדת שער הריבית. עצות הן בבחינת עצות; אפשר לקבלן או לדחותן. אולם עצות אלו לא היו ראויות להתייחסות רצינית, אילמלא שיקפו את דעת המנהיגים הקובעים בבנק ישראל.

אין להתפלא על כך שקרן המטבע הבינלאומית רוצה להפוך את ישראל למדינה לאטינו־אמריקנית רגילה: במדינות אלו היא מסוגלת [illegible] — ריבית גבוהה, הורדת שכר, שער [illegible] בישראל יש בעיה מיוחדת: בעוד שבכל מדינות [illegible] נציגי הקרן בהתנגדות אנשי הכלכלה המקומית, [illegible] את המלצות הקרן ומנסים למתן אותן, בישראל ראשי הכלכלה [illegible] להחמיר את המלצות הקרן, ואף מייעצים להם את העצות [illegible] — למרות העובדה שמדינות רבות תלויות בקרן [illegible] הבינלאומית בהקצאת אשראי והלוואות לזמן ארוך. ישראל [illegible] בקרן המטבע, כי ממילא היא אינה מקבלת ממנה דבר.

[illegible] לישראל לדחות את העצות בדבר נרנור השקל. [illegible] אנשי קרן המטבע אינם מכירים את המצב טוב יותר [illegible] בארץ. הם גם אינם פסיכולוגים על־פי הכשרתם. [illegible] לספר להם כי אומנם 1.50 ש"ח לדולר זה לא מספר [illegible] כאן על שיעור גדול של הירידה, הש"ח לא ייעצר [illegible] 2 ש"ח הדולר והלאה. הש"ח ייהפך לרץ [illegible] ויעשה מספר קילומטרים ליום בשיטת הג'ר[illegible] לזכור שגם המארתון מתחיל בצעד קטן אחד.

[illegible] קשה לראות סיבה לכוונת חוגי הקרן ובנק [illegible] של השקל. ביחס לסל המטבעות פוחת השקל [illegible] דה־לוקס. מחירי הדלק ויתר הקומודיטיס [illegible] עוכרה שחייבה לשפר את מחירי היבוא. [illegible] מתנהג יפה בחודשים האחרונים, אך לחצים [illegible] בדרך כלל ע"י ריקון המלאי במשק, יכולים [illegible] על דעת קרן המטבע, רק אמצעים לטווח קצר. הריבית [illegible] את המלאים אל מתחת לקו האדום. לכן כעת כולם [illegible] חוזר לקדמותו.

[illegible] מתמיד ביצוא, ללא השקעות נוספות במשק. [illegible] יותר ממחצית התוצר שלה. לכן, [illegible] חדשות במשק, פשוט לא יהיה מה להציע.

הדו"ח שטרם פורסם

[illegible] למשלחת הקרן על הדו"ח, שטרם פורסם, של המוסד [illegible] והכנסות במשק. על־פי דו"ח זה, עלה התוצר הריאלי [illegible] לשעת עבודה בתעשיה ב־1985 ב־4 אחוזים, נוסף על 3 [illegible] ב־1984. עלייה זו בפריון העבודה חייבת להשתקף גם [illegible] העומדים להיחתם. עלייה התרחשה במקביל לירידת [illegible] לתעשיין ב־9 אחוזים ב־1985.

[illegible] עליית פריון זו נעלמת כאשר בודקים את כלל הסקטור [illegible] אך ירידת פריון העבודה בסקטור העסקי נובעת מסקטור [illegible] והשירותים. בסקטור השירותים, כידוע, נמדד פריון העבודה [illegible] תשלומי השכר. כלומר, תוספת שכר משתקפת במדידה גם בעלייה בפריון וירידת השכר גם כירידה בפריון, משום שטרם הומצאה שיטה לבדוק פריון עבודה ריאלי בענפי השירותים, ובמיוחד בשירותים הציבוריים.

— ירידת הפריון בענף הבנייה ב־5 אחוזים נובעת מכך שהענף התמוטט, לאחר שקודם לכן התנפח. רק „סולל־בונה" אשר פעלה בכשליש מיכולתה מבלי לפטר עובדים מסבירה חלק גדול מירידת פריון העבודה בענף הבינוי ב־5 אחוזים, לאחר ירידה קודמת של 8 אחוזים ב־1984. קרוב לוודאי שגם בחברות בנייה אחרות המצב אינו שונה עקרונית. לכן הנתונים הרלוונטיים למדידת פריון העבודה והייצור הם בתעשייה וחקלאות. בתעשייה אנו עדים לעלייה רב־שנתית בשיעור של 3 אחוזים לשנה בפריון העבודה, ובחקלאות לעלייה של 5 אחוזים לשנה. שני הנתונים מתייחסים לשנים 1981־1985, ואין ספק שהם מרשימים למדי. מנתונים אלה נובע, כי יש לחלק את תוספת התפוקה לגורמי הייצור בהתאם לחלקם ולתרומתם לתוצר.

אם סבורים אנשי קרן המטבע שהם יכולים לייעץ, על רקע נתונים אלה, המשך ירידה בשכר — כי כך הם למדו בצ'ילה או ברפובליקות בננות בהן הם רגילים לטפל — ניתן היה להסביר להם שבישראל, עם הסתדרות ואיגודים מקצועיים חזקים, זה לא יעבור. אולם אין צורך בדוגמאות אלה — גם בפיליפינים, בארגנטינה ובהאיטי המדיניות הזאת אינה עוברת.

לעבור את הקיץ בשלום

אם פרס ידחה את עצות קרן המטבע, שניתנו בהשראת בנק ישראל, אולי אפשר יהיה לשמור על יציבות. בפברואר־מארס המודדים יהיו כאחוז לחודש. באפריל, שהוא חודש מועד לפורענויות מבחינת התייקרויות, המדד עשוי לעלות אולי ב־2.5־2 אחוזים, אלא אם כן ינצלו ראשי המשק את ירידת מחירי הדלק בשוק העולמי להורדת מחירים בארץ. הדלק לישראל הוזל ב־50 אחוז, מה שמאפשר להוזיל את הדלק לצרכן ב־30 אחוז לפחות, מזה בוצעו רק הוזלות של 10־12 אחוזים ויש להמשיך בכך. הורדת מחירי הדלק תוזיל את מחירי החשמל, המים, המלט, הפלסטיקה ותשומות ייצור נוספות. היא תוריד גם את הוצאות הממשלה על החזקת דלק. אם להתייקרויות אפריל תתלווה הוזלת מחירים, אפשר יהיה לעבור את הקיץ בשלום.

בניגוד לראשי קרן המטבע, סבורים בישראל כי הריבית היתה גבוהה מדי, וכי הורדתה נעשתה בפיגור גדול. גם כיום, עדיין משלמים במשק ריבית גבוהה, שגם בניכוי האינפלציה היא עדיין בשיעור של 3־2 מאשר בארה"ב ובאירופה. התשואה על ההון הכולל במגזר העסקי נעה בשנים האחרונות סביב 7־6 אחוזים. אין להרשות מצב שהריבית תהיה גבוהה יותר, כי אז אין שום אפשרות להשתמש בהון בסקטור העסקי, ואז רק הממשלה וגופים מתוקצבים מסוגלים לשלם את הריבית. לכן, אם כבר מנדלבאום תפס אומץ, והחליט להוריד מקצת מהנטל, אין שום צורך לייבא יועצים שיגידו את ההיפך.

צבי טימור

גלגלי הבורסה

מעבר מספקולטיביות לצמודים

אתמול בלט המעבר מהשקעות במניות חופשיות ספקולאטיביות להשקעות צמודות, הנחשבות סולידיות. למניות ההסדר נרשם עודף ביקוש של 1.7 מיליון ש"ח. במניות החופשיות היו פי־10 „מוכרים בלבד" מאשר „קונים בלבד". ערך השוק שלהן ירד בכ־3%. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־9.9 מיליון ש"ח, מזה 8.3 מיליון ש"ח בצמודות למדד ו־1.6 מיליון ש"ח בצמודות לדולר. סכומי כסף גדולים עוד יותר השקיע הציבור בקרנות הנאמנות הסולידיות.

הציבור השקיע אתמול 19.5 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות, מזה 15 מיליון ש"ח בסולידיות ו־4.5 מיליון ש"ח במתמחות במניות. בקרנות הנאמנות של בנק הפועלים השקיע אתמול הציבור 8.25 מיליון ש"ח, מזה 1.25 במתמחות במניות ו־7 מיליוני ש"ח בסולידיות. מהם 5 מיליוני ש"ח ב„חץ".

השער נע בין 1.62 ל־1.63, לאחר שביום ו' עלה עד 1.64 ש"ח. במלווה קצר מועד נעו התשואות בין 1.34% ל־1.63%, תוך מחזור של 5.6 מיליון ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 221 שערים, [illegible] 69 שעלו ו־103 שנשארו בלי שינוי. [illegible] ירדו 119 ב־5% ויותר ו־16 עלו ב־5% [illegible]. נרשמו 40 „מוכרים בלבד" ו־4 „קונים בלבד". המחזור התקרב ל־14 מיליון ש"ח, מזה 4.1 מיליון ש"ח במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה אתמול של דיסקונט א'. המחזור בה עלה למיליון ש"ח ויותר.

במניות ההסדר עלו (ב־%): דיסקונט א' — 0.7; מזרחי מ' — 0.9; פועלים מ' — 0.3. [illegible] ירדו: כללי מ"ר — 0.9; מימון סחר [illegible] הביקוש ההתחלתי להן עלה ל־2.4 מיליון ש"ח וההיצע ההתחלתי בהן הסתכם ב־700 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות נעו בין 1.74% (הפועלים ש') ל־11.98% (הפועלים [illegible]).

במניות הבנקים המסחריים שמחירן [illegible] ירדו: פ' בי' ב־1.3%; ספנות 0.1 — „מוכרים בלבד"; למניות בינלאומי היה היצע [illegible] ללא שינוי בשערן. לעומתן עלתה [illegible] ב־0.9%.

במניות החופשיות בלטו הירידות (ב־%): החברה לישראל 5—16.0; החברה 1 — „מוכרים בלבד פעם שנייה ברציפות"; פטרוכימים — 10.1; אליאנס — 12.6; דרוקר זכ' 1—14.7; דרוקר זכ' 5 — „מוכרים בלבד": דרוקר אופ' — 27.3; הפניקס 0.1 והפניקס 0.5 — „מוכרים בלבד פעם שנייה ברציפות" (בהשפעות „פיט"). לעומתן בלטו העליות: סחף 1 — 10.0; מורגן 1 — 10.0; ערד — 10.0; מז' השק' ש' — 10.0. בין כל ענפי המניות החופשיות לא היה אף אחד שערכו לא ירד. הירידה הגדולה ביותר — 5% — נרשמה במדד השערים של חברות להשקעה.

בשוק איגרות החוב עלו כל מדדי השערים. ערך השוק של כל איגרות החוב עלה ב־0.77%. הממשלתיות עלו ב־0.83% והקונצרניות ב־0.48%. המחזור בשוק האג"ח הגיע ל־4.9 מיליון ש"ח, מזה כ־1.7 מיליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד.

* „הפניקס הישראלי חברה לביטוח" הודיעה לבורסה שאין לה נגיעה לפרשת „פ.י.ט." מעבר להיותה אחד הנאמנים לקרן הנאמנות „אביב", שהיתה בניהולה של חברת־בת של „פ.י.ט.". ערך נכסי הקרן ליום 7.2.86 נאמד בכ־770 אלף דולר. כן ערבה החברה להלוואה שלקחה „פ.י.ט." באחד הבנקים בסך 520 אלף דולר.

* „אפיק": דירקטוריון הבורסה החליט להמשיך את הפסקת המסחר במניות „אפיק" עד לקבלת הבהרות.

* „ישראלום" — חברה ישראלית לבתים ונכסים דיווחה על רווח נקי מותאם של 281 אלף ש"ח ב־1985, לעומת כ־189 אלף ש"ח בשנת 1984.

* „חיפה כימיקלים" מסרה, לפניית הבורסה, כי דירקטוריון חברת „בתי זיקוק" החליט למכור את מניות „חיפה כימיקלים" שבבעלות החברה לכל המרבה במחיר. „בתי זיקוק" מחזיקה ב־23.69% בהון וב־29.15% בהצבעה ב„חיפה כימיקלים".

* נתן שילו מונה כחבר במועצת המנהלים של משרדי הבורסה לניירות ערך, במקום י. טריסטר.

אלחנן הורוביץ

בנק גדול מזהיר:

מניות רבות נסחרות כבר בשערים גבוהים משווין

בקרב חברי הבורסה היו בסוף השבוע הערכות, לפיהן צפויה פעילות ערה בשוק המניות בתקופה הקרובה.

הרקע להערכה זו הוא הצורה בה התגברה הבורסה בסוף השבוע על משבר „בליך־סלנט". סיבה נוספת להערכה אופטימית זו היתה ירידת שיעורי הריבית בסוף השבוע שעבר, לרמה של כאחוז אחד בלבד לחודש.

לעומת זאת, פירסם אחד הבנקים הגדולים בסוף השבוע חוזר ליועצי ניירות הערך בסניפיו, ובו אזהרה מפני השקעה לא מבוקרת בשוק המניות. הבנק מציין, כי בעקבות עליות השערים ישנן היום הרבה חברות ששווי השוק שלהם גבוה משוויין הכלכלי. והדבר מחייב משנה זהירות בהשקעה בשוק זה.

ברשימת החברות ששווי השוק של מניותיהן גבוה משווי ההון העצמי המתואם שלהן, או שבדו"חות האחרונים שפירסמו נרשם הפסד, היו: אטאס, גולדפרוסט, לורז'ה, מתכת סרום, שלדות, אליאנס, דקסטר, נקה כימיקלים, תגל, סקאנדיה החזקות, מאגרי טכנולוגיה, הראל ערובה, קונסורציום החזקות, כלל מחשבים, משוב מחשבים, א. גינדי, אמנונים, בן־יקר גת, דרוקר, מרדול בטון, שנהר, אמישר, אמפא, נחלת, עוז השקעות, גליל טכנולוגיה, אמריקה־ישראל (נפט) ובטון תדיר.

א.ש.

שיחות על עברית

מאת יעקב רבי (445)

רוטאציה — חליפות?

מועד הרוטאציה קָרַב ובא: בעוד כחצי שנה יפרוש שמעון פרס מכהונת ראש הממשלה ואת מקומו יתפוס ממלא־מקומו, מנהיג הליכוד, יצחק שמיר. חילופים אלה, המותנים בהסכם ממשלת האחדות הלאומית, לא יתקיימו אם בינתיים תתפרק הממשלה — כפי שמקווים רבים במערך וגם מֵעֵבֶר למערך שמאלה. כיוון שיש סבירות לא־נמוכה שהרוטאציה לא תקום ולא תהיה (כייהור עתה, אחרי ועידת „חירות"), אפשר שאין טעם אקטואלי לטבוע מונח עברי לרוטאציה. עד בוא הסתיו נסתפק במונח הלועזי, ואחר־כך — נחיה ונראה.

אבל סוף־סוף, רוטאציה היא מושג נתוק: היא ערך לשוני שהצורך בו אינו תלוי רק בתהפוכות מדיניות־הפנים הישראלית של שנות השמונים. רוטאציה במובן חילוף תפקידים מקובלת בהנהגת מוסדות חברתיים, כלכליים ותרבותיים, במפעלי ייצור, בעיתונים ובכלי־תקשורת, ועל הצד המובהק, האופייני לישראל — בהתיישבות העובדת. חבר קיבוץ פלוני היה רפתן, לימים נבחר לגזבר, שוב לאחר זמן נעשה מזכיר ארגוני של מפלגתו, ועתה הוא מנהל המפעל התעשייתי של הקיבוץ. ועדיין אין זה סוף הרוטאציה המזומנת לו... הרוטאציה חלה על האנשים המחליפים את תפקידיהם ועל התפקידים המחליפים את נושאיהם. יש אפוא טעם לחתור ולמצוא שווה־ערך עברי לרוטאציה.

במדור „מפיק ודי" ב„קול ישראל", בעריכת רלית אורמיאן (מוצ"ש, 8.3), הציע אחד המשתתפים: רוטאציה = ח ל י פ ו ת. בעיון ראשון — סביר למדי. אמנם עיקר עניינו של שם־הפעולה הלאטיני rotatio (שנתקבל בשינויים קלים כמונח בינלאומי) הוא הסתובבות, התגלגלות (מן rota, גלגל, אופן), אבל גם השורש העברי חלף ונגזריו יצלחו להביע רעיון זה. לכן, לכאורה — חליפות (וי"ו שרוקה). עם זאת אפשר להסתייג מן החליפות — משני טעמים. ראשית, כבר יש לנו ערך ח ל י פ ו ת במילון העברי: כך נקראת כהונת החליף (חליפה בערבית), ראש מאמיני האיסלאם. אבל מדוע הוא נשא את התואר הזה? משום שנחשב ליורשו ומחליפו של מוחמד; הוא היה, אם תרצו, חוליה ברוטאציה של הנהגת המוסלמים. מכאן שמבחינה סמאנטית אפשר לדחות את ההסתייגות. לפנים משלו באיסלאם חליפות אומאיה, חליפות בית עבאס, חליפות קורדובה, ועד לפני כשבעים שנה נשא השולטאן העותומני בכתר החליפות. — היום קיימת חליפות במשרת ראש ממשלת ישראל...

אבל יש גם הסתייגות ד ק ד ו ק י ת מן המונח המוצע. כשם רוטאציה, הסיומת הלאטינית tio — מסמנת בעיקר פעולה או תהליך, מה שאין לומר בוודאות על הסיומת העברית ־וּת, המורה על מצב, או על מושג מופשט כדרך־כלל. שווה־ערך קרוב יותר לרוטאציה (קרוב יותר מן חליפות) יהיה התחלפות: התחילית הת־ של בניין התפעל אפשר שתורה גם היא על תהליך, על מעבר „ממצב למצב. ואמנם במילון האנגלי־עברי „מגידו" מוצאים אנו כנגד rotation — התחלפות (נוסף על סיבוב, הסתובבות). המאורע האמור להתרחש בזירה המדינית של ישראל באוקטובר 1986 הוא בעצם התחלפות: יתחלפו האישים שהוסכם כי יכהנו לפי הסדר בכהונת ראש הממשלה. ועם כל זאת אני מציע להעדיף את המונח חליפות, המזכיר מאוד (בהבדל של תנועה אחת) מלה שמשמשת במקרא לציון מצבים „רוטאציוניים".

במלכים א', ה', 27—28 נאמר: „ויעל המלך שלמה מס מכל ישראל ויהי המס שלושים אלף איש. וישלחם לבנונה עשרת אלפים בחודש ח ל י פ ו ת — חודש יהיו בלבנון, שניים חודשים בביתו". ח ל י פ ו ת, משמע: בסדר מתחלף. גם היום יש שמשתמשים בח ל י פ ו ת במובן זה. ברור שעניין לנו בשני חלקי־דיבור שונים: ח ל י פ ו ת משורק היא שם־עצם, ח ל י פ ו ת בחולם הוא תואר־הפועל (על משקל ישירות, מערגות). יש עוד שני תוארי־פועל המביעים מצב של סדר מתחלף או רוטאציה: בתורות, במחזור. הוסכם ששמעון פרס ויצחק שמיר יכהנו בתורנות כראשי ממשלת האחדות הלאומית.

כללו של דבר: אין בעיה למצוא מקבילה עברית לרוטאציה, או לתאר באופן אינדוקטיבי (על־ידי שימוש בתואר־פועל) מצב שבו מתחלפים בני־אדם לפי סדר קבוע במילוי תפקיד או בתפיסת משרה. שאלה אחרת היא — מה ה„נסקא מינוח" הפוליטי של הזוקקות להתחלפות ורוטאציה בכינונן של ממשלות שונן שותפויות של מרכיבים המעומתים המקוטבים זה לזה. אבל זו כבר אינה שאלה לשונית...

לעומת זאת, המושג „דמוקראטיה" — לעולם ניתן להיבחן בחינה לשונית. אנשי „חירות" מכל המחנות, מן ההנהגה ומן השורה, מציגים את תנועתם כמופת של דמוקראטיה. אף ועידתם האחרונה, בגילויי הבחוניות והאלימות (לא אלימות מילולית בלבד) שאפיינו אותה, והכמשמשה שלא תיאמן בין עסקנים „ידידים" — הוכיחה עד כמה [illegible] היא טענת הדמוקראטיה כפי דוגמית. — [illegible]

תרבות ואמנות

בעריכת עלינא תורי

מבט ראשון

שלמה לביא בגאלריית הקיבוץ ביפו

צמיחה מתוך הצמיחה

מאת דורית קדר

שלמה לביא מציג בגאלריית הקיבוץ ביפו ציורי שמן מרשטים וגדולים, עם סממנים המזכירים את האורפיאיזם של הצייר דלאונֵי (Delavnay). האמן רוצה אולי להחדיר את המימד הרביעי: הזמן. להביא תנועה והתהוות והקשרים פנימיים. צמיחות מתוך צמיחות.

העבודה הממוקמת מול דלת הכניסה טובה מאוד. הרקע תואם למהירות העיצוב של הצורות העגוליות והכהירות. בעבודות האחרות לביא מחמיץ את היעד, אולי בגלל טיפול לא נכון ברקע. מוטיב ההתהוות ממוקם באמצע וכנראה האמן החל עימו. בשלב מאוחר יותר הוא „מסיים" את צביעת הרקע, שנעשית בצורה שטוחה, מכאנית וזרה להתרחשות הפנימית. טוב יעשה לביא אם יתעלם מהכפייתיות של הצורך להשלים עבודה, יעסוק בהתפרצות מתוך תחושה פנימית ויפסיק כאשר זו חדלה מלהתקיים. (התערוכה תינעל ב־27.3).

בגאלריה 13 1/2 נבחרו מספר ציירים, פסלים, צלמים וקרמיקאים לחגוג עשר שנים לפעילות הגאלריה. התערוכה תימשך עד סוף החודש. הטעם האישי של הגאלריה בקווים כלליים בא לידי ביטוי גם הפעם — על אף מיגוון שונה של האמנים המציגים, טען הנוטה להעריך את האמנות הפיגוראטיבית, הלא מתוחכמת, אולי אפילו ה„עממית", יותר עם גוון של קישוטיות והושניות רוקוקאית, חיוכים של עינוג רגעי. החתולים החתוליים והפיסוליים של יאן ריכוורגר לעומת החתולים הצוחקים של דליה משולם. היא יוצרת מעין קולאג' של צילום, אותו תתמה בקווי מיתאר בצורות חתול. מבדר וקליל.

שתי עבודות קטנות של ליפשיץ, שאחת מהן מוצלחת במיוחד: דמות נשית וזעירה האוחזת בקו המצוייר מעליה, בעוד חברתה מימינה אוחזת את אותו הקו, שבינתיים ירד אליה במאונך.

גיורי לוי מציג את השולחנות התבליטיים הנוטים לנפול, מכוסים באפרוריות העוטה על ברים, מטות ועץ ומאחדות אותם. הקלילות המשולבת בחיוך ממשיכה באווירתה עם צבעוניות חמה ולירית של רוזנטלים (תמונה תלויה מימין), או אוורירות ושקיפות של שיר שבדרון.

אנגלה שילוח משתלבת ברוקוקאיות השליטה עם קרמיקה בגוון של קרם עם מוטיב מרכזי מעורן של סצינה כפרית מרד מות.

הציורים החזקים יותר של לנה לאור, נורית כתן ועינן בתן, הנוטות לביטוי של התכסיות אישיות חזקות ועוצמת עשייה — מוצגים מחוץ לאולם הראשי, ולא בכדי. הם חריגים לנימה הכללית.

ניחוח הקיטש עולה, אבל הוא מאורגן בטעם...

קולנוע

אהבה שנייה

„פעמיים במשך החיים" בקולנוע „גת" בתל־אביב

מאת יעל ישראל

המשפחה האמריקנית של המעמד הבינוני היתה הכוכב בסדרת־הטלוויזיה הידועה „הכל נשאר במשפחה". באד יורקין הוא האיש שיצר את הסדרה וסרטו החדש, „פעמיים במשך החיים", הוא כעין המשך ישיר לאותם סרטים, שהוללו את המשפחה האמריקנית המאוחדת.

„פעמיים במשך החיים" הוא סיפור על אנשי הצווארון הכחול בעיירה קטנה במערב התיכון, אין שם טיפוסים זוהרים, כמו שארצ'י באנקר לא היה זוהר. הארי מקנזי (ג'ין הקמן הוותיק, שנראה כיום על מסכינו ב„מטרה"), כמו ארצ'י באנקר, הוא פועל פשוט, אך לא קהמי והדיוט כמותו. הארי נשוי באושר — מרומה. זה עשרים־וחמש שנה לקייט (אלן בורנסטיין, זוכת־האוסקר על „אליס לא גרה כאן יותר"). לזוג הזה חיים בורגניים שלווים בפרבר, יש שלושה ילדים: בן בכור שנע בדרכים, סאני (איימי מאדיגן מ„מפרין אלמו"), שחיקתה את דגם הנישואין של הוריה והיא בעצמה נשואה ומטופלת בצרחנים קטנים והיא עדיין לא בת 30, והבת הצעירה הלן (אלי שיידי מ„חברים"), החידה, שניתן לה ללמוד בקולג', אך בבוא היום גם היא תחזור על דוגמת החיים של אימה ותינשא בגיל צעיר.

החיים שלווים, הכל הולך כשורה אך רק לכאורה. כי ביום הולדתו ה־50 פוגש הארי באודרי, מוזגת שמנמנה וצחקנית (אן מרגרט, שמאז „ידע הבשרים" ו„טומי" עשתה כברת דרך ארוכה, ולאחרונה ראינוה בסוחט הדמעות „מי יאהב את ילדיי") שאינה צעירה בהרבה מאשתו החוקית שמשעממת אותו. הארי מתאהב באודרי כמו נער־גימנאסיה וכך בא הקץ על נישואיו הארוכים. הוא עוזב את הבית לקול מחאותיהם של אשתו וילדיו.

כי „פעמיים במשך החיים", שברובדו החיצוני מגיש סיפור אהבה כנוסח „הזדמנות שנייה לאהבה", הוא בעצם סיפור על שברון המשפחה האמריקנית. את השברים אפשר לראות בסרטו של יורקין ואלו אולי גם שברי משפחת באנקר. אם עד שנות השבעים המשפחה האמריקנית בקולנוע היתה טאבו שאסור לפגוע בו, באו שנות השבעים, על המהפכה המינית שלהם, והביאו רוחות של ליבראליזם שיוויוני, כהן טובת הפרט עדיפה על־פני יציבות המשפחה. „פעמיים במשך החיים" נותן לגיטימציה לאנשים לעזוב את משפחתם כשהאהבה אוזלת. משפחת מקנזי של הסרט הופכת במהלכו מגוש מלוכד לרסיסים של פרטים, שצריכים לבנות את חייהם בנפרד.

המסר הוא שאסור לאדם להקריב את אושרו האישי וחיי הרגש שלו על מזבח קדושת המשפחה. אכן, מסר ליבראלי יפה, לו היה זה המסר האמיתי של הסרט. מתחת לרובד הזה של ליבראליזם נאור מסתתרת השמרנות המרגיזה: אומנם הארי עוזב את אשתו, שנהרסת מזה גם אם כעבור זמן־מה היא מוצאת מחדש את טעם־החיים; אך זהו שיחרור כמעין, כי כל הנשים הצעירות בסרט מחזירות לחקות את האם ובמותה להינשא בגיל צעיר ולחזור על כל הטעויות שלה. הבנות לא למדו את מוסר ההשכל. הדור הצעיר ממשיך להאמין בקדושת המשפחה והנישואין ויחזור על טעויות ההורים, ובבוא היום יפרק את המסגרת כאשר תותר האהבה ותתמלא מצוות פרו־ורבו. כך, שסרטו של יורקין אינו סרט על קץ המשפחה האמריקנית וסופה של מסגרת הנישואין, אלא רק זריקת עידוד קטנה ללכת אחר מאווי הלב. גם זה בערבון מוגבל מאוד, וכשאין זה סרט על מהפך חברתי הוא נשאר סוחטן דמעות קטן, שחלק מהצופים בוודאי יגדירוהו כ„סיפור מהחיים".

אירוע

רצח הזכן בחנות לבגדי נשים

מאת ציפי שוחט

בין הסרטים שנבחרו להיות מוצגים בבית־לסין לכבוד „יום האשה הבינלאומי", הנחגג מדי שנה ב־8 במארס ברחבי העולם וגם בארץ, היה סרטה של ההולנדית מרלין גוריס „שתיקתה של קריסטין".

שתיקתה של קריסטין, אחת מדמויות הסרט, היא שתיקה רועמת — שתיקה שנאגרה והצטברה במשך שנים, שתיקה שהתפרצה כלהבה רוטטת ולבשה צורה של רצח זכן בחנות לבגדי נשים.

המצלמה של מרלין גוריס מנציחה עולם גברי. נקודת התצפית בסרט היא נשית. הכוונה, כנראה, היתה להשתחרר מקונוונציות קולנועיות קיימות. לא עוד צפייה בנשים ערומות, לא עוד רצח נשים, כי אם ההיפך: בחדר השינה תנציח המצלמה עירום גברי מול אשה לבושה, ומשגל שלא יגרום נחת למין „החזק". בבית המשפט, שם נאשמות הנשים ברצח, מטיילת המצלמה ומנציחה את הנוכחים. על „כס המלוכה" יושבים הגברים: עורכי־דין, שופטים — אלה הממונים על הצדק החברתי. באולם יושב ה„עמך" — מורכב ברובו מנשים. אפשר גם לזהות כמה ראשי גברים מבצבצים. ההיגד ברור.

„שתיקתה של קריסטין", שהוא סירטה הראשון של היוצרת, עשוי בכשרון (קולנועי לפחות). אלא שהיתרון הופך לחסרון. זאת למה? משום שהוא בדיוק מצדיק את מה שהחברה, זו „הלא פמיניסטית", טוענת כלפי הפמיניזם. לתומי, אולי, חשבתי, שהפמיניזם קורא לשיוויון, להכרה, לאי שימוש באלימות. והנה: קורבנות האלימות (הנשים) הופכות להיות נושאות דגל האלימות — הסרט קורא למלחמת ג'יהאד נגד העולם הגברי. גם אם האלימות משמשת בסרט רק כסימבול, הרי השימוש שנעשה בו הוא ראדיקלי ופרוורטי.

רצח הזכן הוא רצח מטאפורי — תגרנה המסגרות, פשטני לראות את הסרט כסרט „אקשן" על רצח ועונשו. וכבל־זאת — זהו רצח בלתי־מנומק, חולשה של תסריט אוליזן. הזכן הנרצח הוא כל גבר באשר הוא וכל חטאו מסתכם בהיותו גבר. בסיום ההקרנה שמעתי את אחד הגברים בסביבה אומר: „האם יש לי סיכוי עכשיו לקבל סכין בגב?" ואכן — ההגיון של הסרט, אשר בסופו אף זכה למחיאות כפיים של קבוצת נשים שנכחה באולם, עשוי להוביל למסקנה הזו.

וזוהי היתממות, לחשוב שהרצח הוא המעשה הנורא, שכן הורגלנו לרציחות ואלימות בחיים כמו בקולנוע. אלא שחוסר ההנמקה של הרצח בסרט, הרצון להוכיח שהוא נעשה מתוך שפיות ומודעות, כאקט של שחרור והשתחררות — הוא שמפילים אותו, בנוסף לכך: הריאליזם התעמולתי שבפני הדמויות, השטחיות של הטקסט והמצלמה הסובייקטיבית הגבר אותו לסרט תעמולתי זול וחסר טעם.

אין צורך להשתמש באותם כלים שנוקטת יוצאים. השימוש באלימות נגד האלימות הוא מיותר — השימוש באקט בלתי־מוסרי כדי להסביר עמדה מוסרית נראה בעיני שגוי ומחטיא את המטרה. אם יש כוונה ורק הוראה לפתוח מודעות, להסביר עמדות, לקרב אנשים לנושא — הרי שהסרט, לטעמי לפחות, עשה את ההיפך.

לא טוב עשו חברות „נוגה", שבראשן הפמיניסטי, שהביאו את הסרט להקרנה חגיגית ב„יום האשה הבינלאומי". כי יותר מכל הם עושה שירות רב לכוחות השמרנים הטהורות. כוחו של הסרט, במקרה הזה, הוא לא יותר מאשר לשכנע את המשוכנעים. והאם זו הכוונה?

חבל שיוצרת מוכשרת כמו מרלין גוריס לא ניצלה את כשרונה כדי לספר סיפור משכנע, עם אמירה היכולה לשרת מטרות נעלות — ויש כאלה, גם בתנועה הפמיניסטית.

תגובת רחל גיורא, מעורכות „נוגה"

„מי שלוקח את הרצח בסרט כפשוטו ומבקר אותו על בסיס מוסרי איזה שהוא, על עצמו מפני רגשות הכעס שלו. הזה עשויות לגנות אותו, מפני שהן מזהות לו עם באופן ישיר על הגברים, שמא לא יצא בכעס הזה. והגברים גם הם חוששים לזהי מול הכעס הישיר של הנשים שלה. מציעה לראות את הסרט כתרגיל נגטיבי — כאקט של מחאה ישירה, שאיפשר לנו להרגיש תחושה חזקה של אחוה ושותפות ברגשות. מבחינה זו היה בסרט אקט של שחרור. כולנו הרגשנו את הכעס המשותף באופן ישיר ובוטה".

ומה צריך להבין גבר הצופה בסרט? „שיש כעס מוצדק של נשים חזק להתמודד איתו באופן גלוי ואמיתי. ביניהן להתעלם מהכעס על־ידי אמירות לא שרופות, על־ידי הסטת המוקד של ההוא איזה שהוא היבט מוסרי. המתבטא בכיסוי אלימות באמצעים שאנו מגנים. האלימות היא רק תירוץ. הגברים שיבינו יזהו את הכעס בלי תחושה של חרדה".

כתבה על „יום האשה הבינלאומי בבית לסין" התפרסמה במדור זה בשבוע שעבר.

מחול

„מומיקס" – רעיון מבריק והפתעות

מומיקס בן פילובולוס

תיאטרון המחול MOMIX מארה"ב חוזר לישראל, שנתיים אחרי שהופיע במסגרת פסטיבאל ישראל. האישיות האמנותית הדומינאנטית בקבוצה קטנה זו של רקדנים (שישה בסך הכל) הוא מוזיענר דניאל עזרלו, שהספיק בינתיים להכין גם שני ריקודים מלאי דמיון עם להקת בת־שבע.

מומיקס התחיל את דרכו כמין צאצא של להקת פילובולוס, שעה שמוזס פנדלטון ואליסון צ'ייס יצרו לעצמם דואט, הנושא שם זה — צירוף אותיות או צלילים, שאין להם משמעות מלבד הומנטית, ומוטב לא לנסות ולחקור במופלא, כי שמות הריקודים של מומיקס לעיתים מטעים יותר משהם עוזרים להתקרב אל המחול.

ברוך כלל אלה קטעים הבנויים על רעיון מבריק, בימתי או תנועתי, על הפתעות, בכך באמת ממשיך דניאל עזרלו (ששמו באמת עזרלו, אלא שהוא מפרש משום מה, לכלול את ה־ב' הטופית בתוך העברי של שמו...), את המסורת של פילובולוס, קלילות שאינה בהכרח קלות דעת, שעשוע שיש בו תמיד משהו רציני. עושים את מופעי מומיקס לחוויה מיוחדת, שופעת ומבדחת.

בתוכניתם הקודמת בלט, למשל, הדואט, המבוצע כשרגלי הרקדנים נתונים במגפיים ומגלשים, שמאפשרים להם לעמוד באוויר בזוויות מפתיעות. השימוש בשתי מקרנות שקופות, שבעזרתן מופיעים הרקדנים כגלגולים מבודדים של אבר־גוף ומשלים את ממדיהם באופן מרהים.

בסיורים הנוכחי יופיעו (שני מופעים) בירושלים (20) במאריה, בתל־אביב (21—22) ביום א', 23.3, באולם ה[illegible] בעין־השופט, ובחיפה באודיטוריום, ביום ה' ה־24 בחודש.

מומלץ לחובבי מחול, ולאלה החוששים ממנו. ג. מ.

העיקר הבריאות

מאת יוסף שמי

יורדים אל העצבים

שיחה עם ד"ר נתן גדות, יו"ר החוג הישראלי לנוירולוגיה של הילד, מחלקת עצבים בבית־חולים בילינסון — עם הקונגרס לנוירולוגיה פדיאטרית המתקיים השבוע

אתמול נפתח הקונגרס הבינלאומי הרביעי לנוירולוגיה פדיאטרית. משתתפים בו כ־300 רופאים וחוקרים מחוץ־לארץ וכ־150 מישראל. בהתכנסות של רופאים כה רבים בישראל יש כדי להעיד על מקומה של הרפואה הישראלית במשפחת העמים. אך מעבר לזה, יש להתכנס עניין בנושאים שעל הפרק.

נוירולוגיה פדיאטרית, אומר ד"ר נתן גדות, היא תחום ברפואה המאורגנת, עוסקת במומים מולדים, בנזקים ביוכימיים המוצאים ביטוי בעצבים ובתוצאות של נזק נרכש במערכת העצבים סביב הלידה. הכנס אמור לדון בשלושה התחומים האלה.

נושאים רבים של המומים התורשתיים במערכת העצבים ניתנים לגילוי מוקדם (ברוב המקרים), מדובר במומים מאוחרים הקשורים [illegible] שיש להם ביטוי במחלות מערכת העצבים. חלק גדול מאלה ניתן לגלות בבדיקה כימית ביוכימיות של רקמות שונות של העובר ושל נוזלי הגוף: דם, שתן, נוזל השדרה, הדגימות נלקחות מהעור, מהעין, מהכבד, ממח־העצמות וכן ממקומות אחרים. [illegible] יותר של אנזים [illegible] יכול להתגלות על־ידי בדיקת הפעילות של אותו אנזים ברקמות שהוזכרו. [illegible] לאבחנה של מומים [illegible] לביופסיה של המוח, או להוציא [illegible] לשם ביצוע בדיקה לאחר המוות. יש לזכור שאנו דנים בילדים [illegible], חלק מהמומים ניתן לגלות על־ידי בדיקת מי השפיר, וזה מאפשר איבחון טרום־לידתי. בכנס יוצגו חידושים בשיטות האבחון המאפשרים איבחון מומים נוספים, וכן גם מומים בחילוף החומרים, שלא היו ידועים עד כה.

במשך השיחה אמר ד"ר גדות, כי ישנם מומים מולדים הבאים לידי ביטוי בשנות [illegible] של חייו של אדם, ואז כבר מאוחר [illegible] לתקן. [illegible] אשר לעת עתה אין לגמרי בסדר, אך [illegible] טמון כבר בצופן הגנטי. [illegible] באחרונה נתגלה, אומר עוד [illegible], כי „מחלת האשכנזים" טאי־זקס, [illegible] וגורמת למותם בשנתיים [illegible], מופיעה בצורה שונה אצל [illegible] כי אותו אנזים, שחסרונו [illegible] את המאי־זקס „הקלאסי", כשהוא חסר [illegible] הדבר גורם להופעת מחלה [illegible] שאינה דומה לטאי־זקס. במילים [illegible] אנזימטי קיים גם אצל בני [illegible], אך הביטוי הקליני הוא שונה. [illegible] תיארו משפחות [illegible] (בארץ וגם בעולם) מהעדה [illegible]. אצלם חוסר האנזים [illegible] מחלה ארוכת־משך [illegible] בכיצאון, בהפרעות בדיבור [illegible] המוח הקטן. ד"ר רות [illegible] עשתה רבות באבחון טאי־[illegible] וגם במבוגרים, מסתבר גם [illegible] שכיח בהרבה משישערו עד [illegible] 16—40, היה מקרה של חולה [illegible] פעמים רבות עם [illegible], האבחנה נעשתה בגיל 19 [illegible] 50 נתגלה שאין זו סכיזופרניה [illegible] המבוגרת. הגילוי הזה [illegible] — מדוע החולה לא הגיב [illegible] המועיל לחולי סכיזופרניה.

תמונת הדיבור

[illegible] השבעים היו מגבלות ניכרות [illegible] המוח אצל אדם חי (כלומר — [illegible] גם מהעובדה שחדירה [illegible] היתה כרוכה בסיכונים [illegible]. ברור שקשיים אלה עוד [illegible] כשמדובר בילודים ובתינוקות [illegible] שאבחון מוקדם ואיתור [illegible], כולל עוברים, מאפשרים [illegible] ההתקדמות האדירה בשיטות (IMAGING). „נעשו החיים יותר [illegible] טומוגרפיה ממוחשבת, [illegible] „לראות" את תמונת [illegible] עיקר אמור הדבר [illegible] של מערכת העצבים, [illegible] אצל נברק חי היה קשה [illegible] המוח, קיום מומים, בעיות [illegible] התנוקות. בעיקר אצל פגים, [illegible] קלה, אמינה וחולה [illegible]. המבנה העדין של [illegible], ניתן לחומר קלה על־ידי [illegible] התהודה המאגנטית N.M.R. [illegible].

[illegible] הוא פיתוח מכשיר המכונה PET SCAN, המנצל את העובדה שהמוח [illegible] גלוקוזה (סוכר) לפעילותו. מזריקים [illegible] גלוקוזה מסומנת — [illegible] נותן תמונה של [illegible] והתמונה משקפת את [illegible] של המוח. אצל אדם [illegible] הדיבור נראה האיזור [illegible] מרבי את החומר [illegible] נותנת אם כן בפעם [illegible] אנטומיה ותיפקוד.

[illegible] אומר ד"ר נתן גדות, אין בארץ [illegible] בעיקר מסיבות כלכליות. [illegible] חומר, איזוטופי [illegible]

[illegible] עם המכשיר לרכוש גם דקות. על כן צריך יחד עם המכשיר לרכוש גם מאיץ חלקיקים לייצור איזוטופים, שיוקם בחצר בית־החולים, דבר הכרוך גם בסידורי בטיחות נגד קרינה. מכשירים כאלה פועלים כבר בחו"ל והדיווחים מעידים על יעילותם ועל האפשרויות הגלומות בהם דווקא לבדיקות פאציינטים בגיל הרך. למשל, בעניין הלמידה. אפשר למקם במוח איזור האחראי לתהליכי למידה שונים, אם נוכל לקבל „מודל" של פעילות מטאבולית תקינה לעומת ליקוי במוח באזורים מסויימים אצל ילדים עם קשיי למידה. המכשיר מאפשר גם מדידת זרימת הדם המוחית, ואכן בילודים חלה התקדמות מרשימה בשטח זה. יש לכך חשיבות עצומה, שכן ניתן בעזרת המדידות לשפר את הטיפול הנמרץ שאנו מעניקים לילודים, ובעיקר לפגים הסובלים מהפרעות קשות בנשימה. לפי הנתונים של זרימת הדם המוחית אפשר לתקן ולנטר אספקת חמצן לתינוק וכן לבדוק השפעת תרופות שונות הניתנות במקרים אלה. תיקון זרימת הדם המוחית לערכים תקינים הוא בעצם היסוד להצלחה בטיפול נמרץ לפגים קטנים, לאבטחת בריאותם הנוירולוגית בעתיד. עד שהגענו ליכולת לבדוק את זרימת הדם המוחית, נעשה הטיפול והתומך למעשה ללא בקרה.

רפואה קרה

שיטה יפאנית חדשה: ריפוי שיגרון על־ידי צינון עמוק

[illegible]

בריאותו של הרץ לחיים ארוכים

לחרוצים, למרבים להתעמל, מובטחת בריאות טובה וגם אריכות ימים — כך מתברר מסקר שבוצע על־ידי ד"ר רלף פאפנברגר ופורסם ב„ניו אינגלנד ז'ורנל אוף מדיסין". החקירה נעשתה באוכלוסיית הסטודנטים של אוניברסיטת הארווארד בארה"ב, שהחלו את לימודיהם מ־1961 ועד 1970. בסך הכל נסקרו 16,936 סטודנטים, והמעקב אחריהם נמשך עד 1978. בינתיים נפטרו 1413 מבין הנסקרים. מבצעי הסקר בדקו בקורלאציות שונות את התמותה ואורך החיים של הנסקרים, וסיווגו אותם עם „רמת המאמץ הגופני" המושקע בפעילות ספורטיבית. וכך עיבדו מדד — אריכות חיים מול רמת הפעולה הגופנית.

החוקרים קבעו כי פעילות גופנית, התעמלות, ריצה ועוד מהווים גורם חשוב בקביעת תוחלת החיים. גברים העושים בריצה מדי שבוע 9 מייל (13.5) וצורכים כך 900 קאלוריות ויותר, זוכים לעדיפות של 21 אחוז באריכות הימים הממוצעת לעומת כאלה אשר עושים בשבוע פחות מ־4.5 ק"מ במתכונת פעילות גופנית לצורכי שמירת כושר ובריאות. רמת הפעילות הגופנית הטובה ביותר היא שריפת 3.5 אלף קאלוריות מדי שבוע, בפעילות ספורטיבית המצריכה 6־8 שעות בשבוע של רכיבה על אופניים או משחק טניס. הממלא תנאים אלה מוריד לכדי מחצית את הסיכון „למות כמו כולם", ו"א, יש לו סיכוי של 50 אחוז לאריכות ימים בהשוואה למי שאינו עוסק בפעילות גופנית, או עוסק בה ברמה נמוכה בהרבה.

עיבוד נתונים סטאטיסטיים סיפק פאראמטרים מפתיעים. התברר למשל כי כל אלה שעסקו בפעילות ספורטיבית באינטנסיביות יתר, דהיינו, צרכו יותר מ־3,500 קאלוריות בשבוע בפעילות גופנית, לא שיפרו את תוחלת החיים שלהם. להיפך, הם אף החישו את קיצם... כן התברר, כי הסטודנטים שצברו בתום הלימודים כ־7.5 ק"ג במשקל האריכו ימים לעומת הרזים... זה סותר את ההיגיון הדיאטטי, אך כך אומרת הסטאטיסטיקה. מחברי הסקר והעיסוק שייתכן כי הרזים, פשוט סבלו מליקויים בבריאותם ואלה השפיעו על אורך חייהם, ללא קשר עם פעילות גופנית.

מסביב לעולם

בעריכת דוד ארן

„הנאציונאל־בולשביזם" בגרמניה של ויימאר

„אנשים שמאליים מימין" קרא הפובליציסט והפאציפיסט הגרמני קורט הילר לבעלי הלהט הלאומני ברפובליקה הוויימארית, אשר ביקשו לכרות ברית עם בריה"מ נגד המערב הרכושני, ולשם כך רצו להגשים מהדורה גרמנית של מוציאליזם קיצוני. עתה הופיע תרגום גרמני של ספר מאת ההיסטוריון הצרפתי לואי דיפה, על התופעה הזאת („נאציונאל־בולשביזם בגרמניה 1919־1933; אסטרטגיה קומוניסטית ודינאמיקה שמרנית".) המחבר רואה את הגדרתו של הילר כחסרת שחר: לדעתו מדובר בזרם ימני־קיצוני גרידא.

מכל מקום, יש לרשום לזכותו של דיפה, שצימצם את מושג ה„נאציונאל־בולשביזם" באורח קפדני והבדילו מאלה שחתרו רק לשיתוף פעולה בין שני ה„מנודים" מן המערכת הפוליטית של אירופה: גרמניה ובריה"מ. עם הללו נמנו גם פוליטיקנים בורגניים וגנראלים של ה„רייכסווהר", שעם זאת התנגדו לכל מהפכה חברתית. לעומת זאת איפיין אנטי־קאפיטליזם קיצוני אותן קבוצות מסוף שנות העשרים וראשית שנות השלושים, שבהן רואה דיפה את הנושאים האמיתיים של נאציונאל־בולשביזם מפותח.

מן ההתקוממות נגד „התכתיב" של ורסיי ועד האוריינטאציה על המזרח היה אך כפסע, לעומת זאת, מסקנה אנטי־קאפיטאליסטית מן ההתנגדות למערב היתה קפיצה רבתי. במובן זה לא נמנו עם הנאציונאל־בולשביסטים בני־ארם כגון הרמטכ"ל רב־השנים הגנראל פון סקט, הסופר ארנסט יינגר או הנאצי שפרש ב־1932 מהיטלר, אוטו שטראסר, שכולם דגלו ב„אוריינטאציה מזרחית".

דיפה מתאר את רעיונות ה„נאציונאל־בולשביזם" לפרטי פרטים, אך אינו מייחד את הדיבור על מידת ההשפעה של המחברים ושל כתבי־העת שרגלו ברעיונות האלה. השפעה זו היתה אפסית, והנאציונאל־בולשביזם נותר תופעה שולית. על־כן יש להטיל ספק בהנחת־היסוד של הספר: האמנם אלה, שמהשקפותיהם הימניות הסיקו מסקנות שמאליות, היו עדיין „אנשי ימין"? אכן, ניסוחו של הילר כדבר „האנשים השמאליים מימין", היתה יותר ממשחק מלים שנון גרידא: היא קלעה אל המטרה.

התנגדות מעוררים אף הפרקים המוקדשים ל„נאציונאלבולשביזם", כביכול, של הקומוניסטים הגרמנים. המשחק ששיחקו הקומינטרן והקפ"ד בלאומנות הגרמנית לא היה בשום אופן כזה, אלא כבחינת תכסיס גרידא. כך היה כאשר קארל ראדק, מומחה הקומינטרן לגרמניה, חלק כבוד לזכרו של איש „גדוד המתנדבים" בעת הכיבוש הצרפתי של חבל הרוהר, אלברט ליאו שלאגטר, אשר הוצא להורג על־ידי הצרפתים. וכך היה גם כאשר הקפ"ד פירסמה באוגוסט 1930 את מצעה „לשיחרורו הלאומי והחברתי של העם הגרמני".

דיפה מחטיא את משמעות המסמך הזה, בהבריזו כי הוא ציין מיפנה רבתי, ושמעותה נהפכה המפלגה הנאצית, במקומה של הסוציאלדמוקראטיה, ל„אוייב הראשי" של הקומוניזם הגרמני. סטאלין והקפ"ד אף לא חלמו להחליש את מלחמתם נגד הסוציאלדמוקראטיה („הסוציאל־פאשיזם", כפי שכינוה הקומוניסטים מאז 1929), כאשר לפני הבחירות של ספטמבר 1930 החליטו על נסיון לגזול מן הנאצים, על־ידי סיסמות לאומניות, בוחרים מקרב המעמד הבינוני והאיכרים. אדרבא, למען מטרה זו פנו הקומוניסטים גם לרגשות האנטי־סוציאלדמוקראטיים של השכבות הללו. מנהיגי הקפ"ד — נאמר באחד הכרוזים — „אינם רק תליייני הבורגנות הגרמנית, אלא אף סוכנים־מרצונם של האימפריאליזם הצרפתי והפולני. כל מעשיה של הסוציאלדמוקראטיה הבוגדנית והמושחתת אינם אלא בגידה נמשכת בגרמניה ובאינטרסים החיוניים של המוני עמליה".

היינריך אוגוסט וינקלר, „די צייט"

הגנראלים לא „חפים מפשע"

הדבר התחיל בפרעות נוראות ביהודים, לאחר פלישת הצבא הגרמני לבריה"מ. ברחובות ובכיכרות נרצחו לעיני כל מאות יהודים. „חיילינו הגרמנים צפו במחזה בשלווה גמורה: הם לא קיבלו שום פקודות לעצור את מעשי הרמים. הרדיפות נמשכו יומם ולילה", כותב על כך הלמוט קראוסניק בספרו „עוצבות הפעולה של היטלר; יהודים מלחמת השקפת־העולם 1938—1942", שהופיע לאחרונה בספריית ספרי הכיס של הוצ' פישר הגרמנית.

הפרעות לא היו אלא הקדמה להתרחשויות מזוויעות: גברים, נשים וילדים כונסו בתואנה של „יישוב־מחדש". אך עד מהרה הוסרה ההסוואה: המסע הסתיים תמיד במקום נידח מחוץ ליישובי בני־אדם. האנשים הובלו אל שולי קברות המוניים ונורו.

קראוסניק מפריך את הדעה הרווחת בגרמניה, כי הגנראלים „לא ידעו" דבר־מה על השתוללות עוצבות הפעולה. על־כן עורר ספרו, כשהופיע לראשונה ב־1981, מחלוקת עזה, שכן הרס את המיתוס בדבר ה„וורמאכט החף מפשע". עתה נודע לציבור הגרמני על „הגסטאפו על גלגלים" הנודעת־לשמצה, בשטחים הכבושים של מזרח־אירופה. אך קראוסניק מדבר לא רק על שותפות־באחריות של הוורמאכט, אלא מוכיח, שהצבא הגרמני נטל במקרים רבים חלק פעיל במעשי הרצח. חלק מן הגנראלים (ולא רק חברי המפלגה הנאצית ביניהם) היו לא ספק ברעה, שיש לנהל מסע־צלב נגד הבולשביזם ובו בזמן גם נגד היהודים, אשר פחות או יותר זהים עימו. על־כן מהווה ספרו של קראוסניק תרומה חשובה להבנת הנאציזם, הצבא הגרמני ופרק בהיסטוריה הגרמנית, שדווקא הדור הצעיר חייב לקבל מידע עליו.

השלמה לספרו של קראוסניק מהווה אוסף המסמכים על „הרייך השלישי" בעריכת וולפגאנג מיכאלקה, שבכרך השני שלו מובאים מסמכים על מדיניות הכיבוש וההשמדה הגרמנית בפולין. מן הספר הזה מתברר, כי בקרב הגנראלים הגרמנים אכן נשמעו אף קולות של ביקורת. המביעים המפוקפקים לביקורת הזאת מסתברים מרשימות הגנראל־אוברסט בלאסקוביץ להרצאה בפיקוד העליון של הצבא מן ה־15 בפברואר 1940:

„אין צורך להצביע שוב על חלקו של הוורמאכט, האנוס לצפות במוסר־מעש בפשעים הללו (הכוונה היא לרצח רבבות יהודים ופולנים), ושלשמו נגרם נזק שאין לתקנו בפרט בקרב האוכלוסיה הפולנית. אך הנזק הגדול ביותר שייגרם לגוף העם הגרמני על־ידי המצב הנוכחי הוא הברוטאליזאציה לאין־שיעור והניוון המוסרי, שיתפשטו תוך זמן קצר כמו מגיפה בקרב חומר אנושי גרמני בעל ערך, אם פקידים גבוהים של הס.ס. ושל המשטרה דורשים מעשי אלימות וברוטאליות, ומעלים אותם על נס קבל עם ועדה, הרי ישלוט תוך זמן קצר רק האדם האלים... כדי לתת פורקן — כפי שזה קורה בפולין — לאינסטינקטים החייתיים והפאתולוגיים שלו". גם גנראל „הומאני" זה, כביכול, אינו מעז או אינו מעלה בדעתו, לערער בפירוש על הגישה הנאצית כלפי היהודים...

כריסטיאן האקה, „די צייט"

כל כתבי ברכט בשתי הגרמניות

המהדורה האחידה הראשונה של הסופר הגרמני הגדול בן תקופתנו, ברטולט ברכט, עומדת להתפרסם במשותף על־ידי הוצאות ספרים במערב־גרמניה וברה"ד. [illegible]

המקום ה־2 של חתואל – הישג ללא תקדים

הישגו של הסייף יצחק חתואל מהפועל עכו — מקום שני בתחרות "רומל" היוקרתית בפאריס - הוא הישג ללא תקדים של הספורט הישראלי בזירה הבין־לאומית - דיעה זו הביעו אמש מומחים ופרשנים. חתואל נוצח רק בקרב־הגמר ע"י פדריקו קרבי מאיטליה שגבר על הישראלי (משמאל) — 9:11, במאבק דרמטי. בשלב הגמר בין שמונה הסייפים שהגיעו לקרבות המכריעים גבר חתואל על האוסטרי יואקים וונדט — 5:10 ועל הסובייטי בוריס קורטסקי — 3:10. הסייף הישראלי צבר 18 נצחונות. (צילום רדיו איי.פי.)

שפיגל לא ימשיך לנהל הפועל פ"ת בעונה הבאה

מאת משה רוזנברג

ניורא שפיגל, מנהלה המקצועי של הפועל פתח־תקוה, קיבל אתמול מכתב מטעם מועלי פ"ת, לפיו לא יימשך לשמש בתפקידו גם בעונה הבאה.

זאת למרות שחברי הנהלת הקבוצה הביעו את הסכמתם ורצונם להמשך כהונתו של שפיגל, עונה רביעית ברציפות.

אתמול, לפני האימון, נמסר לשפיגל המכתב בו נכתב: "על פי ההסכם בינינו לא תועסק יותר בעונת המשחקים הבאה. יחד עם זאת טרם גיבשנו החלטה מי ינהל את הקבוצה עקב בעיות כספיות רציניות. כעקרון אנו מאוד מעוניינים בך, אבל מבחינה תקציבית מצבנו בכי רע".

לכתבנו נודע כי המאמן דרור בר־נור ימשיך כנראה לאמן גם בעונה הבאה את הפועל פ"ת.

סין חוזרת לזירה אחרי 36 שנה

סין ביטלה 36 שנות איסור פעילות באיגרוף ושואפת לחזור להתאחדות האיגרוף הבין־לאומית לחובבים. האיגרוף נאסר בסין ב־1950 מאחר שהוגדר כספורט מסוכן.

לא תוקם עמותה בהפועל ת"א

מזכיר מ.פ. ת"א, תדי קאופמן, הודיע אתמול כי לא תוקם עמותה של מחלקת הכדורגל, לפחות לא עד סיום העונה.

קאופמן מסר על כך אתמול ב־ישיבה משותפת עם הנהלת מחלקת הכדורגל של הפועל ת"א, שדנה בין השאר גם בבעיות אחרות המעיקות על מחלקת הכדורגל.

עתה מחכים בהפועל ת"א לפירסום דו"ח מבקר ההסתדרות ועל סמך הדו"ח יחליטו כיצד לנהוג לגבי הרכבת המוסדות החדשים.

חברי הנהלת מחלקת הכדורגל נענו לבקשת קאופמן להמשיך בתפקידם כדי לא לגרום למשבר בקבוצה הרצה לאליפות.

הונגריה הדהימה בנצחון מכריע על בראזיל 0:3

נבחרת הכדורגל של הונגריה הדהימה אתמול 80 אלף צופים בבודפשט כשהביסה את נבחרת בראזיל — 0:3, לאחר 0:1 במחצית.

היה זה ההפסד השני לבראזיל במסעה באירופה. ביום רביעי נוצחה בראזיל על־ידי מערב־גרמניה — 2:0.

את השערים להונגריה הבקיעו: דטארי (5); קובאץ' (60) ואסטרהאזי (73).

52 ניחשו 13

52 משתתפים ניחשו בשבת את כל 13 התוצאות בטוטו וכל אחד מהם יקבל כ־10,500 שקלים חדשים.

2650 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו כ־100 ש"ח כל אחד; 36,720 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו כ־7 ש"ח. למעלה מ־200 אלף ניחשו 10 תוצאות נכונות והפרס הרביעי לא יחולק.

חלפון עבר למכבי יפו

מאת ראובן חנניה

כדורגלן הפועל ירושלים, נסים חלפון, הועבר אתמול לקבוצת מכבי יפו, לאחר שבית־הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל אישר לו זאת.

חלפון החמיץ את המועד האחרון של ההעברות, לאחר המחזור ה־15, ולא הצליח להגיש במועד את טפסי ההרשמה.

מעניין לציין שחלפון שגדל בהפועל תל־אביב, שיחק בשורותיה, יוכל להופיע בשבת בליגה נגד קבוצתו בעבר.

עובדיה בן־יצחק ישפוט בדרבי בבירה

מאת יוסף חכם

השופט הבין־לאומי עובדיה בן־יצחק ינהל בשבת את הדרבי הירושלמי בליגה הלאומית בכדורגל בין בית"ר ירושלים והפועל ירושלים, במגרש ימק"א.

שאר שופטי השבת: מכבי נתניה — בני־יהודה ת"א, יהושע לויה; שמשון ת"א — הפועל באר־שבע, יאיר טילינגר; מכבי שעריים — מכבי חיפה, יצחק רוזנברג; הפועל כפר־סבא — הפועל פ"ת, רחמים דינאצ'י; הפועל חיפה — מכבי ת"א, חיים ליפקוביץ; מכבי יפו — הפועל ת"א, יעקב שיינר; מכבי פ"ת — מכבי יבנה, צבי שריר (ביום שישי).

מחר יוחלט אם לדחות הגמר

בשאלות איגוד הכדורסל יוחלט רק מחר אם לדחות את משחק־הגמר בפליי־אוף מיום חמישי לשבוע הבא, בגלל פטירת אביו של מאמן אליצור נתניה, יוסי חררי. זאת אחרי שתיקבע הערב הקבוצה השנייה בגמר.

רכז הליגות של איגוד הכדורסל, נפתלי גרשון, אמר אתמול כי מבחינה תקנונית לא ניתן לשנות את המועד שנקבע ואבל משפחתי לא מהווה סיבה לדחיית משחק.

ליגות באירופה

רומא — יובנטוס 0:3

64 אלף צופים ראו באיצטדיון האולימפי ברומא כיצד הביסה רומא את המוליכה, יובנטוס טורינו — 0:3 במחזור ה־25 בליגה האיטלקית בכדורגל. הפער בין שתי הקבוצות צומצם ל־3 נקודות בלבד.

את השערים לרומא הבקיעו: רוברטו פרוצו, פרנצ'סקו גרציאני וסבסטיאנו נלה.

ליובנטוס — 38 נקודות, לפני רומא — 35; נאפולי — 31 ומילאן — 30.

במשחק מסקרן ניצחה נאפולי את אינטר 0:1, ובאותה תוצאה גברה טורינו על אבלינו.

תוצאות נוספות: פיורנטינה — מילאן; אודינזה 0:2; אטלנטה — בארי 0:0; סמפדוריה — לצה 1:0; קומו — פיזה 1:1.

איינדהובן — איאקס 1:1

המשחק המרכזי בליגה ההולנדית בכדורגל, בין פיליפס איינדהובן ואיאקס אמסטרדם, נסתיים באיינדהובן בתיקו 1:1.

לפיליפס, בראש הטבלה — 38 נקודות מ־21 משחקים והפרש שערים מצוין — 12:64, לפני איאקס — 35 מ־22 משחקים, הפרש שערים — 23:68.

פיינורד רוטרדאם, במקום השלישי (32), השיגה נצחון־חוץ על — 1:3.

בין יתר התוצאות: אלקמאר — ...; חרונינגן 0:1; ... מאסטריכט 3:3; ... אוטרכט 3:3.

אברטון — צ'לסי 1:1

האלופה והמוליכה בליגה האנגלית בכדורגל, קבוצת אברטון, הסתפקה עם צ'לסי ב־1:1 במגרשה, במשחק ששודר בשידור חי בטלוויזיה.

שוער הנבחרת הישראלית, צ'לסי ...

זו היתה משחק־השלמה בליגה האנגלית.

צמרת הטבלה

1. אברטון	32	38"72	66
2. ליברפול	33	36"65	63
3. מנצ'סטר יונ'	31	25"52	59
4. צ'לסי	29	30"47	58

יוסף מירמוביץ מנתח את משחקי הגביע:

בישראל קשה לצפות בהפתעות כמו באנגליה

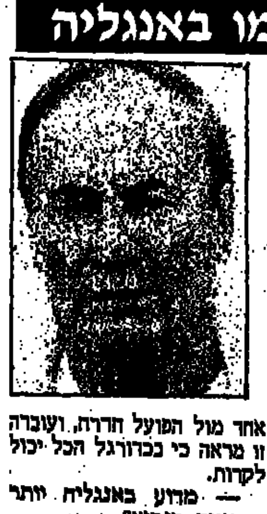

מאת יצחק ויסהוף

המאמן הלאומי בכדורגל, יוסף מירמוביץ, חזה בשבת בהפתעה הגדולה בגביע־המדינה בכדורגל. בנצחון בית"ר נתניה, מוליכת הליגה הארצית, על בני־יהודה ת"א, מצמרת הליגה הלאומית — 0:1.

מירמוביץ משוכנע כי משחקי הגביע בשבת היו מלאי הפתעות למרות שרק שתי קבוצות לאומיות הודחו.

— כיצד?

● מירמוביץ: תוצאות מינימליות של 0:1, כפי שהשיגו מספר קבוצות, אלה, לדעתי, הפתעות. על הפסד בני־יהודה לבית"ר נתניה קשה לומר שזו היתה הפתעה גדולה. חזיתי במשחק בשכונת־התקווה. בני־יהודה החמיצו הזדמנויות רבות לכבוש שערים. ההפתעה היא לגבי התוצאה.

— האם הנצחונות המינימליים של מכבי חיפה והפועל ת"א הן הפתעות?

● מירמוביץ: אלו הפתעות גדולות יותר מהפסדה של בני־יהודה. בית"ר נתניה מועמדת להעפיל לליגה הלאומית, כך שהיה זה משחק שקול בשכונה. התוצאה של 0:1 בין מכבי חיפה והפועל טבריה נבעה, לדעתי, מהצטופפות שחקנים ברחבה ה־16. 18 שחקנים ברחבה היקשו על מכבי חיפה להבקיע. לחלוציה המהירים לא היה שטח מחיה. גם הפועל ת"א לא הצליחה לכבוש יותר משער אחד מול הפועל חדרה, ועובדה זו מראה כי בכדורגל הכל יכול לקרות.

— מדוע באנגליה יותר הפתעות בגביע?

● מירמוביץ: באנגליה כמעט כל הקבוצות המשתתפות במשחקי הגביע הן מקצועניות. אצלנו בארץ יש פער גדול בין הליגה הראשונה לליגות הנמוכות, כך שקשה לצפות להפתעות במימדים של אנגליה.

— האם אתה מאמין שמכבי חיפה או הפועל ת"א מסוגלות לזכות בדאבל?

● מירמוביץ: בכדורגל הכל יכול לקרות. לזכות בדאבל זה לא דבר קל. רק לעתים רחוקות קורה שקבוצה מצליחה לזכות באליפות ובגביע. לדעתי, גם הפועל ת"א וגם מכבי חיפה מסוגלות לזכות בתואר הכפול אך צפויה להן עבודה קשה בדרך לזכייה בתואר כלשהו.

דרבי על כל הקופה

מתח־שיא לקראת הדרבי התל־אביבי הערב ★ ויינקרנץ: "מכבי ת"א אינה מסוגלת לחזור פעמיים על הצגות מבישות" ★ לארגי: "למכבי ת"א יש הרבה יותר להפסיד מאשר להפועל ת"א" ★ אדלר: "אווירה לא טובה בהפועל ת"א כששחקנים רודפים אחרי המשכורת"...

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

"מכבי ת"א אינה מסוגלת לחזור פעמיים על הצגות מבישות, ולכן אני משוכנע כי ננצח הערב את הפועל ת"א בדרבי השלישי והמכריע בחצי־גמר הפליי־אוף" כך אמר אמש משה ויינקרנץ, עוזר מאמן מכבי ת"א שתתמודד הערב ב־8.30 בהיכל־הספורט ביד־אליהו עם הפועל ת"א, על הזכות לשחק בגמר הפליי־אוף.

ויינקרנץ משוכנע כי המשחק יהיה קשה, וקבוצתו תנצח בהפרש נמוך: "כיום, לאחר שסיימנו את ההופעות בגביע־אירופה לאלופות אנו חייבים להתרכז במשימה העיקרית העומדת בפנינו, והיא משחקי הגמר־סל. צפויים לנו שבועיים של כדורסל מקומי שיקבעו את עתיד הקבוצה לעונה הבאה".

"הקבוצה ערכה שלושה אימונים מאז שבה ממילאנו. הדאגה העיקרית שלנו נתונה לדורון ג'מצ'י, המתקשה לתפקד בגלל פציעה ברגל. אני מאמין שדורון ישחק הערב, אבל אנו לוקחים בחשבון גם אפשרות שדורון לא יוכל ליטול חלק במשחק המכריע" — הוסיף עוזר־המאמן.

מכבי ת"א תפתח במשחק עם מוטי ארואסטי, מיקי ברקוביץ, הווארד לאסוף (או דורון ג'מצ'י), קוין מאגי ולי ג'ונסון.

בהפועל ת"א גבר התיאבון לאחר הנצחון הסנסציוני על מכבי ת"א בדרבי השני. לשחקני הקבוצה הובטח מענק נצחון גבוה.

מייק לארגי, קפטן הפועל ת"א, אמר אתמול כי על שחקני קבוצתו מוטל לחץ כבד. "למכבי יש הרבה יותר מה להפסיד מאשר להפועל. כיום מפרידות בינינו לבין הדחת מכבי ת"א 40 דקות, אך יש לנו הרבה בעיות, שיקשו עלינו לבצע את הבלתי־יאומן" — ציין לארגי.

מאמן הפועל ת"א, יעקב אדלר, אמר כי קיימת תחושת רפיון אצל שחקניו:

"יש אווירה לא טובה בקבוצה; שחקנים רודפים אחרי המשכורות שלהם; אני רק יכול לקוות כי עד למשחק ירגעו העניינים ונוכל לשחק בראש שקט".

הפועל ת"א תפתח בחמישייה שניצחה את מכבי ת"א בשבוע שעבר: עמוס פרישמן, ג'ק צימרמן, מייק לארגי, ארל ויליאמס ולאוואן מרסר.

ישפטו: דוד דגן ורמי פישר.

מאבקי תחתית בליגה לנשים

מאבקי תחתית ייערכו הערב ב־8 במחזור ה־21, הלפני אחרון, בליגה הלאומית לנשים בכדורסל. תחשוב ביניהם יהיה בת"א בשקבוצת הפועל ת"א, מתחת לקו־האדום, תארח את הפועל הגלילי־התחתון. בסיבוב הראשון — 55:58 להפועל ת"א.

שתי האחרונות בטבלה, אליצור קריית־אונו והפועל קישון, שכבר ירדו לארצית, ישחקו בקריית־אונו.

קבוצת אליצור ת"א/קריית־אונו, הדוהרת לכתר, תתמודד בראשל"צ עם אליצור המקומית (47:99).

שאר המשחקים הערב: מכבי דרום/רמת־חן — הפועל גבעת־חיים (55:73); הפועל ירושלים — הפועל חיפה (79:60); מכבי ת"א — בני־יהודה ת"א (50:62).

גבת דוהרת — הביסה את בית־שאן 52:109

קבוצת הפועל איתן גבת דוהרת לעבר הליגה הלאומית בכדורסל כשהביסה אמש, במחזור ה־20 בליגה הארצית, צפון, במאבק צמרת, את הפועל בקעת בית־שאן בהפרש של 57 נקודות — 52:109. אורן שמר קלע 35 נקודות למנצחים.

במאבק־צמרת נוסף גברה הפועל גן־שמואל, בחוץ, על הפועל נהריה — 101:102.

קבוצות הפועל רגביה ב' (הפסידה להפועל עין־דור/תבור 65:59) והפועל הר־הכרמל (נוצחה ע"י הפועל כנרת 80:78), ירדו לליגה א'.

שאר התוצאות בצפון: מכבי נתניה — מכבי קרית־מוצקין 66:72; מכבי כרמיאל — מכבי חדרה 64:89.

קבוצת הפועל ירושלים, שכבר עלתה ללאומית, ניצחה בת"א את מכבי דרום ת"א — 89:97.

שאר התוצאות בדרום: מכבי ירושלים — הפועל גבעת־ברנר/נס־ציונה 82:93; מכבי ראשל"צ — הפועל שער־הנגב 68:94; אליצור נוה־דור רמלה — מכבי חולון/פ"ת 99:111; אליצור ת"א/פ"ת — הפועל קרית־גת 81:109; הפועל גבעתיים — בית"ר ירושלים 84:96.

הצמרת הצפונית (אחרי 20 מחזורים)

1.	הפ. איתן גבת	1431"1772	37
2.	הפ. גן־שמואל	1525"1638	35
3.	הפועל נהריה	1636"1813	34
4.	בקעת בית־שאן	1586"1610	34

הצמרת הדרומית (אחרי 20 מחזורים)

1.	הפועל ירושלים	1482"1888	39
2.	אליצור רמלה	1663"1853	36
3.	מכבי ראשל"צ	1611"1809	35
4.	הפועל גבעתיים	1579"1703	33

חמש הראשונות ניצחו בליגה הלאומית לנשים

● כדורעף

מאת אבנר מילמן

חמש הראשונות בליגה הלאומית לנשים בכדורעף ניצחו במחזור ה־20.

האלופה, הפועל נעמן, שטרם שמטה מערכה, הלמה ברמת־אביב בהפועל רמת־אביב — 0:3 (7:15, 5:16, 5:15). הילה שפיר ורונית כרמלי הצטיינו בנעמן. שפט אמנון פולני.

השנייה, הפועל בת־ים, זכתה בנצחון־חוץ על אליצור יבנה — 1:3 (15:9, 7:15, 13:15, 6:15).

השלישית, אס"א באר־שבע, סיימה את הליגה בנצחון ביתי על הפועל עין־החורש/עמק חפר — 1:3 (5:15, 15:3, 4:15, 6:15). בבאר־שבע התעלתה רונית היינינג. בעין־החורש הצטיינה רוניה בר. שפט נסים ימין.

הרביעית, הפועל כפר־סבא, הכניעה בעין־שמר את הפועל ברקאי/עין־שמר 0:3 (6:15, 7:15, 11:15). בכפר־סבא הצטיינה סיגלית אנקורי, ובברקאי/עין־שמר בלטה מורן בצר.

החמישית, הפועל מרחביה/יזרעאל, זכתה בנצחון־חוץ בפ"ת על האחרונה בטבלה, אליצור ת"א — 0:3 (5:15, 6:15, 12:15). שירלי לבבי ויעל קרריו התעלו במרחביה. רחל בן־חמו בלטה באליצור. שפט אלכס בוקור.

במשחק דחוי: אליצור יבנה — הפועל שער־הנגב 1:3.

הטבלה (אחרי 19 מחזורים)

1.	הפועל נעמן	0"56	38
2.	הפועל בת־ים	34"49	35
3.	אס"א ב"ש	25"47	34
4.	הפ' כפר־סבא	23"45	32
5.	הפועל מרחביה	28"37	30
6.	הפ. עין־החורש	28"36	30
7.	אליצור יבנה	41"30	28
8.	הפ. רמת־אביב	45"17	24
9.	ברקאי/עין־שמר		4"15
10.	הפ. שער־הנגב	48"18	22
11.	אליצור ת"א	57"2	19

* משחק חסר

● טניס שולחן

פולאק נגד בוגן הערב בפליי־אוף

משחקי הסיבוב השלישי בפליי־אוף העליון בטניס־שולחן יערכו הערב. במוקד ייערך הקרב בין דרור פולאק ממכבי תל־אביב לבין יוסי בוגן מהפועל רמת־גן, שקבוצותיהן יתמודדו ביניהן.

יתר המשחקים: הפועל לוד — מכבי זכרון־יעקב; הפועל חולון — אליצור נתניה; מכבי הועבטים קריית־מלאכי — הפועל חדרה.

בבית־התחתון ישחקו: הפועל אשדוד — מכבי יוסף ת"א; הפועל באר־שבע — מכבי הר־הכרמל; הפועל בני־שמעון/שער־הנגב — מכבי פ"ת; מכבי רחובות — אליצור ת"א.

לנדל זכה במילאנו

הטניסאי איוואן לנדל זכה אתמול בטורניר היוקרה במילאנו, כשניצח במשחק־הגמר את השבדי יואקים ניסטרום — 6:2, 6:2, 4:6.

טלוויזיה

08:15 אורחות (חטה"ב), יורדים חוורים. 08:40 בלי סודות, ביניים צידה. 09:00 אנגלית ה'. 09:20 חשבון פשוט ד' דיאגרמות וגראפים. 10:05 ארץ מולדת, מעפילים ולוחמים. 10:30 הגיל הרך: רגע עם רודלי — מי שמע מי ראה. 11:00 ערבית מדוברת, ג'ואב סלמא. 11:15 אנגלית ו'. 11:30 מדעי הטבע י"ב, מה יודע הדולפין. 12:00 תלמוד — שניים אוחזין. 12:25 אנגלית ז'. 12:45 צרפתית — העשרה. 13:00 אנגלית ח'. 14:00 רגע עם רודלי, מים מים. רגע תוהה ולומר מניין באים המים לברזים. 14:25 אירוזיה (סחיפה), הסרט מתאר את תהליך האירוזיה בטבע, וממחיש כיצד נוצרות צורות נוף שונות כתוצאה מתהליך זה. 14 FOLLOW ME:45 — קורס באנגלית מדוברת למבוגרים. 15:00 קסם קסם, אשפה. 15:25 בלי סודות, חידריק 4, אושיק מוכר מניפות בגן ובמסעדה ממשיך התפריט להפתיע. 15:50 מאה ציורים מפורסמים, ארבע תמונות בנושא יגון. 16:00 בית בצלע ההר — סיפור על נער שברח מביתו כדי לחיות בחיק הטבע. הוא מתקין לעצמו בית בתוך עץ, על הר סמוך לכפר קטן, ואכן חי לבד כמה חודשים. הוא לומד להכיר תופעות שונות בטבע וכן דברים שונים על עצמו. רק לאחר־מכן הוא שב לבית הוריו שבעיר. 16:35 רסיטל לפסנתר — אוריאל צחור. 1. אינטרמצו מתוך קרנבל בוינה, ר. שומן; 2. אדאג'יו בסי מינור ק. 540, ו.א. מוצרט; 3. ערבסקה, ר. שומן. 17:00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17:30 עליזה בארץ הפלאות — סדרה בהנפשה, מוגשת בדיבוב עברי. שם הפרק: ביתו של הארנב הלבן. עליזה מגיעה לארץ הפלאות ומבקרת בביתו של הארנב הלבן, היא שותה תה ושוב גדלה לממדים מבהילים. ביל הקטן נקרא לעזרה. 18:00 באותו עניין — סדרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון בדרך של פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. 18:30 קיצור החדשות (ערבית). 18:32 סקירת תכניות (ערבית). 18:35 ספורט (ערבית). 19:30 חדשות (ערבית). 20:00 כותרות מבט. 20:02 תהילה: שם הפרק: "חלומות", דוריס מתחתנת עם ג'וסי. 20:50 נקודת חן — סדרת טיולים עם אורי דביר. 21:00 מבט לחדשות. 21:30 קרובים קרובים: הפרק החמישי: כבוד המשפחה. תיקי נמצאת מתרץ לבית עם קבוצה של תיירים, יורם כלוגרון, בתפקיד מטעם המפעל, גליה מבלה עם חבר מבית־הספר. נוצרת שרשרת של אי־הבנות. שחקנים אורחים: שמואל סגל, דורית פלר, קובי בר. 22:00 זה הזמן — תכנית אירוח. מנחה: רם עברון. 22:50 דמפסי ומייקפיס — סידרת סרטי מתח אנגלית חדשה, בת 10 פרקים. 23:40 חדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

06:02 צלילי בוקר. 07:07 בוקר טוב. פיטר הלנדאל: קונצ'רטו גרוסו במי במול מג'ור. אלבינוני: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לאבוב וכלי־קשת, מס. 3. 07:30 שחרית מוסיקלית: מוצרט: סימפוניה מס. 41 בדו מג'ור (יופיטר) ק. 551; היידן: רביעית כלי־קשת ברה מינור, מס. 2 הקווינטות; ארנסקי: פנטסיה במי מינור על נושא רוסי לפסנתר ותזמורת; סרסטה: סימפוניה בלה מג'ור. 09:50 קונצרט בוקר: סמטנה: רביעיה מס. 1 במי מינור מחיי; ברהמס: סרנדה מס. 1 ברה מג'ור; מנדלסון: קונצ'רטו ברה מינור לכנור, פסנתר ותזמורת כלי־קשת; ביזה: רומא, סוויטה קונצרטית. 11:57 מגישים שיר. 12:05 מאוצר הפרטיטה: ברהמס: סונטה במי מינור. שוסטקוביץ': סונטה ברה מינור. 13:00 קונצרט צהריים. ברהמס: סונטה לכנור ופסנתר במי מינור; פורה: רקויאם; בטהובן: סימפוניה מס. 8. 15:00 מילון מוסיקלי. 15:05 מוסיקה איטלקית בת־זמננו. ג'נמרדי סטראסי: שביעיה; לואיג'י נונו: קטעים שקטים לויולינה. 16:00 קונצרט מנחת. דבוז'ק: קונצ'רטו לכנור בלה מינור; ברוקנר: סימפוניה מס. 2 בדו מינור. ראבל: דפניס וכלואה, מוסיקה לבאלט. 18:30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים. מיצירות היידן: סימפוניה מס. 88 בסול מג'ור. קונצ'רטו ברה מג'ור לצ'לו ותזמורת, קטעים מתוך מיסת נלסון. 20:05 ערב טוב. 20:27 מגישים שיר. 20:30 מאולמי הקונצרטים בעולם. 22:30 מילון מוסיקלי. 23:00 רפי פסנתר. 00:15 ... אופוס 14.

רשת א'

07:30 היו שירים — ... 08:05 חוגה. 09:05 השיר לא תם — שירים עבריים. 09:30 ... 10:30 רדיו קל — תכנית יומית. 11:10 השידור היומי לכתה ... הפעם: אני רוצה הביתה מאת צפורה אלמוג. 11:30 ... 12:05 מקהלות ... ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים: א. קוקי הכקוקי — מאת טובה הרשקוביץ; ב. היירן — חסכית מאת מרים הרמן; ג. מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי־הבר מאת סלמה לגרלף; ד. ספור השבוע: החלום שלי מאת דליה אלון. 15:00 לילדים הגדולים: בארץ הלמה — חירונו של שמוליק רוזן. 15:25 הכדור עגול — ספורט לנוער, עם דני רבורין. 15:53 מאוצר הספרים. 16:05 רדיו דרמה — זה אתה דורון, מאת נחמי דרימר. בימוי: חנית רכבי. 17:12 מגישים שיר. 17:20 האוניברסיטה הפתוחה: הטלאי הצהוב. והפעם: ההתמודדות עם נושא השואה כבעיה חינוכית בגרמניה המערבית — ד"ר חיים שצקר. 18:06 מינחת ערב — משדר יומי. 18:47 פרקי היום בתנ"ך. 19:05 עיונים בפרשת השבוע. 19:30 שידורים לעולים. 22:05 קשר לילי — מאזינים מתחלקים בחוויות ומחרשים קשר.

רשת ב'

08:05 סעו לשלום. 09:05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10:10 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 12:10 גל פתוח — חדשות ופזמונים. 13:00 בחצי היום. 14:06 יש עניין, עם גבי גזית. 15:10 רגעי קסם. 16:05 שירים ושעורים. 17:10 יומן כלכלה. 17:30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18:06 שעה חפשית — מגזין שבועי לענייני חנוך. 18:45 היום בספורט. 19:00 היו היה. 19:35 דין ודברים — מגזין לענייני חוק ומשפט. 20:05 מצער הזמירות. 22:05 פינת הג'אז. 23:05 מחפשים את המטמון. מנחה: משה טימור.

רשת ג'

14:06 לי ולך — שיר וברכה. 15:05 חדש, חדיש ומחודש, עם שוש עטרי. 16:05 מוסיקה לעניין. 17:05 הצגה יומית. 18:06 אתם זוכרים את השירים. 20:05 קצת אחרת — סוס מתקרס, עם אורלי טורג. 22:05 משלנו — שירים עבריים. 23:05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06:00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06:10 צלילי בוקר — שירים עבריים. 06:30 אוניברסיטה משודרת: מבוא אלמנטרי לפילוסופית הטבע של אריסטו. מרצה: פרופ' יהודה לנדא. 07:07 שבע אפס שבע, עם עדי טלמור. 08:05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09:05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 11:05 טעם של פעם, עם אורלי יניב. 12:05 להיט לתאבון. 13:05 חמים וטעים. 15:05 מה יש, עם ארז טל. 16:05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים. 16:55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17:00 יומן גלי צה"ל. 17:30 משהו עולמי — מגזין גלי צה"ל לענייני חוץ. 17:50 יומן ספורט. 18:05 שעה קלה על כלכלה. 19:05 רדיו רדיו, עם יואב קוטנר. 20:05 משלנו, מצער הפיזמונים העבריים. 21:00 מבט לחדשות. 21:30 אוניברסיטה משודרת: מבוא אלמנטרי לפילוסופית הטבע של אריסטו. מרצה פרופ' יהודה לנדא. 22:05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23:05 שאלות אישיות — לפרופ' יוסף בן שלמה ראש החוג למחשבת ישראל באוניברסיטת ת"א. 23:50 צער וחצי — סיקור ניצחוני הליגה הלאומית בכדורסל. עורך ומגיש: ירון וילנסקי. 00:05 ציפורי לילה, עם יעקב גלעד. 02:05 לא רוצים לישון. 05:03 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: תרגיל לרופאים מתחילים 4.30 — 7.15 — 9.30
אורלי: והספינה שטה
בית לסין: ריזה 23.15
בן־יהודה: המאהב 4.30, 7, 9.30
גת: פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: הסיפור האמיתי 4.30, 7.15, 9.30
דקל: לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב־אין: רוקי 7.15, 9.30; סקס 12.00
הוד: יומו של אלוף
מוזיאון תל־אביב: סהרורים 4.30, 7, 9.30
לימור חדש: כבודו של פריצי 7.00, 9.30
מאור: מסע העסקים של אבא 4.15, 7, 9.30
סינמה 1: רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
פאריס: חבורת ואבים 12, 2, 4, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: שנת הדרקון 4.15, 7, 9.40
חן 2: גלגלי תהילה 5.00, 7.20, 9.45
חן 3: סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.40
חן 4: ביה"ס לאסירים מתחילים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5: רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
שחף: זכרונות מאפריקה
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
תכלת: אני אוהב אותך כרמן 4.30, 7.15, 9.30
צוותא: נגוע + במקום חלום 8.00

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: מה ראו עיני החתול 6.50, 9.30
לילי: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
ארמון: לילות לבנים 5.00, 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: פעמיים במשך החיים 5, 7.30, 9.40
גן 2: סיפורה של מארי 5, 7.20, 9.40
גן 3: שנת הדרקון 4.15, 6.50, 9.30
גן 4: להב משונן 5.00, 7.20, 9.45

ירושלים

אדיסון: משאלת מוות 3 4.30, 7, 9
אורנע: גלגלי תהילה 4.30, 7, 9
בית אגרון:
וולט דיסני — בחזרה לארץ עוץ 16.00
העכבר ששאג 18.30
אני אוהב אותך כרמן 20.15
מופע הקולנוע של רוקי 22.00
החברים של אלכס 24.00
בנייני האומה: מסע העסקים של אבא 6.45, 9.15
כפיר: רוקי 4 4.30, 7, 9
הבירה: לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
מיטשל: ראן 6.00, 9.00

סמדר: כחד כי
אורגיל: פעמיים במשך החיים

חיפה

ארמון: סילברדו
אורה: זכרונות מאפריקה
חן: סונית הארומה
עצמון: העד
מאור: התפוז המכני
קרן אור המפרץ: מסע העסקים של אבא
רון: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
אסטור: רוקי
אורלי: הרבה ולא כלום

נתניה

שרון: רכבת תחתית
סטודיו: גולאן

חולון

סביון: משאלת מוות 3
מגדלי: סונית הארומה

בת־ים

עצמאות: משאלת מוות 3

הרצליה

היכל: המאהב
דניאל: כשם כל בני ביתי

באר־שבע

חן: חזרה לעתיד

חדרה

תוף חורה: מטרה

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ב', 17.3

תיאטרון הבימה:
נמר חברבורות: 20.30
פרוד זמני: 20.30

התיאטרון הקאמרי
פלשתינאית: 20.30
קסטנר: 20.30
קידוש – בצוותא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ב', 17.3 בשעה 16.00
יום עיון על ארנסט גלנר.
עם פרופ' ש. שמואלי, פרופ' ג ס.
פרופ' צ. רוזן, פרופ' א. יסור
מנחה: ד.א. סילט
בשעה 20.30 – קידוש

שרותים ● עזרה ● התבוררה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
ד"ר בלה — המלך דוד 6.

נתניה
קופ"ח — ברודצקי 31.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
חן — ז'בוטינסקי 99.

תל־אביב
שור (ברנרס) — פנקס 127
בני — דיזנגוף 174.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'–ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'–ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל־אביב לירושלים: בימים א'–ה': 16.00.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● ביקור חולים – ילדים, א.א.ג.
● הדסה ע"כ – פנימית, כירורגית, ארטופדית.
● שערי צדק – עיניים.
● משגב לדך – נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה: ת"א – 226027 (24 שעות); חיפה – 04-239488 (11.00–20.00); נהריה – 04-920014 (11.00–20.00). קו פתוח לחיילים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222788.

מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנתניה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת ומוצאי חג בין השעות: 18.00–24.00, בשבתות ובחגים בשעות: 15.00–21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג'. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 24.00.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בטלפון בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעליות קומה ב'), טל: 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-34316

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 06

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. רמלה — טל' 08-221022. 065-91334.

מחיפה בת־גלים:
לירושלים: א'–ו' 7.00.
לתל־אביב: א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה: לחיפה לתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.58.
לירושלים: 5.35.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6235 חלקה 771, רח' בין מנרס לעמק האלה, דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה.

כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי – ארבספלד ושות' בע"מ – לאישור מפת חלוקות ואיחוד לחלקות 351, 352 בגוש 10809 רחוב בר־גיורא 42 בסטייה מתוכנית חפ/391 הדרושה לבצע מפת חלוקה ואיחוד למבנן 3 בשלמות.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר ינוביץ
מהנדס העיר

ועדת משנה לתכנון ובניה חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

תיק בנין 2425

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 91 בגוש 7174 ברח' גולומב מס' 51 חולון.

מתן הסכמה מיוחדת לשינוי יעוד חלק מדירת מגורים למספרה.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון רחוב ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד ת. שרון
יו"ר ועדת משנה לתכנון ובניה חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב–יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2373 – שינוי מס' 1 לשנת 1984 לתכנית מפורטת מס' 524 – רח' פיכמן רמת אביב א'.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש 6768 חלקה 2, רחוב: בין הרחובות: פיכמן, רצועת הפרדה מדרך חיפה, גבול גוש 6649 וגבול גוש 6771.

עיקרי מטרת התכנית: שיפור תנאי הדיור בשכונה ע"י תוספת שטחי בניה ושיפוץ בתים עפ"י תכנית אחידה לתוספות הבניה ללא תוספת יחידות דיור, שימור האופי הארכיטקטוני ע"י הגבלת נפח המבנים וחומרי בניה מתאימים.

כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי, ברחוב הרכבת מס' 1 גוש 6111 חלקה 654 .655 תיק בנין 3/0445/013. בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה הופקד שינוי תכנית, ונקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נת/519/1", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: איחוד וחלוקה מחדש, הרחבת דרכים קיימות וקביעת בינוי.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8265 חלקה 1, גוש 8233 חלק מחלקה 6, בין הרחובות פתח־תקוה והרצל.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שיש — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי דימונה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 102/03/25 שינוי מס' 12 לתכנית מפורטת.

עיקרי הוראות התכנית: 1. שינוי יעוד מאזור מגורים ג' למסחר; 2. הצחית בניה באזור המסחר; 3. שינוי בקו בנין מ־3 מ' ל־0 מ'.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 16 מ"ר + קטע כביש עד ציר. גוש: 39507 חלקה: 58. אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3195 מיום 14.5.85 עמוד 2238.

השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דימונה וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז הדרום

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 699, בגוש 6426, רחוב כאולה, הקלה בשיעור 10% בקו בנין צדדי בצד מערב.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא תשלום, וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות ובשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד ברחוב טיומקין מס' 6 גוש 6941 חלקה 32 תיק בנין 0055006.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כססי,
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

טלקס

● עיראק: מטוסינו השמידו מאות טנקים איראניים

בגדד.– מפציצי־קרב עיראקיים השמידו מאות טנקים איראניים וכלי רכב משוריינים אחרים, בהתקפה על בסיס צבאי בקירבת אהוואז שבמערב־איראן – מסר אמש דובר צבאי בבגדד.

בהפצצה השתתפו 56 מפציצי־קרב ודובר בבגדד טען, כי הם השמידו 500 משוריינים וכן סוללת טילים.

המכון ללימודים אסטרטגיים בלונדון מוסר, כי בסך הכל יש לאיראן 1000 טנקים, מתוצרת ארה"ב, בריטניה וברית"מ. (ע"ר וע"צ)

● מפקד צבא ירדן – לביקור בסודאן

חארטום.– הגנראל זאיד בן־שאקר, מפקד צבא ירדן, יבוא מחר לביקור רשמי של שלושה ימים בסודאן. לא נמסר דבר על מטרת הביקור של הגנראל שאקר, מלבד העובדה שהוזמן על־ידי מפקד צבא סודאן, הנשיא רחמאן סוואר אל־דאהב. (ע"צ)

● מחסור בבירה בסין – הבו תה לבריטניה

פקינג.– סין בונה עתה את מבשלת השיכר הגדולה ביותר שלה, כדי להתגבר על מחסור בבירה. העיתון „פקינג דיילי" כתב, כי המבשלה, בפקינג, תוכננה על־ידי מומחים סיניים ודניים ותושלם עד 1988.

המבשלה תייצר די בירה, כדי לספק לכל אחד מ־10 מיליון התושבים של פקינג 30 בקבוקים לשנה.

סין היא כיום יצרנית הבירה ה־11 בעולם, והיא מתכוונת להכפיל בחמש השנים הקרובות את יצור הבירה.

בינתיים נמסר מלונדון, כי התה הוא יותר מאי־פעם בעבר המשקה המועדף של הבריטים. ואלה

(ע"ר וע"צ)

רה"מ הסוציאליסטי של צרפת לורן פאביוס מצביע בבחירות לפרלמנט שנערכו אתמול. (צילום: אי.פי)

נפתח כינוס אופ"ק באווירת מצב חירום

ימאני מזהיר: מחיר חבית נפט יירד ל־8 ד'

התדלדלות האוצר הבריטי מותירה בספק את הפחתת המסים

לונדון.— **שר הנפט הסעודי השיח' אחמד ימאני, אינו מוציא מכלל אפשרות כי מחיר הנפט ירד מ־13 דולר לחבית כיום, ל־8 דולרים, בשל היעדר שיתוף פעולה בין מדינות אופ"ק ומפיקות נפט אחרות.**

בראיון שפורסם אתמול בשבועון הבריטי „סאנדיי טלגראף" אמר ימאני, כי התמוטטות המחירים עלולה להיות בעלת השלכות „הרות־אסון" על עתיד התעשייה הבריטית, ובריטניה בעצמה תהיה אחראית לכך.

הוא אמר, כי אם בריטניה תמשיך להפיק כמויות מירביות של נפט מהים הצפוני, „הרי בשנות ה־90 אתם בעצמכם תייבאו נפט".

ועידת חירום של שרי הנפט של אופ"ק נפתחה אתמול בז'נבה, בעקבות התמוטטות מחירי הנפט ועל רקע חילוקי דעות עמוקים בתוך קרטל הנפט.

שר הנפט האלג'ירי, בלקאסם נאבי, אמר לפני פתיחת הוועידה, כי הוא מקווה ששר הנפט הסעודי שיח' ימאני איננו צודק בנבואתו, שמחירי הנפט עלולים לרדת מ־13 דולר לחבית ל־8 דולרים.

שיח' ימאני אמר, כי הדרך הטובה ביותר, ואולי היחידה, למנוע אסון, היא שיתוף פעולה בין מדינות אופ"ק ובין המדינות שאינן חברות בארגון זה, וביחוד בריטניה ונורווגיה.

מאז הוועידה האחרונה של אופ"ק בדצמבר, ירדו מחירי הנפט ביותר מ־50 אחוז. אז החליטו מדינות אופ"ק להילחם למען הגדלת חלקן בשוק הנפט העולמי.

האוצר הבריטי התדלדל

ירידת מחירי הנפט צימצמה במידה חמורה את מרחב התמרון האמור לאפשר לממשלת תאצ'ר להודיע מחר, בעת הגשת התקציב החדש, על הקטנה כללית של המיסים.

בנובמבר אשתקד סבר שר האוצר נאיג'ל לוסון, כי לרשותו עומדים 3.5 מיליארדי ליש"ט כדי ליישם את הורדת המיסים שהובטחה כבר, ב־1979, כאשר השמרנים עלו לשלטון.

בינתיים ירד מחיר הנפט של הים הצפוני ב־50 אחוז, ולרשותו של שר האוצר עומד רק מיליארד ליש"ט. (ע"צ, ע"ר)

76 אחוז בשווייץ אמרו „לא" להצטרפות לאו"ם

מאת יוסי אלפרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

ז'נבה.— 76.5 אחוז מתושבי שווייץ הצביעו אתמול נגד כניסה לאו"ם, במשאל־עם שבו היתה השתתפות ערה מאוד.

המתנגדים הגיעו אף ל־90 אחוז בקנטון אפנזל, שתושביו ידועים כמסורתיים מאוד והמחייבים את החברות באו"ם השיגו את התוצאה הטובה ביותר, 40.2 אחוזים, בקנטון היובר צרפתית, יורה.

ההתנגדות בקנטונים החקלאיים בכלל וההרריים בפרט, לא היוותה הפתעה.

מה שהפתיע את הפוליטיקאים והשלטונות — שהיו בעד הכניסה — היה האחוז הגבוה של מתנגדים בקרב האוכלוסיה העירונית.

בערים ברן, ציריך ובזל, התנגדו לכניסה לאו"ם למעלה מ־60 אחוז מן המשתתפים, ובז'נבה (בה שוכנים משרדי האו"ם וארגונים בינלאומיים רבים) הצביעו נגד 69.8 אחוז.

עקב התדירות הרבה — כל 3 חודשים — של משאלי־עם, רק שליש משתתפים בהצבעה בדרך־כלל.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר ארונים – לאשר תוספת בניה + מחסן ברחוב חביבה רייך מס' 4 חלקה 129 בגוש 11290 רמות־רמז.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה של כ־8.6 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות: 08.00–11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר ינובריין, מתכנן העיר

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
331/86	בירנבאום הנריק צבי	15.11.85	בירנבאום הלנה
339/86	ליקו משה ישראל	7.1.86	גנגרה ישראל
343/86	ולטר רייט + מימ"ע	2.2.86	עו"ד נ. אריאל
347/86	בנימיני יעקב	27.10.85	בנימיני יהודית
359/86	גרינברג פני	20.12.80	אדטו לאה
365/86	לויש שרגא	5.1.85	לויש נחמה
369/86	בורג צילה	30.1.86	אליהו ולאה פרידמן
374/86	ברטפלד שיינדל	2.12.82	נסן אבני אביטל
376/86	פסטור ארנולד	29.3.85	פסטור יוסף
378/86	ברלצקי אניה	18.2.86	ברלצקי אילנה
380/86	בייליכנס אלי	28.12.85	נויטן רחל
382/86	קיסטן מיכאל	14.2.86	קשטן מלכה
390/86	גרף מרים	11.7.85	אביהו גרף
398/86	מגרלזון מגדל	25.1.86	מגרלסון מרים
402/86	בוכמן פאול	31.1.86	בוכמן רוזה

ירושות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
351/82	רוט יוליו	9.12.82	רוט אריה
353/86	שחורי אפרים	20.2.85	שחורי רחל
355/86	הסכים בתיה	29.6.84	גרטנר נורית
357/86	אביאל יצחק	3.1.79	מרדוני ערנה
361/86	טריטבוך מרים	20.7.85	טריטבוך ברוך
363/86	אלבר נסים	29.11.85	אלבר אברהם
367/86	גוטפריד יצחק	30.4.85	רופא ערנה
371/86	קולי נחיה	6.1.86	ארזי יונה
384/86	ברגר אסתר	7.12.84	ברגר דוד
386/86	אלפנביין סבינה	2.12.85	ד"ר שנהב צבי
388/86	לייב קוזיל	16.6.84	גאולה שקר
392/86	מהלר דוד	28.12.85	פאטר שיינדל
394/86	גראור ויסה	11.1.86	סניגה שפירא
396/86	גרופר מרים	23.12.84	אילון ליליאנה ואח'
400/86	מגרל יאנקו	15.1.86	מגרל ריבה
404/86	לוינשטיין חיה	16.6.85	בלומנרנגר חביבה

ב. גילאור — שופטת רשמת

...ק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר ח/277, שינוי לתכנית מתאר ח/1.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: חלקי גושים: 6017, 6018, 6019.

רחוב: בין פרוס' שור עד רח' עמוס ומש"ד ירושלים עד אזור התעשיה.

עיקרי מטרת התכנית:

1. קביעת אזורי מגורים א', ב/1, ג', ד', ואזור מגורים מיוחד, אזור לבנינים צבוריים, שטח צבורי פתוח, דרכים חדשות והרחבת דרכים קיימות, וביטול דרכים קיימות.
2. קביעת שטחים פרטיים פתוחים לאורך דרכים קיימות ושבילי גישה ובתנאי שהרוחב הכולל של הדרך הקיימת או שביל הגישה בצירוף השטחים הפרטיים הפתוחים הצמודים — לא יפחת מ־7.0 מ'.
3. שטחים אלו ישמשו את תושבי האזור הבאים אליהם. תירשם בספרי רשם המקרקעין זיקת הנאה לצבור לגבי שטחים אלה. השטחים הפרטיים יחשבו כחלק מהחלקה לצורך חישובי אחוזי הבניה בחלקה.
4. איחודי חלקות וחלוקתם מחדש — לפי הוראות פרק ד' של חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965.
5. קביעת אופי הבינוי, קוי בנין, גודל מינימלי של מגרש וגובה מכסימלי של מבנים.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

מרדכי בהנא, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון

העיתון הלבנוני „אל־כפאח אל־ערבי":

הגנראל אבו־רזאלה – האיש החזק במצרים

„שר ההגנה, שהוא עמוד התווך של המשטר, חותר לתפקיד הנשיא"

ביירות. — שר ההגנה המצרי אבו־רזאלה הפך לדמות כיום „האיש החזק" במצריים. הוא שולט ביד ברזל בצבא ולמעשה היה זה הצבא, שהציל את המשטר ומנע השתלטות יחידות הביטחון המרכזי שהתמרדו.

העתון הלבנוני „אל־כפאח אל־ערבי" המסתמך על „קצין בכיר בדימוס" טוען, כי אבו־רזאלה הקים למעשה במצרים מדינה בתוך מדינה.

לדברי העתון, אבו־רזאלה מהווה את עמוד התווך של המשטר, אך הוא אינו מסתפק בכך וחותר לקבל את תפקיד הנשיא. הוא מעוניין ומקווה, שהאירועים יובילו במהירות להשגת היעד הזה.

קצין בכיר בדימוס אמר, לדברי העתון, כי כאשר נידונה פעם האפשרות להרכב מחודש של השלטון, לפיו ימלא אבו־רזאלה את תפקיד סגן הנשיא, הוא התנה זאת בכך שייראו המפקח האמיתי של הצבא.

התביעה עוררה את חשדותיו של הנשיא מובארק, והוא החליט להקפיא את השינויים. תכניתו של מובארק היתה להדיח את אבו־רזאלה מהכוחות המזויינים.

למעשה, הקים שר ההגנה מעין מדינה בתוך מדינה, או אולי חברה בתוך חברה. הקצינים הנאמנים לו השתלטו על שטחי אדמה נרחבים והקימו בהם פרוייקטים ומבצעים עיסקיים כלכליים. לדברי העתון, גם אבו־רזאלה, בדומה לקציני מצרים אלה, צובר רכוש רב.

„הקצין הבכיר" אומר, כי אבו־רזאלה פועל בתאום עם ארה"ב. (ע"ר)

7 לכודים בכספת במלון בסינגפור

סינגפור.— לפחות 7 אנשים עדיין חיים בחדר כספות של בנק, מתחת להריסותיו של מלון בן 7 קומות שקרס תחתיו בשבת בצהריים בסינגפור.

המצילים מסרו, כי מיקרופונים רבי עוצמה קלטו את קולותיהם של 7 ניצולים הנמצאים במים המגיעים עד גובה הברכיים והקבורים מתחת לאלפי טונות של בטון וברזל.

הכבאים והשוטרים, המנסים להגיע במינהרות אל הניצולים, מנסים עתה לשאוב את המים שהציפו את חדר הכספות. (ע"ר וע"צ)

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, מורדות הכרמל

הודעה בדבר הפקדת שינויי תכניות מפורטות

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מורדות הכרמל הופקדו שינויי תכניות מפורטות הבאים:

1. „תכנית מס' מכ/208 — מתן הוראות תכנון לחלקה מס' 49 בגוש 10676", המהווה שינוי לתכנית מס' ג/949 — הוראות בדבר תוספות בניה לבתי מגורים בני קומה אחת ושתי קומות. השטח הכלול בשינוי התכנית: חלקה 49 בגוש 10676, הנמצאת בין רח' הרב ויינרוב לרח' ... הכרמל.

עיקרי הוראות התכנית:

א. מתן לגליזציה לתוספת בניה שבוצעה בקומה א'.

ב. קביעת הוראות בניה לתוספות בקומת הקרקע.

2. „תכנית מס' מכ/212 — אתרים לבנייני ציבור, שטח מסחר ושבילים ציבוריים בטירת הכרמל", שינוי התכנית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, מהווה שינוי לתכניות הבאות: תכנית רישום שטחים צבוריים מס' 6/20/ג, ג/312 — שינויים לתכנית רישום שיכון צבורי.

השטח הכלול בשינוי התכנית: גוש 10677 — חלקה 8 חלק מחלקה 20, גוש 10676 — ...8, התכנית חלה על שטח ברחוב ז'בוטינסקי בטירת הכרמל.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שינוי יעוד אזור מסחר לאתר לבניני ציבור ולשביל צבורי.

ב. שינוי יעוד שטח צבורי פתוח לאזור מסחרי, לאתר לבניני ציבור ולשביל ציבורי.

ג. קביעת השימושים והוראות הבניה.

כל מעוניין בשינויי התכניות רשאי לעיין בהם, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינויי התכניות וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינויי התכניות במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מורדות הכרמל, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

משה גלזנר, יושב ראש הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מורדות הכרמל

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי אשרי

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשרי הגליל עכרון, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 5130, שטח למבנה צבורי בגבעת דגון, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18243 חלקי חלקות 60, 42, 44.

עיקרי מטרת התכנית: תיחום שטח למבנה צבור בצמוד לישוב שיך דנון.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן הזכאי לכך, ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה האמורה.

כ"ב באדר א' תשמ"ו — 3.3.86 — ישראל קניג, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 16.3.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערי יציג
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4778	1.4963	1.4869
לירה שטרלינג	1	2.13	2.23	2.1657	2.1927	2.1823
מרק גרמני	1	0.64	0.67	0.6557	0.6639	0.6588
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2132	0.2159	0.2141
גילדן הולנדי	1	0.57	0.60	0.5804	0.5877	0.5834
פרנק שווייצרי	1	0.76	0.80	0.7800	0.7898	0.7844
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2044	0.2070	0.2062
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2074	0.2100	0.2085
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1773	0.1795	0.1783
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2893	0.2929	0.2907
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0589	1.0721	1.0655
דולר אוסטרלי	1	1.01	1.08	1.0415	1.0545	1.0475
ראנד דר' אפריקני	1	0.63	0.75	0.7447	0.7540	0.7491
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3202	0.3242	0.3216
שילינג אוסטרי	10	0.92	0.96	0.9344	0.9461	0.9390
לירה איטלקית	1,000	0.94	1.00	0.9628	0.9748	0.9677
ין יפאני	100	0.82	0.86	0.8377	0.8482	0.8433

17.3.86

בפליליים

הוארך מעצר מחבל הנאשם בנסיון רצח

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מעצרו של הנאשם בנסיון לרצוח את נהג המונית אברהם לוי ליד קיבוץ שעלבים הוארך אתמול בבית־המשפט הצבאי בלוד עד גמר ההליכים. לבקשת התובע הצבאי, סגן גיל גרשון.

על־פי כתב האישום, ביקש עבאס חאדר חמיס סלימן בן 30 מבית־עור תחתא לרצוח יהודים על־פי הוראות שקיבל ממפעיליו בארגון הטרור. הנאשם הצטייד באקדח צ'כי, 4 כדורים וסכין מטבח ובדצמבר 1985 בשעות הערב עצר מונית מרצדס הנהוגה בידי אברהם לוי. בתחילה ביקש החשוד שישב במושב האחורי להגיע לצומת אילון אך לאחר מכן הורה לנהג לפנות לעבר קיבוץ שעלבים ולסטות לדרך עפר. הנהג, שחשדו התעורר, לחץ בכח על דוושת הבנזין במטרה להגיע לקיבוץ ואז שלף המחבל את אקדחו וירה בראשו. האקדח לא פעל ולוי החל להיאבק עימו ואף הצליח להוציא מידיו את האקדח. החשוד שלף את סכינו ודקר את הנהג פעמיים בכתף שמאל. כשהגיעו מול אורות מכונית שהתקרבה למקום נס החשוד לתוך חורשה סמוכה ונעלם. המכונית אספה את הנהג לקיבוץ, שם נחבש והועבר לבית־החולים.

עדיין לא נקבע מועד לתחילת המשפט.

20 חודשי מאסר לבן שהיכה את אמו

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

20 חודשי מאסר נגזרו אתמול על רפי אשרף בן 25 מכפר־סבא, שהורשע על־פי הודאתו בתקיפת אמו.

רפי אשרף דרש מאמו סכום כסף ומשסירבה תקף אותה באגרופים. גרם לה חבלות ואיים עליה באונס ורצח. האם הועברה לטיפול בבית־החולים והתלוננה עליו במשטרה.

השופט אמר בהחלטתו, כי לאשרף ניתנה הזדמנות להיגמל מסמים בתוכנית גמילה מיוחדת של בתי־הסוהר, אולם הוא לא שיתף פעולה. גליון ההרשעות שלו גדול והוא מסוכן לציבור.

בתום קריאת גזר־הדין, משניסה השוטר לכבול את אשרף באזיקים כדי להחזירו אל בית־המעצר, נמלט האסיר ונתפס לאחר מירדף קצר.

נחקרת תלונת ירמיה על הכאתו בידי אנשי מג"ב

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

קצין בודק ממחלקת תלונות הציבור של המחוז הדרומי של המשטרה גבה ערות מדב ירמיה על הנסיבות בהן הוכה לטענתו על־ידי אנשי משמר־הגבול בעת הפגנת מחאה נגד ועירת „כך" מול בנייני האומה בירושלים.

הקצין הבודק ביקש מדב ירמיה לזהות בתמונות של שני מקומונים בירושלים את אנשי משמר הגבול שהיכו אותו. אולם לדברי דב ירמיה, אין הוא מסוגל לזהות היום בבירור על־פי התמונות את אלה שהיכוהו וגררוהו לתוך הג'יפ המשטרתי.

דב ירמיה שיגר, גם מכתב תלונה למבקר המדינה על התנהגותם של אנשי כהנא ומג"ב.

חשוד בגביית דמי חסות מטרקטוריסטים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

תושב קרית־ים החשוד בגביית דמי חסות מטרקטוריסטים שהכשירו שטחי קרקע בפרוייקט „בנה ביתך", נעצר ל־15 יום בהוראת בית־משפט השלום בחיפה, לאחר שהמשטרה טמנה לו פח והעבירה לידיו באמצעות טרקטוריסט שטרות מסומנים.

החשוד, מרדכי קהלני, מוכר למשטרת מרחב חיפה לאחר שבעבר נתפס כשהוא גונב חול משפת הים.

אתמול טען בא־כוח המשטרה בבית־המשפט, כי החשוד לא איפשר לטרקטוריסטים לעבוד בשטחים אליהם הוזמנו אם אלה לא שילמו לו דמי חסות.

למשפחת בן־ישראל ולקיבוץ בית־אלפא

משתתפים באבלכם במותו של

ארתור בן־ישראל ז"ל

חברים בקיבוץ דליה

למנחם אסתר והמשפחה

משתתפים בצערכם במות האם

אסתר כֶּלֶב

בית הזורע

למשפחת בן ישראל ולקיבוץ בית־אלפא

משתתפים בצערכם במות

ארתור ז"ל

קיבוץ מסילות

האזיקים מוסרים מידיו של דמיאניוק לאחר שהוכנס לאולם בית־המשפט. (צילום: יונתן סלינגר)

מעצר דמיאניוק הוארך לאחר שהוצג חומר חדש

החומר הנוסף שנתקבל כולל עדויות של ניצולים שזיהו את החשוד על־פי תמונותיו ● „אין פה דמוקרטיה" — אמר דמיאניוק לאחר שנדחתה בקשתו להתקשר לבני משפחתו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מעצרו של ג'ון דמיאניוק הוארך אתמול ב־13 יום על־פי הוראתו של נשיא בית־משפט השלום בירושלים, השופט אהרון שמחה, שבא לצורך כך לכלא איילון ברמלה.

ג'ון דמיאניוק המכונה „איוואן האיום" הובא אתמול להארכת מעצרו באולם בית־משפט מאולתר שהוקם במועדון הסוהרים שבכלא. הדיון נערך בכלא רמלה כדי לחסוך בהוצאות ולמנוע את הסיכון שבהעברתו לירושלים ואת ההפרעה בתנועה ברחובות הבירה, כפי שהיה כאשר הובא בפעם הראשונה לבית־משפט השלום. אסירי הכלא ציידו את השופט בפטיש וסדן מעץ זית מעשה ידיהם.

ג'ון דמיאניוק הגיע להארכת מעצרו כשהוא כבול באזיקים ולבוש באותה חליפה חומה שבה הגיע לארץ. לאחר שהוסרו אזיקיו הירדן את קצין החקירות, אלכס איש־שלום, בברכת „בוקר טוב" בעברית.

השופט אהרון שמחה האריך את מעצרו לאחר שקצין החקירה הציג בפניו חומר חדש על פעילותו של העציר במחנה טרבלינקה, הכולל עדויות של ניצולים שזיהו את החשוד על־פי תמונותיו. איש־שלום הסביר, ש־13 יום אלה ישלימו את תקופת מעצרו של דמיאניוק ל־30 יום המותרים על־פי חוק, ולאחר מכן בכוונת המשטרה לפנות ליועץ המשפטי ולבקש את אישורו להארכת המעצר.

• מרגיש כמו בברית"מ

דניס גולדמן, נציג משרד־המשפטים, אמר, כי עו"ד מארק אוקונור, שייצג את דמיאניוק בארה"ב, עמד עימו בקשר מספר פעמים וקיבל דיווח על ההליך המשפטי. כמו־כן ציין גולדמן, כי בדעת הפרקליט האמריקני להגיע לארץ ולהגיש בקשה לשר המשפטים שיאפשר לו לייצג את דמיאניוק בארץ.

דמיאניוק, ששמר כל הזמן על ארשת פנים שלווה, ביקש מהשופט כי יאפשרו לו להתקשר לבני משפחתו. „אני מרגיש כאן כמו בברית־המועצות", אמר. השופט: „מה יש בברית המועצות?" דמיאניוק: „גם שם לא נתנו לי להתקשר".

כאן התערב ניצב־מישנה איש־שלום ואמר, שהרשות לתת לעציר להתקשר לחו"ל היא בסמכות שירות בתי־הסוהר, והדבר לא נהוג אצלנו. הוא ציין כי האיש כבר כתב מכתבים לחו"ל.

דמיאניוק: „במדינה דמוקרטית לא ייתכן שלא נותנים לאדם להתקשר". ועל כך השיב השופט: „אם יבואו הנה הוא יוכל להתקשר איתם".

בהחלטתו קבע השופט, שיש לאפשר למשטרה לבדוק את החומר הרב הנוסף שנתקבל, ובין היתר חומר המתייחס לטענות האסיר שמעולם לא היה בטרבלינקה.

„איוואן האיום" לומד עברית

„בוקר טוב", „שלום", „רוצה טויל", „רוצה לישון" – אלה המלים ש„איוואן האיום" כבר למד בכלא איילון.

דמיאניוק, שבתחילת מעצרו שכב על מיטתו ובחה בתקרה ולא הביע עניין בספרים, עיתונים, רדיו או טלוויזיה ואף לא דיבר עם שומריו, מנהל היום בסיועם מחברת בה הוא משתמש כבמילון ללימוד השפה העברית.

את שקדנותו ותפישתו המהירה הוא הפגין אתמול בעת הארכת מעצרו, כשבירך את מנחם רוסק, מנהל היחידה לחקר פשעי הנאצים במשטרת ישראל, ב„בוקר טוב" לפני תחילת הדיון.

6 צעירים מכורים לסמים נפטרו בחודש האחרון בחיפה

סוכן סמוי הביא למעצרם של 8 חשודים בסחר בהרואין

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שישה צעירים מכורים לסמים קשים, תושבי חיפה והאיזור, נפטרו בחודש האחרון. משטרת מרחב חיפה חוקרת אם הסמים שנטלו כללו סם מסוג ציאניד.

אתמול ערכה משטרת מרחב חיפה פשיטה על עשרות סוחרי הרואין באיזור. שמונה חשודים נעצרו ובימים הקרובים צפויים מעצרים נוספים.

בעקבות מידע שהגיע למשטרה, לפיו קיים חשש כי שש הצעירים נפטרו מנטילת סמים, בודקת משטרת מרחב יפה אם הסמים שנטלו כללו ציאניד. מפקד מרחב חיפה, תת־ניצב אריה חביב, אישר אתמול כי המשטרה נמצאת בעיצומה של החקירה. הוא הוסיף, כי עד כה אין בידי המשטרה כל ביסוס למידע זה וממתינים לתוצאות בדיקות מיוחדות שנלקחו למעבדה לזיהוי פלילי.

„טיפול שורש" בסוחרים

אתמול ערכה משטרת המרחב את מבצע „טיפול שורש", שנועד לחסל מספר סוחרי סמים קשים בחיפה ובאיזור. עם שחר פשטו כ־100 שוטרים ואנשי מג"ב על בתיהם של הסוחרים ועצרו שמונה חשודים. הפשיטה נערכה לאחר שסוכן סמוי פעל בקרב הסוחרים במשך שלושה חודשים. נמסר, כי צפויים מעצרים נוספים בימים הקרובים.

הסוכן שפעל בקרב הסוחרים איננו איש משטרה והוא פעל בקרבם לאחר שנחתם בינו לבין המשטרה חוזה עיסקי.

מפקד מרחב חיפה אמר אתמול, כי באחרונה רבו הדיווחים המודיעיניים של עלייה חדה בסחר בהירואין. הוא הוסיף, כי בשלושת החודשים הראשונים של 1986 נפתחו על־ידי המשטרה למעלה מ־50 תיקים פליליים נגד סוחרי סמים בחיפה.

קשיש נורה בראשו בירושלים

תושב ירושלים בן 70 נורה אתמול סמוך לשעה 7 בבוקר באיזור ויא דולורוזה במזרח העיר, ונפצע קל בראשו.

האיש, סלים לאחם, ערבי נוצרי תושב מזרח ירושלים, נורה בעת שיצא את ביתו. הוא הגיע בכוחות עצמו לביה"ח הר הצופים, נחבש ושוחרר לביתו.

הרקע למעשה טרם הובהר והמשטרה פתחה בחקירה. (עתי"ם)

נפרצה חנות תכשיטים בת"א

חנות תכשיטים ברחוב נחלת בנימין 51 בתל־אביב, השייכת לתושב העיר ניסים שקל, בן 65, נפרצה שלשום.

הפורצים חדרו לחנות דרך הדלת הראשית, ניתקו את מערכת האזעקה, ריתכו את הכספת וגנבו מתוכה 40 שעונים מדגמים שונים. (עתי"ם)

טלקס

● כנס בינ"ל לשימור ומורשה

כינוס בינלאומי לשימור ומורשה, הראשון מסוגו שנערך בארץ, נפתח אמש בירושלים בהשתתפות 150 מומחים בינלאומיים וכן 150 מומחים ישראליים בתחום הארכיטקטורה, הארכיאולוגיה, ההיסטוריה והמשפט.

את הכינוס, שיימשך 5 ימים ויכלול סיורים וסדנאות, מארחת עיריית ירושלים בשיתוף הקרן לשימור בוושינגטון. גופים מקצועיים נוספים סייעו לעריכת הכינוס, ביניהם „איקומוס" מארה"ב, „אינטרנשיונל טראסט" מבריטניה, „איטליה נוסטרה" והמכון המלכותי לתיכנון ערים בלונדון.

הכינוס נפתח אתמול בהקרנת סרט מיוחד שהופק ע"י הירחון האמריקני „נשיונל גאוגרפיק" על העיר העתיקה ובסרט שנמצא בארכיון הירושלמי לסרטים והופק בשנת 1896 ע"י האחים לומייר.

בצלאל עמיקם

● פעולות נגד גזענות בחיפה

סניף חיפה של נוער נגד גזענות התכנס אתמול לפגישה ראשונה בה השתתפו נוער מפ"ם, נוער ר"צ, נוער השומר הצעיר והצופים.

רכז הסניף, שלמה אגוז, סיפר על פעולות התנועה הארצית עד כה ואמר כי באחרונה מורגשת התעוררות בפעילות נגד הגזענות בקרב הנוער.

בכינוס הוחלט לעשות מאמץ לגייס בני נוער רבים לפעילות נגד הגזענות. (שע"ה)

● לשון הרע או לשון רעים

לשון הרע או לשון רעים – יום עיון ראשון מטעם איגוד העורכים של כתבי העת בישראל ובאדיבות עיריית הרצליה, יערך ביום ראשון הבא במלון דניאל בהרצליה.

יום העיון יכלול שלושה מושבים בהם ישתתפו בין היתר חברי־הכנסת, דב בן־מאיר, בני שליטא, רוני מילוא, אנשי ציבור ועיתונאים.

המשתתפים יעלו היבטים חברתיים ופוליטיים הקשורים בשאלת השימוש בעיתונות היומית והסוגיות הנובעות בתחומי צנעת הפרט וכמוה. (שע"ה)

● ליווי חמוש למטיילים במזרח־ירושלים

מוסדות חינוך היוצאים לטיול במזרח־ירושלים חייבים לקחת איתם מלווים חמושים. טיולים ברובע היהודי ובכותל אינם מחייבים ליווי חמוש בתנאי שהכניסה והיציאה נעשים דרך שער האשפות.

הוראה זו נתן מנהל מחוז ירושלים ד"ר יוסף יונאי, בחוזר לבתי־הספר.

מוסדות המבקשים לצאת לטיול יכולים לקבל את כל הפרטים בלשכה לייעוץ ולתיאום טיולים ברחוב הלני המלכה 13 בירושלים, טל. 232811.

● המובילים תובעים להעלות התעריפים — יצחק שור

המובילים תובעים להעלות את תעריפי ההובלה ב־15 אחוז נוכח העלייה שחלה בתמורה שהם מקבלים עבור שירותיהם והפער בינה לבין העלות המגיע ל־41 אחוז. חברות ההובלה מתריעות גם על התחרות הבלתי הוגנת מצד המובילים מהשטחים. לדבריהן, חדלו רבים לרכוש רכב במקום שנשחק, והמצב בענף מתדרדר ועתידו של הענף בסכנה.

● פחות יהודים ויותר ערבים בירושלים — יוסף שמי

מבדיקה שערכה מועצת הפועלים בבירה עולה, כי מספר היהודים בירושלים יורד באופן יחסי משנה לשנה ומאידך מספר הערבים בה גדל משנה לשנה. אם מגמה זו תימשך ב־18 השנים הבאות, יהיה מספר היהודים בירושלים בשנת 2005 זהה למספר הערבים בה ובשנת 2010 יהיו יותר ערבים מאשר יהודים.

קצב בריחת הצעירים בירושלים הוא הגדול ביותר בישראל וזה גורם לכך שהעיר תזדקן יותר, תהיה חרדית יותר וערבית יותר.

בצלאל עמיקם

17.3.86